המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ד', פ' מקץ כ"ט כסלו מ"ז (31 בדצמבר 86)
דף היומי: בבלי — בבא קמא ק; ירושלמי — כתובות ה

שנה ל"ח גליון 10676
38 אג"ח כ' מע"מ

ערב ההכרעה בקבינט הכלכלי:

אין הסכמה בין המערך לליכוד על גובה סכום הקיצוץ בתקציב

ניסים ויעקובי הסכימו על אגרת חינוך ★ מחלוקת על תקציב הבטחון

מאת סופרנו הכלכלי

שר האוצר משה נסים, ושר הכלכלה והתכנון גד יעקובי, לא הצליחו להגיע אתמול להסכמה על פרטי הקיצוץ בתקציב המדינה והגובה הסכום הכולל שיקוצץ. היום אמור הקבינט הכלכלי להחליט על גובה הקיצוץ ועל הסעיפים בהם יבוצע הקיצוץ.

בצאתו מן הפגישה עם שר האוצר, היה השר גד יעקובי אופטימי: "הגענו להסכמות בנושאים רבים, ובכמה נושאים אנחנו עדיין בעיצומם של הדיונים ויש גישות שונות".

גם לאחר הפגישה נותרו המחלוקות בין המערך לליכוד כשהיו. שר האוצר עומד על דרישתו לקצץ 180 מיליון שקל בתקציב הבטחון, אך במערך יש גבוי לתביעתו של שר הבטחון יצחק רבין לתוספת של 150 מיליון.

המערך עדיין מתנגד גם לקיצוץ של 46 מיליון שקל, שדורש האוצר בתקציב משרד הבריאות.

שר הכלכלה הציע אתמול להעלות את מסי הקניה על מוצרים שהוזלו בעקבות הפחתות המכסים, בשיעורים גבוהים יותר מאלו שהציע האוצר, ובכך למנוע קיצוץ. שר האוצר דחה הצעה זו.

נסים התנגד גם להצעתו של יעקובי להאריך בשנה נוספת את ההיטל על הרכב. נסים אמר כי היטל זה אינו עולה בקנה אחד עם הפחתת נטל המס, וביצוע הרפורמה בתחום זה.

אתמול התברר שהשרים נסים ויעקובי מסכימים על הצורך בהטלת אגרת החינוך, ועל הצורך בקיצוץ תקציב הסובסידיות ב־110 מיליון שקל. קיצוץ זה יגרום לייקור התחבורה הציבורית, החלב, הלחם האחיד והלחם הלבן.

היום יתכנס הקבינט הכלכלי ויחליט על גובה הקיצוץ ועל מידת הקיצוץ בכל משרד ומשרד. צפוי עמות בין נציגי המערך, פרס ויעקובי, לבין נציגי הליכוד שמיר ונסים, שבסופו של דבר יתפשרו על קיצוץ הנמוך בהרבה מדרישתו המקורית של האוצר — 486 מיליון שקל.

גורמים בכירים באוצר העריכו אתמול, כי בסופו של דבר יסתכם הקיצוץ ב־250 מיליון עד 300 מיליון שקל.

משרד האוצר ביקש היום מהכנסת תוספת של 3,209,000 שקלים לתקציב השנה הנוכחית.

בדברי ההסבר נאמר, כי התוספת תמומן ברובה מהעודף שהיה השנה בהכנסות המדינה ממסים. יותר ממחצית התקציב הנוסף, מבקש האוצר לייעד להחזרת חובות פנימיים.

מרפי יגיע למזה"ת לקדם השלום לקראת בקור של שמיר בארה"ב

מאת סופרנו המדיני

ריצ'ארד מרפי, עוזר הבכיר של שר החוץ האמריקאי לענייני המזה"ת, עומד להגיע למזה"ת בעוד כשבועיים־שלוש, בנסיון מחודש להחיות את הדיונים בדבר הדרוש המגעים על קידום השלום, ובשלב מאוחר יותר, כי גם הועידה המכינה לועידת הפיסגה בהשתתפות נציגי חמשת המעצמות הגדולות.

ביקורו של מרפי תואם, כפי שנודע לסופרנו, עם שר החוץ הישראלי שמעון פרס, במסגרת המאמצים המשותפים של ישראל וארה"ב ומצרים, לשכנע את חוסיין שישגר נציגים ירדניים ממוצא פלשתינאי, לועידה המכינה, במקום נציגי אש"ף, המסרבים להכיר בהחלטה 242 התנאי שהוצב ע"י ארה"ב לשיתופם בדיונים על המזה"ת.

במאמצים אלה נוטל חלק גם מובארק שליט מצרים, שהעביר לחוסיין את פנייתו של שר החוץ הישראלי שמעון פרס, ובה הבטחה בלתי רשמית שישראל לא תכביד על חוסיין, ותסכים לכל מועמד שיוצע על ידו, כנציגים מוכרים ומוסמכים של הפלשתינאים.

סופרנו המדיני מוסיף כי ביקורו של מרפי נעשה דחוף, שכן בעוד כחודש ימים עומד ראש הממשלה יצחק שמיר לבקר בוושינגטון, ומשרד החוץ האמריקאי רוצה להגיע לתוצאות מסוימות כבר בשבועות הקרובים עוד לפני הביקור, כדי להכביד את הלחץ על שמיר שישנה עמדתו העקרונית לשלילה ומשלים עם כינוסה של ועידת הפיסגה בהשתתפות נציגי המעצמות הגדולות עם נציגים ירדניים ממוצא פלשתינאי, ומכיון שהם לא יהיו נציגים רשמיים של אש"ף תחלש התנגדותו של שמיר, ומה גם שפרס לוחץ עליו לכינוס הועידה המכינה.

שמיר ופרס רואים את פרשת השב"כ כסגורה

ההתנצחות הבין־מפלגתית נמשכת

מאת סופרנו המדיני

ראש הממשלה יצחק שמיר וממלא מקומו שמעון פרס, אמרו אתמול בראיונות נפרדים כי מבחינתם פרשת השב"כ, לאחר פרסום דו"ח המשפטנים, כמוה כסגורה ומן הראוי לרדת מן הנושא ולא לעסוק בו יותר.

יצחק שמיר אמר, כי העיסוק בנושא פשוט מפריע לתפקודו של השב"כ. זו היתה עמדתי כאשר התנגדתי בשעתו לחקירה, גם כאשר היום מוכח ששפכו את דמי העלילה עלי עלילות שוא. שמעון פרס אמר במהלך ביקור בזכרון יעקב, כי לגביו הנושא סגור, מאחר והוא הוכרע משפטית. "אשר לי, לא נמצא כל דופי במעשי וכל שפעלתי אז הייתי חוזר עליו גם היום", אמר פרס.

אולם בעוד שמיר ופרס מצדדים בהורדת הנושא מסדר היום, המשיכו גם אתמול פוליטיקאיים משתי המפלגות הגדולות להתנצח אלו עם אלו, כאשר נציגי הליכוד דורשים התנצלותם של אישים מן המערך על הפגיעות שפגעו בשמיר. לעומת זאת, ח"כ מוטה גור אמר אתמול כי דוקא הדו"ח של ועדת המשפטנים מוכיח שיצחק שמיר לא היה עירני מספיק בשעתו והאחריות אכן מוטלת עליו כמו שטען גור בשעתו.

חכ"ים ממפלגות שונות מתכונים ליזום העלאת הנושא בועדת החוץ והבטחון של הכנסת ולדבריהם יש צורך דחוף לקבוע קריטוריונים לגבי פעילות השב"כ בעתיד.

אר־קונור לא יפגש עם ראשי המדינה

קרית הותיקאן — דובר הותיקאן, חואקין נאווארו־ואלס, אישר כי הקרדינל ג'ון או'קונור, ארכיבישוף של ניו־יורק, פעל לפי הנחיות קבועות של הותיקאן בסרבו להיפגש עם מנהיגים ישראליים בלשכותיהם בירושלים.

מכונית תופת נוטרלה בבאר שבע

אסון כבד נמנע בחסדי ה' שנחה הגליונה אתמול בבוקר בבאר שבע, לאחר שאזרח גילה מכונית "סובארו" ממולכדת בצומת סואן במרכז העיר.

סמוך לשעה 7.20 בבוקר התקשר אזרח לתחנת משטרת באר שבע והודיע על מכונית חשודה בצומת קרן קיימת מודרי הגטאות. חבלן יצא למקום וגילה שהמכונית ממולכדת.

שוטרים הוזעקו למקום ופינו את האיזור, והחבלן ניטרל את המטען.

נציגי אגו"י יפגשו עם שמיר

נציגי אגודת ישראל ח"כ הרב אברהם שפירא וח"כ הרב מנחם פרוש יפגשו עוד השבוע עם ראש הממשלה מר יצחק שמיר בעקבות דרישתם לעלות בפניו במלוא החומרה את הנסיונות לפגוע במעמדם של בני הישיבות.

אתמול נפגשו הרב שפירא והרב פרוש עם ראשי הקואליציה והעלו בפניהם במלוא החומרה את עצם הקמתה של ועדת המשנה בועדת חוץ ובטחון.

ועדת המשנה לבדיקת דיחוי בני־הישיבות כונסה לישיבה ראשונה

מאת צבי רוזן, כתב "המודיע" בכנסת

ועדת־המשנה מטעם ועדת חוץ ובטחון בכנסת, שמטרתה לעסוק בבדיקת הדחייה של בני הישיבות משירות צבאי כל עוד תורתם אומנותם — קיימה שלשום את ישיבתה הראשונה לפרוות כל הבקשות, שמעה דיווח מפי היו"ר, ח"כ מנחם הכהן מהמערך, וקיבלה החלטה לזמן לישיבה הקרובה את מנהלי ועד הישיבות הממונים על הענקת הדחיות לבני הישיבות וכן את ראש אכ"א במטכ"ל ועוד בעלי־ענין בנושא רגיש זה.

בועדה חברים כיום חמישה חכ"ים, שכולם השתתפו בישיבה, והם החכ"ים: הכהן, דרוקמן, פנחסי, חריש ודורון. כזכור הדגיש שר הבטחון בישיבת הועדה לפני שבוע, כי אין לבדוק את הנושא, וכן היו פניותיהם ודרישותיהם של נציגי אגו"י שלא להעלות נושא רגיש זה, כאשר כל המגמה היא פגיעה והסתה נגד הציבור החרדי ובני הישיבות.

יו"ר הועדה, אמר אתמול בכנסת, כי אין הוא מעונין לעשות כותרות מעבודתה של הועדה. לפיכך תפעל הועדה המצומצמת ב"פרופיל נמוך" וספק אם היא תקבל החלטות מעשיות, הוא הר' די"ע שיכנסת שוב את ועדת המשנה בעוד מספר שבועות להמשך בדיקת הדחות לבני הישיבות.

הוא אמר שלדעתו מן הדין לבחון אם לא ניתן לעשות שינוי במצב הקיים.

הרה"צ רבי נחמן סופר פפירנא זצ"ל

קהל רב משמנה ומסלתה של ירושלים עיה"ק בראשות רבנים, דיינים ואדמו"רים לבית סלונים, תולדות אהרן קרעמשניץ ספינקא, ליווה למנוחות את אחד מיקירי קרתא דשופריא הרה"צ ר' נחמן סופר זצ"ל בשנת הפ"ט לחייו.

נולד בורשא שבפולניה בשנת תרנ"ח לאביו הרה"ח ר' משה זצ"ל הידוע כורשווער סופר. נכד לאדמו"ר קרלין לאכוויץ.

לפני למעלה מ־60 שנה עלה ארצה והתישב בירושלים עיה"ק.

היה אהוב מאד על הבריות וכולם הכירוהו כנועם הליכות וצדיק במעשיו. סופר מומחה שהיה חביב על כל גדולי הדור הקודם.

החזו"א זצ"ל היה שולח

(המשך בעמוד אחרון)

המסורה הוצאה לאור • הפצה
ירושלים: רח' חבקוק 5
טל. 286588

לדמי חנוכה
נזר ישראל
★ ★ ★
קורות חיין מעלותיו ודרכו בקודש של
הסבא קדישא מויזניץ
★ ★ ★
בחנוכה פתוח בשעות 1 — 4

המומים ומזועזעים אנו באסון הכבד שפקד את ידידנו הנכבד

הרב ר' **יחיאל לודמיר** הי"ו

וילדיו היקרים

אסתר תחי', מרדכי נ"י, יהודה נ"י, שושנה תחי', משה נ"י, דוד נ"י, מרים תחי' ישראל נ"י

וכל המשפחה הנכבדה שיחיו

בהלקח מהם הרעיה והאם, אשת חיל, רודפת צדקה וחסד

מרת **שרה רבקה** ע"ה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
וישלח רפואה שלמה לפצועים ולא ישמע עוד שוד ושבר בביתכם
ולא תוסיפו לדאבה עוד

מאיר ושושנה ענבי

כוס תנחומין

לידידנו ומכובדנו

הרב ר' **יחיאל לודמיר** הי"ו

מנכ"ל "מצות יהודה"

ולכל המשפחה הנכבדה יחי'

עם פטירתה בדמי ימיה של הרעיה והאם היקרה

מרת **שרה רבקה** ע"ה

הרופא לשבורי לב יחזקכם וירפא שברכם הכבד
ובנחמת ציון וירושלים תנוחמו
ולא תוסיפו לדאבה עוד

הנהלת "מצות ראשון לציון"

הנהלת הקרן לטיפול בחסויים ועובדיה

משתתפים באבלם של

הרב **שמשון הלפרין**

ומשפחתו הכבודה

עם פטירת הכלה, הרעיה והאם

רחל הלפרין ע"ה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

בית המדרש של האדמו"ר רבי אלימלך שפירא שליט"א עמוס 2 תל אביב

כוס תנחומים

למשפחת **חלמיש** הרוממה שיחיו

על פטירת אבי המשפחה הגאון רבי

ישעיהו חלמיש זצ"ל

ראש כולל בעלי בתים בבית מדרשנו

משרידי תלמידיו המובהקים של הגה"ק מפיאסצנא הי"ד
ומתלמידי ישיבת דעת משה בפולין

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד

אברכי כולל הכשרת האברכים	כולל בעלי בתים חוזן ישעיה ע"ש האדמו"ר ר' ישעיה שפירא זצ"ל

בקשו רחמים

עבור החולה

אסתר מלכה בת מירל רבקה

לרפואה שלימה בתוך שאר חולי

ישראל משה קופטייל בן הרה"ח ר' יוסף ז"ל ירושלים	רבקה גרינוולד ירושלים

מאורשים

בס"ד, אור לכ"ט כסלו תשמ"ז

דוד נחמן הירשמן ק. צאנז ירושלים	שרה רכטשפר בת הרב אברהם נח ז"ל ירושלים

מאורשים

בס"ד, אור ליום ד' כ"ט כסלו תשמ"ז

שאול יוסף בלזם בני־ברק	אסתר אברהם ירושלים

מאורשים

בס"ד, כ"ט כסלו תשמ"ז

מוסדות סדיגורה ירושלים

בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

רחוב יחזקאל 23, ירושלים

ברגשי כבוד וברוב הוקרה אנו מקדמים בברכה

ברוך הבא בשם ד'

את פני ידידנו הנערץ והדגול, איש החסד ומסור לכלל ולפרט רב הפעלים המעש לתורה ולתעודה

הרב **אלימלך ניימאן** הי"ו

מנהל הקונסול היהודי דבורו פארק

לרגל ביקורו בארה"ק

ברכנוכם מבית ד'

חיים יצחק כהן מנהל

ברכת מזל טוב חמה ולבבית

ברגשי גיל ושמחה מברכים אנו את מעי"כ הורנו היקרים והנעלים

הרה"ח מוה"ר **זאב ויפה פדר** שיחי'

ולאחינו כלבבנו פאר המעלות והמדות הרבני הנגיד רודף צדקה וחסד

הרב ר' **מאיר יהודה פדר** הי"ו

לרגל אירוסי נכדם בנם בכורם

החתן המו"מ **שלמה נפתלי** נ"י

עב"ג שתחי' בשעטומ"צ

עטרת זקנים בני בנים

יזכו לרוות מהם נחת וקדושה כשאפתם הטהורה

מאחלים:

א. שמשון פדר ומשפ'	שמואל פדר ומשפ'
דוב אשר פדר ומשפ'	אהרון שפיצר ומשפ'

שעוני יד שעוני קיר שעונים מעוררים הזול ביותר בארץ
"השעון המודרני"
רח' חזון איש 2 בני ברק

"השעון המודרני"
רח' חזון איש 2 ב"ב
מבצעים מדהימים
בחנוכה
מי שלא גבנם מפסיד

ספרים!!!
עד 10 תשלומים
ב"היכל הספר"
ר"ע 98 בני ברק
טלפון 785426

יד עזרה

בני ברק

היום יום רביעי

משעה 1 בצהריים

ומחר יום חמישי

במשך כל היום תהי'

הצרכניה ברח' הרב קוק סגורה

בכבוד רב ההנהלה

חשמלאי מוסמך
עם הרבה נסיון
מקבל עבודות
בזול הזול
שלמה צנקר
טלפון 03-797057
9—8 בבוקר
4—2 אחה"צ

סרט מרתק ומבוקר
"יסודות המסתודין"
בבית אגודיה ר' עקיבא 57
ביום ה' ל' כסלו בשעה 11
בבוקר לנשים וילדות

בית הכנסת "חזון איש"

נוסד ע"י ר' יחיאל לודמן ז"ל שכון חזון איש בני ברק

הספד מר

במלאת שלושים לסלוקו של האי גברא רבא ויקירא אשר היה מהעומדים בראש המערכות הצבוריות להגדיל כבוד התורה ואשר עמד בראש קרן השביעית ואתרא קדישא באמונם של גדולי הדורות ולא מחזיק טיבותא לנפשי

הרה"ח ר' **נחום יואל הלפרן** זצ"ל

בן הרה"ח ר' חיים יעקב זצ"ל

יספידוהו הרבנים הגאונים: רבי ניסים קרליץ שליט"א
רבי חיים ברים שליט"א
רבי שלום שבדרון שליט"א
רבי יעקב גלינסקי שליט"א
ורבי משה מרדכי שולזינגר שליט"א

ביום ראשון אור לד' טבת תשמ"ז בשעה 8 בערב
בבית הכנסת "חזון איש" לדרמן ברח' רשב"ם 19 בני ברק

מודעה רבה

בשיחה שהתקיימה בין

כ"ק האדמו"ר מקאליב שליט"א

ובין הגאון האדיר

גאב"ד ירושלים

עיה"ק — בעל "מנחת יצחק" שליט"א

בדבר הנחיצות לציין את סוגי הברכות על אריזות המזון

שיבח הגאון שליט"א את הרעיון ונתן ברכתו להצלחה בכדי למנוע רבים ממיכשול ברכות

בברכה

הנהלת בית־קאליב בני־ברק

וועד למען הצלת מפעלי הנוער בפרדס כץ

רח' אור החיים 12 ב"ב טל. 786606

מכריז על

מגבית חירום להצלת מפעלי הנוער בפרדס־כץ

בראשות הרבנים הגאונים

רבי יהוסף חיים שינפלד שליט"א אב"ד קרית הרצוג	רבי יוסף זליכה שליט"א אב"ד פרדס כץ

בס"ד

קריאת הצלה

קול אחינו תושבי "פרדס כץ" צועקים אלינו

כשמותיהם של אלפי ילדים ובני נוער, אחינו ושכנינו, זעקות ומשוועות לעזרה ותמיכה. אליכם תושבי עיה"ק בני ברק, הקרובים אל החלל הרחוני הריק הנורא, התוכלו לרחוץ בנקיון כפים ולומר: ידינו לא שפכו את הדם הזה?! האם יצאנו ידי חובתנו כלפי אחינו

וכדברי התנא דבי אליהו (רבא פ"א): "כל מי שסיפק בידו למחות ולא מיחה, להחזיר את ישראל למוטב ואינו מחזיר, כל הדמים הנשפכין בישראל אינם אלא על ידו". ועוד שם "היה להם לילך ולקשור חבלים של ברזל במתניהם ולהגביה בגדיהם למעלה מארכובותיהם, ויחזור בכל עיירות ישראל — וילמדו את ישראל דרך ארץ".

תנפה זה כעשר שנים אשר אברכים בני בתורה נרתמו למשימה, מתוך מגמה קדושה ונשגבה לקרב לבם של תינוקות שנשבו אלו לאביהם שבשמים. ובמרוצת השנים, בהדרכתם ובעידודם של הגאונים הצדיקים מרן הרי"י קניבסקי זצ"ל מהחזנסטייפל והרי"י לנדא זצ"ל רב אב"ד דפה, זכו לראות ברכה בעמלם ולפעול גדולות ונצורות בשטח זה

מאות בני נוער ניצלו מכליון רוחני ומצאו דרכם לישיבות הקדושות ולמוסדות התורה, ומהם אשר זכו להקים בתים נאמנים בישראל על ארני התורה והיראה

התעוררות רוחנית עצומה חלה בהשפעתם בכל האיזור, וההולכים בחושך ראו אור גדול. ואולם, בד בבד עם התרחבותן והתפתחותן של הפעילויות התורניות והחינוכיות, חלה החמרה רבה במצב הפיננסי, וגרעון עצום של רבבות דולרים נותן את אותותיו העגומים על פני השטח מגביל מאד את הפעילות, ומעמיד בסכנה את המשך הפעולות. ועדיין מסתובבים אלפי בני נוער ברחובות פרדס כץ וחובה עלינו להצילם

ומאידך גיסא, נכנסו לאחרונה לצערינו בשכונה גורמים עם אמצעים כספיים בלתי מוגבלים, אשר מפתים את הנוער ללכת בדרכים עקלקלות הנוכל לעמוד מנגד האם נפקיר את נפש אחינו ח"ו ועל מי מוטל התפקיד הגם לא עלינו שכיני המקום

ע"כ פונים אנו, בקריאה נרגשת אל הציבור החרדי בעירנו, לא לעמוד מנגד. עת לעשות לה'! אנא, עמדו על ימינם של שלוחי דרבנן אלו, וסייעו להם למלא את שליחותם הקדושה, בהצלחת "מגבית חירום" שהוכרזה לשם כך

נזכה בימי החנוכה אלו, שאור הקדושה ידחה את החושך הגדול המכסה ארץ, ואורו של משיח במהרה בימינו יזרח לעינינו יזרח, אכי"ר

יהוסף חיים שיינפלד	הרב יוסף זליכה

רבני העיר בני ברק מצטרפים בקריאה נרגשת להצלחת המגבית מתוך דברי

הגאון הרב שמואל ואזנר שליט"א — גאב"ד זכרון מאיר

הרבנים התשובים עוסקים לטהר ולקרב את הנוער לאביהם שבשמים, גם אני תומך בהם בכל ליבי למען זיכוי הרבים

מתוך דברי הגאון הרב ניסים קרליץ שליט"א — ראש כולל חזון־איש

ג"א מצטרף לחזק ידי העוסקים בהצלת הנוער מדרכי מות לדרכי חיים ולאפשר המשכת הפעולות ביתר עז

מתוך דברי הגאון הרב משה לנדא שליט"א — רב ואב"ד בני ברק

מצטרף אני לחזק ולסייע בידי העוסקים להצלחת המגבית כדי שיוכלו לקרב את בנ"י לאביהן שבשמים

ומוד קריאות הרה"ג לפי האמיך קבלתן

את התרומות יש למסור לגבאי הצדקה וגא לרשום ע"ג המעטפה עבור נוער פרדס כץ

אזור רשב"ם: הרב יודא בואר רשב"ם 5
אזור ויזניץ — נוה אחיעזר: הרב א.י. ורטהיימר אהבת־שלום 12
אזור זכרון־מאיר: הרה"ר צבי שטמר, בית שמאי 20
הרה"ר י"צ בנדיקט, אלישע 4
אזור רמת אלחנן ורמת אהרן: הרב זינגר רב גבעת שמואל גיבורי ישראל 24
אזור זמרכז: הרב זכריש סמטת ראב"ד 12
הרב שטוך, רח' הרב קוק 1
חנות תכשיטים: "שטרולי" ר' עקיבא 56
חנות ספרים "מאיר" ר' עקיבא 70
או לחשי' בנק פא"י סניף בני ברק 105־212997

סופגניות?? יש!!
לביבות?? יש!!
ומה עם משחק מהנה ומרתק לכל המשפחה??
היכנסו ל:
הכל לגן
רחוב מא"ש 7 פתוח מ־9 עד 9 רצוף

"הבגד שלנו"
צפניה 1 טל. 822842
בחופשת חנוכה כדאי לך להגיע להתרשם
מהביגוד האופנתי והבלעדי
לנשים, כלות ונערות
אופנה אישית ובלעדית
בחנוכה רק לפנה"צ
כל יום בין השעות 1.00־9.30
להתראות

המתנה המשמחת לחנוכה!
ספר שירים האהובים ומושרים בפי ילדי ישראל
בליווי ציוריו המלהיבים של יוני
המזמור בשיר לילדה

חדש למהדרין
אצל "רובין"
הכשירי בשרות עצמי!
חיסכי את הטירחה, הנקיון והזמן
קני את הבשר והעוף הטרי
אצל רובין והכשירי במקום.
עוד חידוש של רובין בשרות עצמי!
★ עופות ★ הודו ★ דגים ★ בקר ★ וכל סוגי מעדני בשר
בהכשר הרב לנדא שליט"א
בני ברק רמת אהרן, יצחק מאיר הכהן 2 טל. 03-700411

סופר טקס (גומבו)
רש"י 12 ב"ב
מכירת חיסול!
כל מלאי החורף!!!
במשך 3 ימים בלבד
בליזרים, חליפות, חלוקים חצאיות, חולצות לנשים שמלות
חצאיות ספרטים לילדות
הנחות גדולות + 2 תשלומים
נצלו הזדמנות חד פעמית זו!
פתוח בחנוכה: לפנה"צ מ־8.00 עד 2.00 אחה"צ
אחה"צ מ־5.30 עד 8.00 יום ו' סגור אחה"צ

Ringel
יצור תכשיטים
תורגם, רח' אגוד 16 טל. 751261, 751267
ברכות נאמנות לאחים בן דוד
לרגל פתיחת סניף "זהב ירושלים"
בבני־ברק רח' ר' עקיבא 40
ולמנהל הסניף שלמה אברמוביץ
כה לחי עלו והצליחו

הד היום

תפקיד קשה

מ/ה. תפקיד קשה וכפוי טובה נטלו על עצמם שני השרים משה נסים וגד יעקובי המיצגים למעשה את שתי החטיבות המרכיבות את הממשלה, לאחר ששמעו את השגות שרי הממשלה הנוגעים בדבר, שכמעט פה אחד הביעו התנגדות תקיפה לכל קיצוץ ואף הוסיפו דרישות חדשות כדי לתת יתר תוקף להתנגדותם, אם קיים קשר כלשהו בין הקיצוץ המוצע על ידי שר האוצר לבין הריפורמה במסים המוצעת אף היא על ידו, ובודאי יש קשר כזה, ספק רב אם לתכנית זו התכוון האוצר כאשר העלה לראשונה את תכניתו, שהיא בודאי "תכנית מהפכנית".

כבר בשלב זה ברור, שהקיצוץ בתקציב יהיה בודאי קטן בהרבה מן הסכום שעליו דובר בתכנית המקורית, אולי אף כדי מחציתו של הסכום המקורי, וזאת גם אם שני השרים יגיעו לעמק השוה, עדיין לא ברור אם רוב חברי הממשלה לא ישימו לאל את מה שהחליטו ביניהם שני השרים. לא מר נסים ולא מר יעקובי יוכלו לשכנע את עמיתיהם לשלחן הממשלה שאין מנוס מן הקיצוץ.

ההתנגדות לריפורמה במערכת המסים גדולה עוד יותר, דבר ביצועה למעשה תלוי בהסכמתם של גורמים נוספים ורבים. אלו השמיעו בקול רם על התנגדותם העקרונית ולא יהיה זה מן הדברים הקלים "לצוות פרס ונסים" להדוף התנגדות זו מבלי לתת פרס למתנגדים. קשה יהיה לכל אותם גורמים למתן את קול ההתנגדות שנשמע בימים האחרונים בטונים גבוהים מאוד. יושב ראש האגף המקצועי חיים הברפלד, לא יכול בקלות להיות בעל דברים של שר האוצר משה נסים, אותו כינה בתואר "שר האוצר המסוכן ביותר מאז 1977, שהיא שנת המהפך הכלכלי שבא עם עליית הליכוד לשלטון אז.

מר פרס הוקף לזכותו את ההצלחה של השלב הראשון של התכנית הכלכלית, מנסה גם היום את כחו, כפי שעשה זאת בתקופה שבה שלט מר יצחק מודעי במשרד האוצר. בימים האחרונים אנו שומעים על רעיון שאינו חדש במשק הישראלי, על "עיסקת חבילה" של הקפאת שכר ומחירים שתשיג אותה מטרה עצמה. הקפאת מחירים והקפאת עלות ההוצאות של הייצור למעסיקים בדרך של הפחתת תשלומים למוסד לביטוח לאומי, ושינוי של מדרגות המס שיביאו הקלה לבעלי ההכנסות הבינוניות והקלה מסוימת של בעלי דרגת המס השולי. רעיון זה שלמעשה הוא המשך ישיר של שלב א' של התכנית הכלכלית יקל על המתנגדים שהריעו בקול גדול נגד הרעיונות של מר נסים, אולי ישיג את המטרה אבל אין דמיון בינה לבין התכנית המקורית שהתימרה לערוך מהפך כולל בסדרי המשק.

אם יעלה בידי שמעון פרס להוציא את הערמונים מן האש עבור שר האוצר שנקלע למצוקה קשה. יוכל מר פרס לזקוף גם הצלחה זו על חשבונו ובסופו של חשבון יזכה באהדה ציבורית גדולה יותר באותן שכבות. אלא שיש עוד כמה וכמה אבני נגף להצלחה זו. עדיין לא מובטח לו רוב בממשלה ואף לא בועדת הכספים של הכנסת. אחד מאבני הנגף הרציניים ביותר, הם ללא ספק צורת החלוקה של העוגה הלאומית, ויש תור ארוך של מבקשי סיוע אשר עומדים בתור ומבקשים לקבל מן הקופה הציבורית, ועדיין לא נראה כיצד יתחלקו ביניהם כל אותם גורמים המטריצים שבידים המסכות לאשר או לעכב את ביצוע כל תוכנית, גם אם אין כל דמיון ביניהם.

טמיר: מצרים העלתה רעיונות חדשים לשלום

עדיין מצפה לפגישה עם מובארק

מאת סופרנו המדיני

מנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר אמר אתמול בקהיר, כי שוחח על רעיונות מצרים חדשים להשכנת שלום במזה"ת, עם שר החוץ המצרי עבדל מגיד.

טמיר שהה בקהיר, להכנת ביקורו הבא של שר החוץ שמעון פרס במצרים, לפגישות עם מובארק ויתר השרים הבכירים, שתיערך לפי השערה בעוד כחודשיים, אם כי טרם נקבע תאריך מדויק.

בביקורו הנוכחי הביא אתו טמיר את פנייתו של פרס לחוסיין להסכים למינוי נציגי פלשתינאים לדיונים על המזה"ת שליחותו של טמיר למצרים משתלבת איפוא עם טיסתו המיוחדת של מובארק בראשית השבוע לעקאבה, שם נפגש עם חוסיין, ויש להניח כי הם דנו ביניהם, בין היתר, על ביקורו המתוכנן של מרפי באזור.

לפני צאתו של טמיר למצרים הובא במצרים תקוה כי טמיר יתקבל ע"י מובארק וישמע מפיו דיווח על תוצאות פגישתו עם חוסיין, אולם עד למסירת הידיעה לא נודע אם אמנם טמיר התקבל ע"י מובארק.

מסע גיוס לצד"ל — בעקבות העריקה הגוברת משורותיו

העריקה של כעשירית מכוח צד"ל אילצה את מפקד צבא דרום לבנון, הגנראל אנטואן לחאד, לפתוח במסע נרחב לגיוס חיילים נוספים — על כך מסרו מקורות צבאיים ישראליים.

מסוק סורי הופל בצפון לבנון

ביירות — רדיו קול לבנון החופשית הודיע, כי אנשי הק־ בוצות האיסלאמיות באלמיניה בצפון לבנון הפילו ביום חמישי שעבר מסוק סורי אשר ניסה לבצע הנחתה ברכסים באזור.

הצבא האיסלאמי הלבנוני פרסם למחרת הודעה, בה הודיע על הפלת המסוק. (ע"מ)

במסקנות ועדת החינוך נקבע:

תכניתו של השדרן שלו פגעה ברגשות חלקים גדולים מהציבור

מאת כתב "המודיע" בכנסת

"הועדה מציינת לפגיה את הודעת רשות השידור, כי בקטעים שונים של השידור ברדיו האיזון הקודשי של השדרן מאיר שלו — היתה פגיעה ברגשות חלקים גדולים של הציבור בארץ". כך נקבע אתמול בועדת החינוך של הכנסת אשר פירסמה את מסקנותיה בנושא חמור זה של ביזיון חכמי ישראל וקדשי האומה.

את הנושא העלה לפני כחודשיים ח"כ פרופ' אבנר שאקי, שהתריע בחומרה רבה נגד התופעה הקשה של שידור תכנית הרדיו חסרת רסן, שבמרכזה השוואה — חלילה — בין הדת היהודית לפולחן אלילים.

ועדת החינוך של הכנסת, שדנה בנושא זה בעקבות העברתו מהמליאה, שמעה מפי נציגי רשות השידור כי התכנית הפוגעת הזאת לא תועבר יותר בשידור ישיר בפעם הבאה, וכן שהשידור החוזר של התכנית הסטוריית (המבישה) שגרמה להעלאת ההצעה לסדר היום — בוטל.

ועדת החינוך קוראת, איפוא, להנהלת רשות השידור להקפיד כי בעתיד לא יישנו מקרים כאלה.

יש לציין, כי למרות המחאות הנוקבות בעקבות השידור הקודם, ממשיך השדרן להעלות תכניות דומות, נגד הציבור הדתי והחרדי בישראל. התכנית האחרונה לפני שבועיים התמקדה בפעילותם של חסידי חב"ד והיתה רצופה לעג וקלס. למרות הפצרותיהם של נציגי ציבור היא שודרה ברדיו — והוכנה אף פורסם בעתונות קודם לשידור ברדיו.

ירדן ממשיכה לצדד בדו־שיח עם אש"ף

קאהיר — ירדן ממשיכה לצדד בדו שיח עם אש"ף, כדי לעצב גישה משותפת לבעית השלום במזה"ת — זאת אמר שר החוץ המצרי עבדל מגיד.

בנאום שהשמיע עם שובו יחד עם הנשיא חוסני מובארק משיחות שניהלו בעקבה עם המלך חוסיין, אמר השר: "מצרים מעוניינת שיימשך הדו שיח הירדני־פלשתיני. חשנו בכוונות טובה בנושא זה מצד ירדן". הוא לא מסר פרטים נוספים והנשיא מובארק מצידו לא השמיע כל הצהרה.

מובארק והמלך חוסיין הגבירו לאחרונה את המאמצים לכינוס ועידה בינלאומית לענייני המזרח התיכון, אך עבדל מגיד ציין כי לא היתה פריצת דרך בשאלת הייצוג הפלשתיני.

ירדן ואש"ף הפסיקו בחודש פברואר את המאמצים לעיבוד גישה משותפת בשאלת המזה"ת להשכנת שלום במזה"ת. המאמצים שנעשו על ידי קאהיר לצמצם הפער בין העמדות של חוסיין מלך ירדן ויו"ר אש"ף יאסר ערפאת לא הניבו עד כה פרי.

בינתיים הגיע לקאהיר המנהל הכללי של משרד החוץ הישראלי אברהם טמיר, שפתח בשיחות עם פקידי משרד החוץ על בעיות דו צדדיות וכלליות הנוגעות למזרח התיכון כולו.

סוכנות הידיעות הצרפתית מוסרת כי השיחות שניהל הנשיא מובארק עם המלך חוסיין בעקבה התמקדו בעיקר בסכסוך העיראקי־איראני לקראת ועידת הפיסגה האיסלאמית שאמורה להיפתח בחודש ינואר בכווית. נודע כי במהלך השיחות דנו שני האישים בהתפתחויות האחרונות של המצב במזה"ת.

עם שובו לקאהיר אמר שר החוץ המצרי כי שתי המדינות תמימי דעים באשר לתהליך השכנת שלום במזה"ת ושאין להרשות מצב של שיתוק תהליך השלום באיזור. (ער ועצ).

"ג'יהאד איסלמי" מכחיש כל קשר לפיצוץ המטוס העירקי

ביירות — ג'יהאד איסלמי הכחיש אתמול בביירות כל קשר להפיפתו ולפיצוצו של מטוס הבואינג העירקי בסעודיה.

בהודעה במכונת כתיבה, שנ־ מסרה לסוכנות ידיעות בביירות, בתוספת צילום של בן ערובה החבוש בידי ארגון טרור זה, מזהירים כלי התקשורת לא לפרסם הודעות בשם "ג'יהאד איסלמי" אם אלה לא אומתו.

מצרים מתנגדת בתוקף להתנחלויות בשטחים

קהיר — ראש ממשלת מצ־ רים, עטף צידקי, הבהיר כי מצרים תומכת באש"ף "הנציג הלגיטימי היחיד של העם הפלשתינאי" והיא "מתנגדת בתוקף להקמת התנ־ חלויות ישראליות בשטחים הערביים הכבושים".

הוא גם הזכיר כי מצרים הוקי־ עה יותר מפעם "את נוהלי הדיכוי של ישראל נגד התושבים הערביים בשטחים אלה".

צידקי קרא בפני הפרלמנט את קווי היסוד של ממשלתו שהוקמה ב־9 בנובמבר.

בהרצאה של 3 שעות, הדגיש כי היחסים בין מצרים לבין מדינות ערביות רבות התפתחו בצורה מעמיקה.

כן אמר כי המגעים בין מצרים לבין ארה"ב נמשכו בשנה שחל־ פה, וכי וושינגטון "מבינה עתה את טיב הקשיים הכלכליים של מצרים, שמקורם בגורמים שאינם תלויים ברצונה".

אשר ליחסים עם ברה"מ, אמר ראש הממשלה כי אלה "מתפתחים בצורה טבעית", וכי מתנהלות עתה שיחות כדי ליישב את חילוקי הדעות הכלכליים והפיננסיים.

מצרים חייבת לברה"מ כמה מיליארדי דולרים תמורת משלוחי נשק.

כ־25 חיילים סוריים נהרגו בקרבות בטריפולי

ביירות — 25 חיילים סוריים נהרגו בהתנגשויות עם הפורצים בטריפולי והאזור.

כתב העת "אלמסירה" מוסר בגליון החדש, כי המפלגות הד־ נועות השמאל הפרו־סוריות השתתפו בקרבות ובהתנגשויות, לאחר שאנשי המיליציה הסונית כיתרו את עמדות הצבא הסורי, עצרו את חייליהן והחרימו את נשקן.

אנשי השמאל הפרו־סוריים ראו הכרח להתערב מחשש לגור־ לם. (ע"מ)

נבון מעודד להמשיך ב"מפגשים" למרות התנגדות המועצה המקומית

מאת סופר המודיע

יצחק נבון, שר החינוך והתר־ בות, הודיע לבן ציון בן כנען, מנהל בית הספר התיכון המקיף באור־יהודה כי הוא מחזק את ידיו להמשיך בקיום מפגשי הנוער בין תלמידים צעירים יהודים לבין תלמידים צעירים "ערבים" — למרות החלטת המועצה המקו־ מית באור־יהודה אשר קיבלה החלטה השוללת קיומם של מפגשים מסוכנים רוחנית מן היסוד הזה.

סופרנו מציין כי שר החינוך זעם מאד נוכח החלטת המועצה המקומית באור־יהודה, אשר הג־ דירה את ה"ביבי" של השר, אותם מפגשים מסוכנים רוחנית, כדבר שהוא אכן מסוכן לנפש הנוער וכי אין בו מאומה לתרום לשלום בין העמים, אבל יש בו בהחלט כדי לגרום להתדרדרות רוחנית.

יצויין כי עמדה זו מקובלת גם על מנהיגים בציבור הערבי, האומרים גם הם שאין כל טעם ואין כל צורך להקריב את המסורת והמורשת היהודית שבין שני העמים לצורך כינון שלום. "שלום צריך להעשות בין מדינאים ולא בין תלמידים צעירים שלא יכולים לתרום מאומה באמצעות מפג־ שיהם".

דובר משרד החינוך והתרבות ציטט השבוע את השר כי הוא ימשיך במאמציו לחנך את הנוער לסובלנות ולדמוקרטיה וכי הוא רוצה חברה פלוראליסטית במדינת ישראל. הדובר גם אמר, כי במ־ שרדו נתקבל מכתב של ועד הורי בית הספר, בו הם מביעים נכונות לשלוח את תלמידיהם למפגשים גם בעתיד. ("להקריב נפש ביזהם על מזבח הדמוקרטיה" — ס.ה.)

שר החינוך, אומר דוברו, מברך על עמדת ההורים. מנהל מחוז תל־אביב במשרד החינוך, הודיע לשר המסתנה עליו כי הוא אישית ביקר בבית הספר והודיע למנהל בן־כנען שעליו להמשיך בקיום המפגשים וכל עוד אין הוראה אחרת של השר נבון, לא יכולה המועצה המקומית לחייב או להכתיב לבית הספר.

תקציב עליית הנוער הוגדל ב־8 מיליון דולר

תקציב המחלקה לעליית הנוער לא רק שלא קוצץ, אלא אף הוגדל השנה ב־8 מיליון דולר — כך אמר גזבר הסוכנות היהו־ דית, מר עקיבא לוינסקי בתגובה לטענות ראש עליית הנוער.

מר לוינסקי הוסיף כי הנהלת הסוכנות נמצאת עתה בעיצומם של דיונים על תקציב 1987/86 שיסתיימו רק בפברואר.

מר לוינסקי ציין כי הבעיה המרכזית בפנימיות היא הקפאת שער החליפין המשך עליית המדד. כתוצאה ממצב זה נדרש סכום גבוה בעשרות אחוזים (בדולרים) על מנת לקיים אותה רמת פעילות כבעבר.

"עליית הנוער אינה יכולה להתנתק מהמציאות בארץ ועליה לקבוע סדרי עדיפויות חדשים בהתאם למשאבים הכספיים העומדים לרשותה ולמצבה הכ־ לכלי של המדינה" אמר לוינסקי שהוסיף כי אף לא ילד אחד מילדי עליית הנוער יזרק לרחוב. (עשת).

שר החינוך בהסכמה עם צה"ל:

תבוטל ההגבלה על מספר תלמידי טכנאות הנדסה שגיוסם לצבא־נדחה

מגן ראש הממשלה ושר החי־ נוך והתרבות מר יצחק נבון הו־ דיע כי משרד החינוך וצה"ל הח־ ליטו לבטל את ההגבלה שהיתה קיימת במספר התלמידים שגיו־ סם לצה"ל נדחה כדי לאפשר להם להמשיך ולקיים הכשרתם כטכנאים.

השר הודיע על כך בפתיחת כינוס הארצי ה־12 לעניני החינוך הטכנולוגי בבית הספר הדסה נעורים ליד נתניה, הכינוס המאורגן על ידי מערכת החינוך הטכנולוגית במשרד החינוך.

שר החינוך מסר בכינוס כי עד כה היתה הגבלה במספר התלמי־ דים הממשיכים לתואר טכני בכי־ תה יג. המכסה עמדה על כ־1700 תלמידים שצה"ל הסכים לדחות את גיוסם. בשל המחסור הצרכים של המשק ושל צה"ל באלפי טכנאים מוסמכים קיימו משרד החינוך וצה"ל דיונים במגמה לבטל את ההגבלה. עם ביטול ההגבלה יוכלו גם בתי ספר טכנו־ לוגיים באיזורי פיתוח ואיזורים מרוחקים ממרכז הארץ ללמוד לתואר טכנאי.

שר החינוך מסר עוד כי עד כה היה הלימוד במסלול טכנאים — שגיוסם נדחה מוגבל רק למקצו־ עות אלקטרוניקה, חשמל, מכשור ובקרה, מכונות. על פי ההסדר החדש תהיה אפשרות ללימודי טכנאות בכיתה יג גם במקצועות אחרים בהם קיימת דרישה במשק לטכנאים.

צה"ל ומשרד החינוך מקיימים כעת דיונים על אפשרות להסיר את ההגבלות הקיימות גם לגבי מי שמבקשים עצמם לתואר הנדסאי (כיתות יד). (עשת לממ).

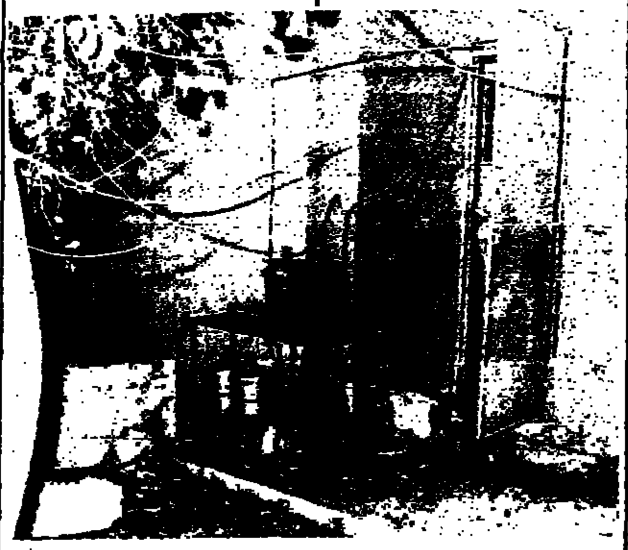

ירושלים — נס תמונה לדיירי הבית ברחוב דרך חברון 2 מסען תבלה שהתנפד לבלוני הגז המטבח, אך לא גרם להתלקחותם ופיצוצם של בלוני הגז הנראים בתמונה צילום אליהו הראתי

שר הקליטה בכנס על התרבות היהודית בבריה"מ:

ישראל לא רוצה מחוות מרוסיה אלא מימוש הזכות לחיים יהודיים

"ממשלת ישראל לא רוצה מחוות מדומביימים, אלא קיום הזכות לקיום חיי תרבות יהודית בבריה"מ ומימוש הזכות לעלות לישראל למי שרוצה בכך" — אמר שר הקליטה יעקב צור במושב השני של הכנס הבינל־ אומי לתרבות והגות יהודית בבר־ יה"מ באוניברסיטת בר־אילן.

השר הטעים, כי תביעתנו מה־ רוסים לרפאטריאציה (שיבה למולדת) קשורה לעליה לישראל, ואילו הנשירה המאסיבית מסכנת תביעה זו. לא פעם מעדיף היהודי מרוסיה לרדת לאמריקה כדי להנות מן הזכות הניתנת לו במעמד של פליט. על יהדות אמריקה וישראל לבחון בעייה זו במגמה לשמור על התנועה הציונית ברוסיה, שהיא כמעט היחידה הקיימת היום בעולם. "אני בטוח, שהשערים ייפתחו במרוצת הזמן. יש לעשות את הכל שהעדיפות תהיה לטובת ישראל. יש לדבר על עליה ולא על יציאה מבריה"ם", אמר השר.

ההיסטוריון ד"ר מרטין גילב־ רט, מלונדון, טען, כי בעיית השערים מלווה תמיד בתיקי התרבות היהודית בבריה"מ. ללא תמיכת ישראל והמערב לא יכולה התרבות היהודית להתקיים, ובודאי לא תגבר העליה מברי־ ה"מ. "למרות כל המכשולים הקשים, אני תמיד נוהג לעודד לעלות את הגבורה במעשיהם של פעילי עליה המודים לבריה־ המודעים לסיכון, תבל זאת הם מסכנים" אמר.

בהתייחסו לתקנות ההגירה החדשות אמר ד"ר גילברט, שאין בהן כל שינוי לטובה, ועל המערב וישראל לשים לב לעובדה זו ול־ סייע לפעילי עליה, שהם המיילים בחזית, לעמוד במאבקם על זכותם לעלות לישראל.

נתן שראנסקי אמר בין היתר: כי גם בהיותו בבריה"ם עמד תמיד בפני הדלמה האם לירכז את המאב־ בק למען תרבות יהודית בבריה"ם או על פתיחת השערים. על כך ענה כי שניהם כרוכים יחדיו ולא תהיה עליה בלי הרועה התרבות יהודית, ברגע שלא ידגישו קשר החינוך להרבות העם ההדיס־ כחיה שלו יצליחו יהודים לצאת למערב. (עתים).

סוהרים חדשים רבים לכלא באר שבע

שמונה קצינים וכשלושים סוהרים ממתקני כליאה שונים בארץ נענו בימים האחרונים לק־ ריאתו של נציב שרות בתי הסוהר, גונדר דוד מימון והתנדבו לשרות בכלא באר שבע.

זאת במסגרת הכוונה לפתור את הבעיות במיתקן הכליאה הד־ רומי, שהתפרסם לאחרונה באר־ עים האלימים הרבים שהיו בו ושבמהלכם נפצעו סוהרים ואסי־ רים, ניבנגו אסירים אחרים ופרצו מהומות באגפים.

על כך נמסר מנציבות שרות בתי הסוהר.

הסתדרות צעירי אגודת ישראל הנוער האגודתי בא"י

ההנהלה הארצית — מחלקת הנוער

מסיבות חנוכה לנוער תשמ"ז

בסניפי הנוער האגודתי ורשת ישיבות המתמידים

★ להלן לוח המסיבות ליום רביעי, נר ה' דחנוכה — כ"ט כסלו

הסניף	המקום	השעה	בהשתתפות
ברק, אודים דבורה	בית הכנסת המרכזי	3 אחה"צ	הרב אשר גבאי הודי החניכים, בלווי תזמורת
חיפה	במועדון המקומי	8 בערב	ר' חיים ברילנט
טירת הכרמל	במועדון ביכנ"ס "בית יצחק"	4.30 אחה"צ	הרב יהודה כהן הרב אליהו כהן
ראשון לציון	שכון המזרח רחוב הפרח	4 אחה"צ	ר' שמחה שולמן הרב יוסף מתן
רכסים	במועדון המקומי	6.30 בערב	ר' משה שטיגליץ הרב שלמה מצרי
רכסים	ת"ת תשב"ר "הרב"	6 בערב	הרב ישראל ברתבריס ר' משה שטיגליץ
שדרות	ישיבת שדרות	4 אחה"צ	הרב יצחק כהן
שדרות	בבית המרכז	6 בערב	הרב חויזה, ראש הישיבה
ירוחם	במועדון, ביה"ס תורת משה שכונת שקד	6 בערב	הרב ראובן ביטן, ר' יעקב נחמני הרב דוד אברהמי

בכל יום מימי החנוכה יתפרסם לוח המסיבות ליום זה

מיום ליום

★ מתכנית לעיסקה

התכנית הכלכלית שהודלפה בקול רעש גדול עוד לפני שהוצגה רשמית בפני הציבור, הולכת ונעלמת אט־אט, בבחינת "פוחת והולך". מה שהיה נראה בתחילה כתכנית "חזקה" ו"מהפכנית", הולכת ונחלשת, "מתיישרת" יותר ויותר עם דרישות הסקטורים שקמו נגדה, ואפילו הקיצוץ שהובטח בה כבר לא מובטח.

תחילה עמד שר האוצר, משה נסים, והכריז כי לא יתן לשנות דבר בתכנית והיא תופעל כפי שהוצגה. אולם התנגדות שרים לקיצוצים בתקציבי משרדיהם, בעוד אחרים הודיעו שאף דרשו להם תוספת תקציב, יחד עם ההתנגדויות התקיפות שהעלו כנגד התכנית הכלכלית ההסתדרות, התעשיינים, איגוד לשכות המסחר, ארגוני נכים, זקנים, הביטוח הלאומי ואחרים — שינו את המצב מקצה אל קצה.

מר נסים נאלץ לעבור את ה"טראומה" של כל שרי האוצר, שנאלצו להתפשר עם גורמים במשק הישראלי, בעיקר ההסתדרות וההעשיינים, בכל פעם שהועלתה תכנית חדשה של רפורמה במיסים או קיצוץ תקציבי. רק הדרך של הכבדת נטל המיסים על האזרח תצליח. כל נסיון לגשת ל"נקודות רגישות" במשק, נתקל מיד בקולות זעקה ושבר, בדרך כלל של גורמים אינטרסנטיים.

מתקבל הרושם שהאוצר מסכים כבר להפיכת התכנית הכ־ לכלית ל"עיסקת חבילה", שתכלול הקפאת מחירים ושכר, בערך באותו מירשם שבו החלה ה"עיסקה" הראשונה לפני שנתיים, אשר הביאה ליציבות ורגיעה במשק. מישהו אמר, כי האוצר חושש שאם יימשך הויכוח בקבינט על הקיצוצים, יהיו משרדים שעוד יהיה צורך להוסיף להם. לכן, אם לא תכנית — אז עיסקת חבילה, ובלבד ששר האוצר יוכל להציג כבר את התקציב בכנסת.

★ בעיה לאופוזיציה

אם אכן יוצג תקציב המדינה החדש בכנסת בצילה של "עיסקת חבילה", ולא יחד עם תכנית כלכלית חדשה — תהיה בעיה חמורה מאוד לאופוזיציה. מפ"ם, ר"צ ויתר השמאלנים היו הראשונים שיצאו חוצץ נגד התכנית הכלכלית, בטענה שהיא מיטיבה עם העשירים ולא מועילה הרבה לעניים. מכיוון שהם, כידוע, היחידים הדואגים ל"שכבות החלשות", מצאו לנכון להתקיף את התכנית בגלל שהיא כוללת אגרות לרופא, לחינוך, קיצוץ קיצבאות וכו'.

מה יעשו עכשיו, כאשר התכנית תיעלם ובמקומה תבוא "עיסקת חבילה"? — הרי מבחינתם רבות היתה היעצות לצער קותיהם. אמנם לא רק הם התנגדו, אלא ההסתדרות היא שהובילה את המאבק הפעם, אך גם לה תהיה בעיה דומה. האם ב"אדרת" של עיסקת חבילה, הכל בסדר ושוב לא צריך לצאת להגנת השכבות החלשות?

זוהי בערך אותה בעיה שהיתה לכמה אישים במדינה לאחר דיבריו המוחלט של יצחק שמיר בפרשת השב"כ. קודם זעקו בראש חוצות, שאסור לו להיות ראש ממשלה ואיימו לפרק את ממשלת האחדות הלאומית ולבטל את הרוטאציה. עכשיו הם נאחזים בקש הביקורת נגד השב"כ וטוענים: "זהו בדיוק מה שאמרנו קודם... לא התכוונו דוקא אליו, למרות שבעצם זו אשמתו שלא ידע מה המצב בשב"כ"...

מעט מאד אישים פוליטיים יודעים לקבל עליהם את הדין ולהסכים להחלטות, גם כאשר הן עומדות בניגוד מוחלט לדי־ עותיהם או להחלטות קודמות שלהם. לכן יש להניח שהאופו־ זיציה תמצא חסרונות ומגרעות וגם בעיסקת החבילה, אם אכן תצא אל הפועל. גם אז הם יופיעו כאלו הדואגים ל"חלשים". העובדה שחלק גדול מהעיסקה החדשה היא תשובה לטענות שהעלו קודם — אינה משנה דבר מבחינה זו.

★ מה מפריע?

המסקנות וההמלצות של ועדות שונות, אשר עסקו בחקר מצב האסירים ובתי הסוהר במדינה, לא הטרידו במיוחד את העתונות וכלי התקשורת. לכל היותר פורסמו כמה כתבות עם תמונות ובכך יצאו ידי חובה. שרות בתי הסוהר שוקד, אמנם, לבצע את ההמלצות, או חלקן הגדול, אך גם כך יש להניח שרוב הבעיות בבתי הסוהר עדיין לא נפתרו.

לא נטעה אם נניח שאסירים רבים נאלצים להצטופף בתאים קטנים ובתנאים קשים בבתי הסוהר. גם בעיות אחרות מפריעות להם — אבל את העתונות וכלי התקשורת זה לא מעניין במיוחד.

מה כן מעניין את כלי התקשורת? מה מסעיר את רוחם בימים אלה? איזה אסיר יהודי שמצבו החמור הביא אותם להעלות שוב את מצב הכליאה לכותרות?

אין מה לראות. מצבו של אף אסיר יהודי לא מוציא אותם מכליהם. הם מתכוונים למשהו אחר לגמרי. למיתקן הכליאה "אנצאר 2" בעזה. שם לא כלואים יהודים. שם מוחזקים כמה עשרות מחבלים, או חשודים בחברות בארגון "ג'יהאד מוסלמי", שחבריו רצחו כמה יהודים בתקופה האחרונה.

מפריע מאוד לכלי התקשורת שהמחבלים הללו מוחזקים באוהלים. לא משנה בכלל ששרות בתי הסוהר הודיע, שכלא עזה מלא עד אפס מקום ולא ניתן לבצע את החקירות הקשורות בגילויים האחרונים אודות הפעילות החבלנית בעזה, מבלי להחזיק את החשודים בעזה עצמה. בכמה עתונים כבר יש התקפות הן על צה"ל והן על שרות בתי הסוהר. מה שחסר עכשיו זה רק גינוי של "אמנסטי" וארגונים בינלאומיים אחרים, ואז יצאו אלו שבעים והמחבלים ישארו באוהלים...

★ איראנים פה, איראנים שם

ההשפעה האיראנית על העולם הערבי בכלל ועל המזרח התיכון במיוחד אינה חדשה. דוגמא אחת מני רבות היא ארגוני החבלה הפרו־איראנים בלבנון. גם במצרים יש ארגוני חבלה כאלה ולאחרונה — גם בשטחים. אחד הארגונים הנחקרים עתה על ידי שלטונות הבטחון הוא אותו "ג'יהאד מוסלמי", שיש האומרים כי האיראנים מממנים את פעולותיו ומאמנים את אנשיו. ראשי הארגון נשמעים אף הם להוראות מטהרן.

בימים האחרונים נמסר, כי 4 איראנים נעצרו כחשודים בתכנון התנקשות בשגריר ישראל במצרים, משה ששון. עתון מצרי מספר, כי הארבעה נכנסו לקהיר בדרכונים מזויפים, אולם הם לא באו מטהרן אלא דוקא מבגדד.

יתכן שדוקא השמועות על מצבו הקשה של חומייני, שליט איראן, המאבק על כסאו בין קיצונים, המתנגדים לכל מגע עם המערב, לבין החוגים שכבר ביצעו בעבר עיסקות נשק אפילו עם ארה"ב ה"אימפריאליסטית" הם שמביאים להתגברות גל הא־ לימות בהשראת טהרן. המתקפה האחרונה נגד עיראק, שגלשה בשלטון הנרץ, גרמה לכך ששליטי איראן יחפשו כל דרך להצלחה בינלאומית, במיוחד אם ניתן להשיג את הדבר באמצעות פעולות טירור.

★ איך מתכוננים

דבריו של מפקד חיל האויר, אלוף עמוס לפידות, כי "קיימת הרגשה בציבור שהבטחון כבר לא מהווה בעיה ראשונה, אולם אנו עלולים למצוא עצמנו לא מוכנים לקראת ארועים לא צפויים" — עשויים להתפרש גם כנסיון ללחוץ נגד קיצוץ בתקציב משרד הבטחון, כפי שדורש בימים אלה משרד האוצר.

אולם צריך לשאול את אלוף לפידות, איך לדעתו נהיה מוכנים יותר לקראת ארועים לא צפויים, מאותו סוג שאליו התכוון בדבריו? האם הכל תלוי בקיצוץ או באי קיצוץ תקציב הבטחון?

אם אכן צריך להכין את הציבור לקראת משהו או לקראת איזה ארועים, מן הדין שהדברים יאמרו בצורה מפורשת וברורה יותר. שהרי על כלי הנשק הידועים, לדבריו, יש לצה"ל "תשובה". כך גם אפילו באשר ללוחמה כימית. ואם כל הכוונה אינה אלא ללחוץ על האוצר — גם את זה כדאי היה לומר, במקום לגרום לחשש בציבור מפני "ארועים בלתי צפויים".

★ זלזול בציבור

הזלזול של הקואופרטיבים לתחבורה בציבור — גובר והולך, לאחר חברת "דן", שאינה עומדת זה מכבר בלוח הזמנים של קו 56 בבני ברק, דבר שגרם לתושבי קרית הרצוג לצאת ולהפגין נגדה, באה חברת "אגד" ומוכיחה שהיא אינה טובה הרבה מרעותה.

עשרות קוראים שפנו למערכת סיפרו, כי ביום שני בערב לא היו אוטובוסים בקו 400 מבני ברק לירושלים בין 6.15 בערב ל־ד בערב ובין 10 עד 11.45 בלילה. מאות נוסעים נאלצו להמתין במזג אויר סוער, ביניהם זקנים וטפים רבים, מבלי שאיש יוכל להסביר מדוע חברה ציבורית, המסובסדת על ידי הממשלה בהוצאה שתשרת את הציבור" אינה עושה את המוטל עליה.

הסברים של נהגים כאילו "האוטובוס לא נדלק", והסברים של מנהלי "אגד" על תקלה לא ברורה, רק מגבירים את הזעם וההתמרמרות של ציבור נוסעים, שאינו זוכה לשרות המגיע לו בתמורה למחיר הכרטיס אותו הוא רוכש.

בעבר נקנסו חברות התחבורה בסכומים גבוהים ביותר בגלל אי הופעת אוטובוס בשעה היעודה לו לפי לוח הזמנים. משרד התחבורה מטפל ביד קשה ביותר בתלונות כאלו, ומן הראוי שהציבור שבו מזלזלים, יוכיח אחת ולתמיד שגם לסבלנות יש גבול ויגיש תלונות מלאות למשרד התחבורה, כדי שהחברות הנוגעות בדבר יעמדו לדין. אמנם גם את סכומי הקנסות ישלם בסופו של דבר הציבור, אך הנסיון הוכיח, שתלונות כאלו עוזרות וכדאי לעשות זאת גם במקרים אלו.

ברכות נאמנות וברכת מזל טוב

לר' **משה הרצברג** ורעיתו **עליזה**

ולכל המשפחה הנכבדה

עם הולדת הנין־הבכור

תזכו לגדלו לתורה ולמעשים טובים לתפארת המשפחה

חוג לומדי הרמב"ם

בבית מאיר ושושנה ענבי

מרכז אגודת ישראל, ירושלים — קרן התרבות דגל ירושלים

המפעל להחדרת לימוד ההלכה

בני ברק, רח' חזון איש 49, טל' 03-785866

לתלמידי בתי החינוך באיזור בני ברק

הננו שמחים להודיע לכל תלמידי בתי החינוך ברחבי בני ברק שנרשמו למבחן ההלכה על ספר "דיני שביעית" של "ספריית דגל ירושלים" על עריכת

הרצאה בלוויי שקופיות

ע"י הרב משה היימן שליט"א

בכל נושאי השמיטה והדינים הנלמדים ע"י התלמידים בספר "דיני שביעית" על מנת להקל על התלמידים בהבנת נושאי הלכות שמיטה באותם מושגים לקראת מבחן ההלכה שלב א' ביום ה' כ"ח טבת.

ההרצאה תתקיים בעז"ה במוצאי שבת קודש פרשת מקץ זאת חנוכה ב' טבת בשעה 7.30 בדיוק באולמי בית שצרנסקי רח' הרב מלצר בני ברק.

הרצאה זו שניה בסדרת הרצאות על "דיני שביעית" לאלפי חניכי הנוער שנרשמו למבחן ההלכה בבני ברק

הכניסה לתלמידים שנרשמו למבחן ההלכה, במחיר 2 ש"ח ע"י הצגת "כרטיס חבר" של מבחן ההלכה. הכניסה לתלמידים שלא נרשמו למבחן 5 ש"ח.

במעמד זה יוקרן מבחן ההלכה הקודם על דיני שמירת הלשון שהתקיים בחודש אלול תשמ"ג במלאות 50 שנה להסתלקות מרן החפץ חיים זיע"א בבנייני האומה בירושלים.

באולם יתאפשר להשיג את הספרים: "דיני שביעית" עברית ואנגלית. "משנת דיני שביעית" 303 שאלות ותשובות על הספר דיני שביעית. ו"משניות שביעית" עם מפתח המקורות.

במקום ניתן יהיה להחזיר את הטפסים המאשרים את ההשתתפות במבחנים שיתקיימו בעז"ה ביום חמישי הבעל"ט כ"ח טבת.

★

על מקומות המבחן בשלב א' תבוא הודעה נפרדת

★

נ.ב. בשלב השקופיות הקודם נשארו בשלום מליאים ספריית מציינים והסכמים וכדי ניתן לקבלם במשרדי דגל ירושלים רח' חזון איש 49 ב"ב.

בברכת התורה

ההנהלה

חדש! חדש!

רולעדין גלילי ופלים ממולאים קרם אגוזים חלבי

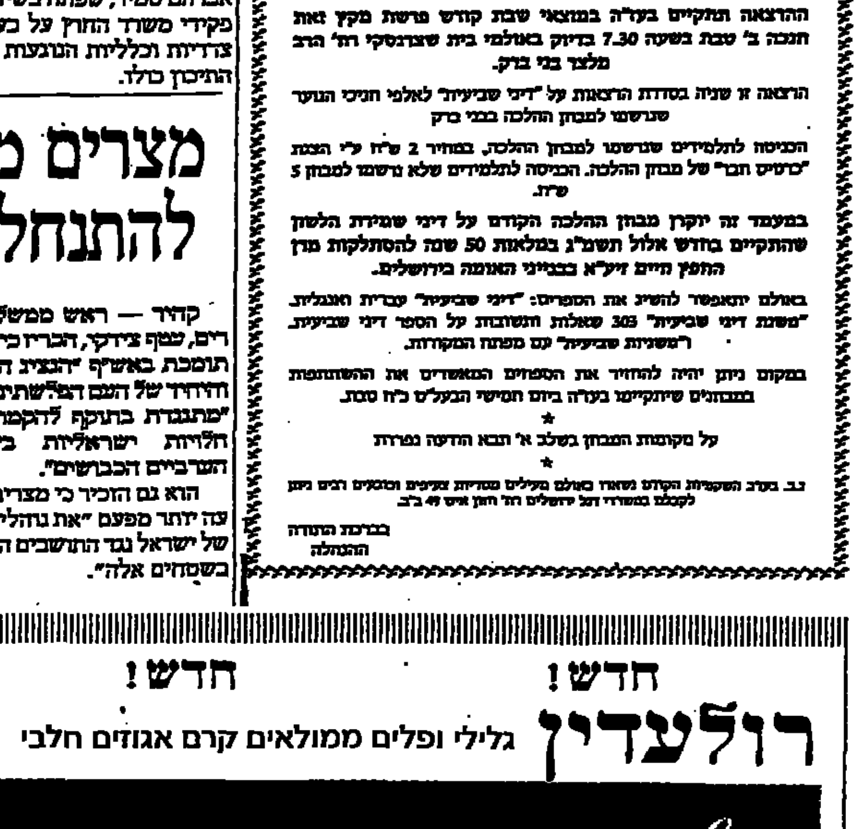

בהשגחת הבד"צ של אגודת ישראל

דרשוהו בחנויות המזון וברשתות השיווק המובחרות

מיוצר ע"י ביה"ר "עדין" הוד השרון טל. 052-38826

קוראים כותבים

החילוני הראשון / גדליה אור

הח"כ אלוני זה שנה החלה לטהר את האוירה, רק לאחרונה טרפה את הקישואין בין בני העם, שנה שמצר להולד החילוני הראשון, זה שהורתו ולידתו בחולי חולין, וכבר... מציגים את החילוני האחרון. בטרם נולד האב, כבר עומד הבן על הבג...

החילוני האחרון בחלום החילוני הראשון מזה שנות דור ודור טרם התגשם, הוא עתה בחזיונו ובאשר יצא לאויר העולם, רחמנא ליצלן, יראו הכל בעליל כי החילוני של היום חילוני אך למחצה לשליש או לרביע. שהרי נישא כדת וכדין, מל את בניו, אומר קדיש על קבר אביו ואפשר גם צם ביום הכיפורים, ואילו החילוני הראשון, מודל 87, הינו גוי־יהודי של ממש, לא קידושין ולא מילה; ואיזה קדיש או יום כיפור!

פגשתי חילוני למהדרין, שאלתיו, מה לכם כי נזעקתם לפסילת הצגת החילוני האחרון והוא ענה בתום לב: ההצגה היא מציאות, עוד כעס... חזרתי ושאלתי: ומה דעתך על חרדי הניצחון שעורכת שולמית אלוני? והוא ענה: הו, הו לא, עד כדי כך, אני לא בעד...

מיד באתי למסקנה: החילוני בן־ימינו הקצוי חרד מהחילוניות גבורה כשם שהוא חרד מחרדיות גמורה, הוא אינו חפץ בניתוק גמור של פתיל היהדות ורק כמה מפריצי בני עמנו רוצים לכוף זאת עליו ועורכים לו לשם כך שטיפת מח אדירה על בעיית פסולי חיתון ושאר מרעין בישין שאינם יכולים לתת דחוד ליצריהם.

אך הנה הוא החילוני הראשון צועד מרחוק מולנו ומתקרב, זה המנותק לגמרי ממעמד הר סיני, זה המצהיר כי "בכל ישראלי טמון נאצי קטן" והזורק ספר תנ"ך לרצליף, זה הקורא לעצמו "כנעני" ומבקש במותו קבורת חמור: הנה הוא החילוני המוצר המוגמר של ההשכלה, הציונות, השמאלנות וכו' זה אשר מהווה תמצית ומיצוי הנפש הישראלית־צברית בעידן החינוך לדור הקיום הדמוקרטיה.

אולי נאחל לו לחילוני הראשון, שכשם שהחילוני האחרון הינו רק בסרטים, כן ישאר אף הוא בתסריטיה של ח"כ אלוני ותבניותיו של יצחק נבון ושל כל הדואגים לעיצוב המוצר החילוני.

ארבע כנפות תבל

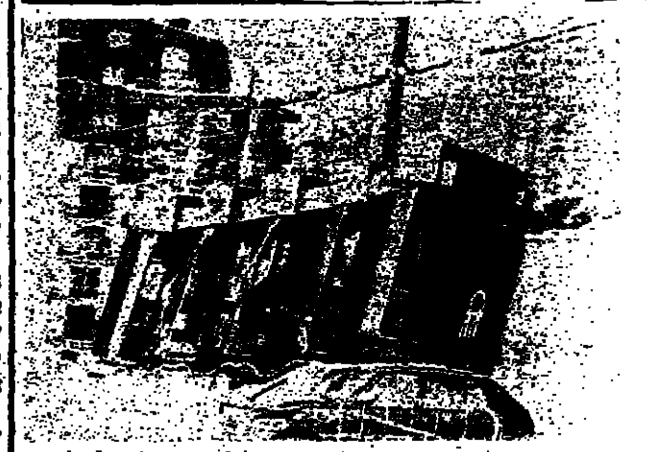

צרפת — חלקיה השבורים של אחת משתי רכבות הכבלים שנפלה מגובה 12 מטרים באתר סקי באלפים הצרפתיים, 34 בני אדם נפצעו. צילום סייז

בריה"מ מתאמצת לסכל תכנית מלחמת הכוכבים

מאת ד"ף

ברית המועצות שוקדת על פיתוח אמצעי נגד, שיהוו "תשובה ניצחת" למערכת ההגנה שעתידה ארה"ב להציב בחלל, הידועה יותר בשם "מלחמת הכוכבים". אמצעים אלה יכללו כנראה טילי דמי, טכנולוגיות למלחמה בקרני לייזר ואמצעים אחרים, ומטרה אחת לכולם — שיפור סיכויי ההשרדות של הטילים ההתקפיים של ברית המועצות.

תכנית כוללת זו, מתוארת לפרטיה בספר שראה לאחרונה אור בברית המועצות, כמו כן, נותנים לה פקידים סובייטים בכירים פומבי במסיבות עיתונאים ובכל הזדמנות שניקרית על דרכם, ונראה שיש כאן מגמה ברורה מצד הסובייטים לנהל מלחמת עצבים נגד כוונתו של הנשיא רייגן.

עד עתה לא נשמעו אלא רמיזות בלבד, מיכאיל גורבאצ'וב ופקידים סובייטים בכירים אחרים, הסתפקו עד לאחרונה באמירות סתמיות, המרמזות שהתגובה הסובייטית למלחמת הכוכבים, עתידה להיות "תשובה הולמת".

מוסקבה, שעד עתה התנגדה לתכניתו של רייגן, בטענה שתכניתו זו תעתיק את מרוץ החימוש גם אל החלל, מנסה עתה כנראה, לשנות כיוון ולבסס את הטיעונים על יסוד יותר מעשי, וכן להעלות ספק אם לתכנית רייגן יש בכלל סיכוי להיות מציאותית, ובאיזה מחיר.

הפקידים הסובייטיים אמרו, שהתכנית הסובייטית מוכיחה בעליל, שיש בידי מוסקבה, באמצעים צנועים ובשימוש בטכנולוגיות פשוטות יחסית, לשים לאל את תכנית רייגן, או לאלץ את האמריקאים להשקיע סכומים שאינם מתקבלים על הדעת בשיפור ובשכלול כלי הנשק החלליים, בכדי שיהיו מסוגלים להתגבר על התחבולות הסובייטיות.

רואלד סגדייב, מנהל המכון לחקר החלל שליד האקדמיה הרוסית למדעים, אמר כי רייגן, שהתכנית הסובייטית מכוונת לפגוע ישירות בשתי המגמות של התכנית האמריקאית — השרדות וכדאיות — המצויות ביסוד תכניתה של וושינגטון לפיתוח כלי נשק חלליים.

"האמריקאים, לא מסרו אף במרומז, כיצד יש בדעתם להגן על עמדות המלחמה המוצבות בחלל, ולהבטיח את כדאיותן התפעולית", אמר סגדייב.

האמצעים המוכרים על ידי הסובייטים, שכנראה יוכנסו בהם שינויים כדי להתאימם לשינויים שהאמריקאים מעידים להם, כוללים:

★ שימוש ברקטות קטנות עם מבערים מהירים, המסוגלות לתקוף עמדות קרב חלליות.

★ הצבת "מוקשים" בחלל, עם פוטנציאל נפץ אדיר, בדרכם של כלי הנשק החלליים האמריקאיים.

★ עריכת פיצוצים גרעיניים במרומי האטמוספירה, שישבשו את מערכות הגילוי ואמצעי הבילוש של כלי הנשק האמריקאיים המוצבים בחלל.

★ הגברה מכוונת של מספר הטילים, שיכללו מספר ניכר מאד של טילי דמי כדי להרהיב ולפזר את המטרות.

★ הוספת ראשי חץ נוספים לטילים, שיפצו על אבדן אותם טילים שנפגעו על ידי מערכות החלל ויכבידו על אותן מערכות.

★ הפיכתם של הטילים לחשופים פחות, על ידי צמצום בזהק הלהבה של מבער הטיל וקיצור השלב הראשוני של שילוח הטיל, שבמהלכו הלהבה גדולה ובהירה יותר.

כל אלה ואחרים כלולים בספר שהתפרסם, כאמור, לאחרונה, והקרוי "נשק בחלל: דילמה של בטחון". מר סגדייב אמר שברית המועצות אינה ממהרת בפיתוח האמצעים המתוכננים בספר, אלא, היא מתאימה את קצב הפיתוח לשלבים, החופפים את התבהרות ההתפתחות של התכנית האמריקאית.

הונג־קונג — שריפה שפרצה בכפר פליטים משוחת טייפון גרמה להשמדתם של מבנים רבים. במקום מקלט זה נראה למעלה מ־600 משפחות, 120 מהן משמשות למגורים. בתמונה: נראה אחד מתושבי הכפר בתוך המים. צילום סייז

התקדמות בשיחות בין מצרים וקרן המטבע הבינלאומית

קהיר — ריס מצרים עמה צידקי מסר על התקדמות מסויימת בשיחות עם קרן המטבע הבינלאומית על אישור קו אשראי עם מיליארד דולר.

האשראי דרוש למצרים בשל הירידה החלולה בהכנסות המסיס... ניצוא נפט, תיירות והעברות משכורות של עובדים מצריים בחו"ל.

דו"ח המשפטנים שבדק ממצאי המשטרה בפרשת השב"כ מחמיר עם אברהם שלום

היועץ המשפטי יודיע בכל הנראה בימים אלו על סגירתו המוחלטת ★ הדרג המדיני — לא ידע על הריגת המחבלים וכמובן שלא הורה או הסכים לכך ★ ממליצים לבדוק נורמות העבודה בשב"כ כדי שלא יסתרו החוק

מאת יורם לוי, כתב עיתים

חוות הדעת של משפטני משרד המשפטים מקיפה 64 עמודים המחולקים ל־6 פרקים. בנוסף מכיל הדו"ח 18 נספחים סודיים שכוללים בין היתר את הודעותיהם של הנחקרים במשטרה.

הפרק הראשון כולל דברי הקדמה ולאחר מכן מפרט צוות המשפטנים את השתלשלות האירועים עד לחקירת המשטרה (ידיעה נפרדת).

באשר לנושאי הבדיקה, חקירת המשטרה התרכזה ב־4 נושאים עיקריים: מעורבותם של אנשי השב"כ בפגיעה במחבלים לאחר הוצאתם מהאוטובוס, מי הורה לחסלם, בדיקת מיכלול האירועים וההוראות לבידוי הראיות בפני ועדת זורע וצוות בלטמן ובית הדין למשמעת של השב"כ ובדיקת מעורבות ואחריות לפעולות החיפוי הללו.

בשאלת הכאת המחבלים קובע צוות המשפטנים כי ההליכים מוצו והם מישניים לשאלות העיקריות בהמשך.

בדיקת הצוות התייחסה לשתי שאלות עיקריות: האחריות להריגת המחבלים והאחריות לשיבוש הליכי משפט בפני הוועדות השונות.

אנשי השב"כ אחראים להריגת המחבלים

באשר לאחריות להריגת המחבלים, קובע הצוות, כי מבצעי ההריגה הם אנשי שב"כ שקיבלו חנינה מנשיא המדינה. כל המעורבים הודו לראשונה במעשה בחקירתם במשטרה, לאחר שקיבלו חנינה מנשיא המדינה. תיאור מעשיהם של המעורבים מפורטים בנספחים הסודיים ובעקבות החנינה אין הצוות דן בעניינם.

לגבי ראש השב"כ, שקיבל גם הוא חנינה מנשיא המדינה, רואה הצוות חשיבות לבדוק את מעשיו וגירסתו, משום שהם לב ליבה של חקירת הפרשה ויש לזה השלכות על בדיקת אחריותו של הדרג המדיני.

בדו"ח נאמר, כי ראש השב"כ אברהם שלום הודה במשטרה במתן ההוראה לאנשיו להרוג את שני המחבלים והודאתו כלולה בנספחים הסודיים.

ראש השב"כ מפרט את הנימוקים להוראה הקשורים במהות תפקידו ואחריותו והם גם כן כלולים בנספחים הסודיים. צוות הבדיקה קובע כי הנימוקים אינם נראים לו תואמים את נסיבות המקרה ולדעתנו יש לקבוע כי בנסיבות כפי שתוארו לא היתה צריכה הוראת ראש השב"כ להינתן והיא פסולה מכל וכל ולדעתנו פסלות זו היא שהביאה לתהליך החיפוי כפי שיבואר.

ראש השב"כ הצדיק את מעשיו במתן ההוראה על סמכות שניתנה לו לדבריו, מידי ראש הממשלה. הדו"ח קובע כי אין חולק על כך שגם מדברי ראש השב"כ עולה, כי בליל האירוע הוא לא קיבל מראש הממשלה שמיר כל הוראה בעניין אירועי אוטובוס 300. ראש השב"כ טען, כי מקור הסמכות היא שיחה שקיים עם ראש הממשלה כבר בחודש נובמבר 1983 ובה נידון הנושא של טיפול במחבלים ללא קשר לאירוע מסוים. פרטי השיחה גם הם כלולים בנספח סודי.

עדותו של שמיר — מקובלת

ראש הממשלה שמיר אישר בעדותו את קיומה של השיחה, אך תוכנה המדוייק ובעיקר הפרשנות שנתן לה אברהם שלום שנויים במחלוקת ביניהם. "ניתוח זה מביא למסקנה כי ראש השב"כ לא יכול היה לראות בשיחתו עם ראש הממשלה מנובמבר 1983 מקור לסמכותו לתת את ההוראה בעניין המתת שני המחבלים".

הצוות מסביר מסקנה זאת בכך, שראש השב"כ הדגיש במפורש את השיחה עם שמיר בנובמבר 1983 כמקור הסמכות רק בהודעתו במשטרה. השיחה לא הוזכרה בפגישתם הראשונה של ראש השב"כ עם ראש הממשלה סמוך לאחר האירוע, וכך גם מסתבר מדברי שלום. אותה שיחה גם לא הוזכרה גם בשיחותו של ראש השב"כ עם שר הבטחון משה ארנס מיד לאחר האירוע, שנושאה היה ההוראה להמתת המחבלים.

צוות הבדיקה קובע, כי בשלב הראשוני לאחר ליל האירוע, בשיחותו עם ראש הממשלה שמיר יחס ראש השב"כ לארנס את מתן ההוראה להמתת שני המחבלים. לגבי תוכן אותה שיחה יש הבדלי גירסאות בין ראש הממשלה וראש השב"כ. התברר, כי לאחר שראש הממשלה שמע זאת מפי שלום, הוא דיווח על כך לשר הבטחון. ארנס הבהיר לראש הממשלה שלא היו דברים מעולם וכי לא נתן שום הוראה בשטח. כמה ימים לאחר מכן התקיימה פגישה בלשכת שר הבטחון בינו לבין ראש השב"כ ובה מחה ארנס בפני ראש השב"כ על דבריו לראש הממשלה לפיהם הוא נתן הוראה להמית את המחבלים בעוד שהוא ראש השב"כ יודע, ששר הבטחון לא נתן הוראה כזאת. על פי הודעת שר הבטחון, תשובת ראש השב"כ היתה "היה נדמה לי שנתת הוראה כזאת אבל עכשיו כשאני מדבר אתך אני רואה שטעיתי ולא היה". לפי עדות שניהם לא דיווח ראש השב"כ באותה הזדמנות לארנס, כי הוא שנתן את ההוראה.

צוות הבדיקה מעיר, שראש השב"כ לא הזכיר בהודאתו הראשונה במשטרה לא את דבריו לראש הממשלה שבהם ייחס לשר הבטחון את מתן ההוראה, ולא את הפגישה בה התברר הנושא בינו לארנס.

אברהם שלום התנצל בפני ארנס

כאשר נחקר פעם נוספת במשטרה ראש השב"כ, לאחר ששמיר וארנס התייחסו לכל הנושא בהודעותיהם, הבהיר ראש השב"כ בהודעתו השנייה, כי התייחס לדעת ארנס בשלב שלפני ההשתלטות על האוטובוס והוא הוסיף, כי "לדעתי בסופה של השיחה נחה דעתו של משה ארנס והוא הבין שהיתה כאן אי הבנה".

צוות המשפטנים קובע, כי דברים אלה של ראש השב"כ מלמדים כי הוא לא נשען על סמכות שקיבל מראש הממשלה, משום שזאת אינה מתיישבת עם ייחוס ההוראה לשר הבטחון בשיחתו של ראש השב"כ עם ראש הממשלה.

באשר לאחריות הדרג המדיני, קובע צוות המשפטנים מיד בתחילת הפרק, כי על פי חומר הראיות אין כל אחריות מוטלת על הדרג המדיני, דהיינו ראש הממשלה יצחק שמיר, באשר למותם של המחבלים.

הצוות בדק את אחריותו של ראש הממשלה בשני מישורים: יום האירוע וההסכמה.

הדרג המדיני נקי מאשמה

לגבי יום האירוע, לא היה ראש הממשלה שותף בכל דרך שהיא למהלך האירועים. ראש הממשלה היה עסוק בעת חטיפת האוטובוס בישיבה של מרכז חירות וקיבל הודעה טלפונית משר הבטחון על ידי הצבאי עוזיאל נבו. במשך הלילה הוא קיבל הודעה טלפונית משר הבטחון על שיחרור האוטובוס. ואחר כך ההודעה על מותם של שני מחבלים ועל מותם של שניים נוספים מפצעיהם. בהודעתו אמר ראש הממשלה "באשר להריגת המחבלים ברור שבאותו לילה איש לא שאל אותי מה ייעשה במחבלים ועל כן לא יכולתי לתת הוראה להרוג אותם".

באשר לשיחה ממנה שאב לכאורה אברהם שלום את סמכותו למתן הוראה להמית את המחבלים, מצטט צוות המשפטנים את דברי ראש הממשלה כלשונם: "אני זוכר שבאחת הפגישות שלי עם ראש השב"כ, דיברנו מה צריך לעשות במחבלים במקרים של חטיפת מטוסים או פיגוע מיקוח ואני הבעתי את דעתי... במבט לאחור אני חייב לומר שאין להבין הנחייה כזאת כהרשאה לקחת שבויים לחקור אותם ואחר כך להרוג אותם.

שנית, ראש השב"כ, אף פעם לא מסר לי שהוא נתן הוראה להרוג מחבלים כהסתמך על ההנחייה הזאת..." צוות המשפטנים מקבל את דברי ראש הממשלה וחוזר על עמדתו כי אין הם סבורים שראש השב"כ באמת ראה בשיחתו עם ראש הממשלה מקור סמכות למתן ההוראה.

הדו"ח קובע עוד, כי גם שלושה אנשי שב"כ נוספים מאשרים, כי אברהם שלום עידכן אותם לגבי שיחתו עם ראש הממשלה מנובמבר 1983 סמוך לאותה השיחה אולם התייחסותם של השלושה לשיחה כפי שתוארה על ידם, אינה תומכת בפרשנותו של ראש השב"כ לגבי המשמעות של השיחה.

"ברשות ובסמכות" - של מי?

צוות הבדיקה בירר האם המילים "ברשות ובסמכות" שצויינו בבקשת החנינה של ראש השב"כ נוסחו בידיעתו ועל דעתו של ראש הממשלה. מן העדויות שנאספו מפי עו"ד רם כספי וכן מן השר יצחק מודעי קובע הצוות כי המילים לא נכתבו על דעתו של ראש הממשלה אלא להיפך — הם נוספו לבקשה משום שראש הממשלה הביע דעה לפיה לא היתה רשות ולא היתה סמכות.

צוות הבדיקה חוזר ומדגיש כי גם לוא ניתנה לראש השב"כ הוראה מסוג זה לא היה בכך כדי להכשיר בכל דרך שהיא את ההוראה של ראש השב"כ להמתת המחבלים ואת ביצוע המעשה על ידי אנשי השב"כ.

הפרק החמישי בדו"ח דן בכל נושא החיפוי לאחר הריגת המחבלים.

התקלה שהביאה לפעולות החיפוי החלה עם פירסום הדיווחים הסותרים של דובר צה"ל כדבר גורלם של שני המחבלים שהורדו חיים מהאוטובוס. מן השלב שהתברר כי ישנם צילומים של אותם המחבלים בעודם בחיים החל ראש השב"כ בפעילות נמרצת שמטרתה למנוע כל דליפת מידע לגבי נסיבות האירוע ובעיקר לגבי גרימת מותם של המחבלים על פי הוראתו.

בדו"ח נאמר כי לפעילותו צירף ראש השב"כ "שותפי סוד" אשר במשך תקופה ארוכה עסקו בפעילות קדחתנית ונקטו דרכים שונות כדי להסתיר את חלקו של השב"כ בהמתת שני המחבלים.

ראש השב"כ עשה נסיון למנוע את פירסום תמונות המחבלים בעתונות והנסיון נכשל. בעקבות כך, קובע הדו"ח, התעוררה דרישה בציבור לחקור מה גרם למותם של המחבלים. "ראש השב"כ עשה כל שביכולתו למנוע חקירה כעיקר על ידי קיום מגעים עם ראש הממשלה ומאמצים לשכנעו שהענין לא ייחקר".

שלום נכשל בנסיונות הטשטוש

שר הבטחון החליט אז למנות את אלוף זורע כדי לבדוק את הנושא. ראש השב"כ דימן אליו את היועץ המשפטי של השב"כ ואחר מכן גם את סגנו והורה להם לסייע בהסתרת חלקו של השב"כ בהמתת המחבלים תוך מתן הסבר שאם הענין יתגלה "ייגרם נזק חמור לבטחון המדינה ויחשפו סודות שב"כ".

ראש השב"כ המשיך במאמצים לשכנע את שמיר וארנס לצרף לועדה איש מטעמו כדי לשמור על האינטרסים של השב"כ. וכך נעשה. עם מינויו של גנוסר כחבר בוועדת זורע הוטל עליו ללמוד את נסיבות המתת המחבלים. הוא נפגש עם אנשי השב"כ שמסרו לו פרטים מלאים על שקרה בשטח ובאותה פגישה הוחלט על סיפור הכיסוי לוועדת זורע ותידרוך עדים. ראש השב"כ נתן גם הוראה לאיש שב"כ שכינויו "י" שידרך לאנשים שהשתתפו בהריגה לא לדבר בפני הוועדה על ההריגה.

"במשך כל דיוני הוועדה הכחישו אנשי השב"כ, על פי הוראת ראש השב"כ, את חלקו של השב"כ בהמתת המחבלים".

צוות הבדיקה מציין כי "הטענה כי לא היה חריג נורמטיבי בהכחשה או בהסתרת עובדות בפני ועדת זורע במקרים שהיו לפני כן נזכרת רק בהודעתו של "ב" נציג השב"כ בועדת זורע. "ב" הינו היחידי מכל אנשי השב"כ שנחקרו במשטרה המעלה אפשרות טענה כאמור".

צוות הבדיקה מציין עוד כי היועצים המשפטיים של השב"כ הסבירו שמטרת החיפוי היתה למנוע גילויו של אחד הסודות הכמוסים ביותר של השב"כ וכי היה חשש שאם הנושא יתגלה ייגרם נזק חמור לבטחון המדינה. אולם החשש הנ"ל אינו מוצא ביטוי ואינו מופיע בהודעותיו של ראש השב"כ במשטרה.

גם דבריו של ראש השב"כ כי אם תת־אלוף יצחק מרדכי יואשם במעשה הריגה הוא יביא לגילוי האמת, משמיטים לדעת צוות הבדיקה את הקרקע מטענתו כאילו חשיפת הסודות עלולה לפגוע בבטחון המדינה.

החיפוי והבידוי — באחריות השב"כ

באשר לאחריות לפעולות החיפוי, בדק צוות הבדיקה את הנושא בשני מישורים: מבצעי פעולות החיפוי והדרג המדיני.

הצוות קובע כי על פי חומר הראיות נעשו פעולות החיפוי על פי הוראת ראש השב"כ ובהשתתפותו וכן על ידי אנשי שב"כ נוספים. המעורבים העיקריים מאנשי השב"כ שהיו שותפים לאותן פעולות והסתירו את האמת בעדותם בוועדות השונות, קיבלו חנינה מנשיא המדינה ולכן לא ראה הצוות מקום לדון בעניינם.

לגבי יתר אנשי השב"כ שתודרכו בטרם עדותם, והעידו בפני הוועדות השונות, גם כן קובע הצוות, כי אין מקום לבדוק את פרטי מעורבותם או אחריותם לאור החנינה שקיבלו.

צוות הבדיקה מדגיש, כי החקירה לא הביאה למיצוי מלא של הנושא על כל מרכיביו. עוד קובע הצוות, כי "תידרוך עדים", גם אם הוא מעוגן בנוהל פנימי, וגם אם הוא נעשה בידי יועץ משפטי של גוף כלשהו, אינו יכול לשמש בסיס או הצדקה לפעולות של שיבוש עשיית משפט.

עוד קובע הצוות, כי בעניינו של ראובן חזק, העובדה שהוא יחד עם אחרים, הביא בסופו של דבר לחשיפת הפרשה וגילוי האמת, מבלי לבקש חיסיון כלשהו, מצדיקה לדעת הצוות את סגירת התיק הפלילי נגדו.

השתלשלות האירועים

12.4.1984 — פרשת חטיפת האוטובוס בקו 300 ומות המחבלים.

20.5.84 — דו"ח ועדת זורע.

4.6.84 — היועץ המשפטי לממשלה ממנה את צוות בלטמן.

יולי 1985 — צוות בלטמן מגיש את הדו"ח ליועץ המשפטי לממשלה.

בעקבות דו"ח זה:

הפרקליט הצבאי הראשי העמיד לדין את תת אלוף מרדכי באשמה של התעללות. ב־16.8.85 זוכה מרדכי מן האשמה.

ב־6.9.85 מזכה בית הדין למשמעת של השב"כ 5 מעובדיו שהועמדו לדין בהתאם להחלטת היועץ המשפטי. כמו כן החליט היועץ המשפטי זמיר לא לנקוט בהליכים נגד שלושה אנשי משטרה שהיו מעורבים בפרשה.

18.5.86 — היועץ המשפטי לממשלה פרופ' זמיר מעביר תלונה למפכ"ל המשטרה בנושא פרשת השב"כ.

24.6.86 — 11.7.86 — הגשת יתר התלונות בפרשת השב"כ.

25.6.86 — נשיא המדינה העניק חנינה לראש השב"כ ושלושה מעובדיו לגביהם התייחסה תלונת היועץ המשפטי לממשלה.

10.7.86 — מפכ"ל המשטרה מקים את צוות החקירה המיוחד בראשותו.

6.8.86 — בית המשפט הגבוה לצדק מחליט ברוב דעות כי החנינות שניתנו ע"י נשיא המדינה לאנשי השב"כ שרירות וקיימות.

24.8.86 — נשיא המדינה מעניק חנינות ל־7 אנשי שב"כ נוספים.

18.9.86 — צוות החקירה המשטרתית מסיים את החקירה והמפכ"ל מעביר את החומר ליועץ המשפטי לממשלה.

23.9.86 — היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש ממנה את צוות הבדיקה של חומר חקירת המשטרה בפרשת השב"כ.

11.11.86 — צוות הבדיקה מבקש מן המשטרה השלמות.

28.12.86 — דו"ח הבדיקה מועבר לראש הממשלה.

29.12.86 — פירסום דו"ח חקירת פרשת השב"כ. (עתים)

לקראת המבחן העולמי בהלכות שביעית ע"י "דגל ירושלים"

מבחן פומבי בהלכות שביעית בת"ת "חפץ חיים" בראשל"צ

התלמידים גילו ידע מקיף בכל דיני השמיטה ★ שבחים רבים ל"דגל ירושלים" ולהנהלת הת"ת על מבצע לימוד דינים אלו

מאת יהודה חכמון

מבחן פומבי ראשון לקראת מבחן ההלכה העולמי בהלכות שביעית שיוקיים ע"י "דגל ירושלים" שבמסגרת אגודת ישראל נערך בתלמוד תורה "חפץ חיים" בראשון לציון.

היתה זו שעה של קורת רוח לראשי "דגל ישראל" ולמנהלי הת"ת לראות שיש שכר לפעולתם המסורה שהציבו לעצמם שלא יהיה ילד בישראל שלא יהא בקי בהלכות שביעית השיגה את עצמה — במשך מספר שעות השיבו התלמידים הנבחנים תשובות קולעות וקולחות לכל סוגי השאלות בדיני שביעית שהציגו בפניהם צוות הבוחנים.

יצויין כי השאלות שהוצגו בפני התלמידים היו מקיפות ומסובכות ביותר, כך לדוגמא, נתבקשו התלמידים להשיב בכתב ולציין לפחות שש עשרה פסקי הלכה של מרן החזון איש זצוקל"ל המופיעים בספר, אחד התלמידים אף הפתיע את הצוות וציין בתשובתו שבע עשרה פסקים, כן הוצגו בפני התלמידים חמשה סוגי פירות וירקות, והם נתבקשו לציין הלכה מסויימת הנוגעת לכל אחד מהפירות, בדיני קדושת שביעית.

כדי לעבור לשלב הסופי של המבחן הפומבי היה על התלמידים להבחן בשלבים המוקדמים של המבחן, שבהם עברו התלמידים בהצלחה סידרת מבחנים של כ־300 שאלות בדיני שביעית.

המבחנים נוהלו ע"י צוות השופטים שכלל את טובי המחנכים, את הרב א. בן טוב שחיבר את השאלות, הרב י. קליין והרב מ. לרנר.

בחתן ההלכה נבחר התלמיד משה בן ג'ניו מכתה ה' ולסגני החתן נבחרו התלמידים, ישראל גרשטס מכתה ה', משה חבר מכתה ה'.

החתן וסגניו וכן התלמידים המצטיינים קבלו פרסים יקרי ערך שנתרמו זו ע"י מר מנחם גינזבורג ראשון לציון שבהוסתו הא־דינה נערך המבחן, וכן סט ספרי "החפץ חיים" זצוקל"ל מתנת "דגל ירושלים". את הערב הנחה מנהל הת"ת הרב משה קנר ש"י שקידם בברכה את הרבנים וראשי "דגל ירושלים", צבור ההורים והאורחים וחביב את חתני הערב תלמידי הת"ת שהגו ועמלו במשך חדשים בספר "דיני שביעית" כדי לדעת דינים אלו על בוריין.

הרב קנר הודה במילים חמות לצוות המחנכים והמורים שלמדו עם התלמידים את החומר בחודשים האחרונים עד שהגיעו למבחן הערב בו גילו בקיאות רבה ומפליאה, והביע תקוה, שהחניכים יצליחו במבחנים הבאים במסגרת מבחן ההלכה העולמי.

דברי ברכה לתמידים הנבחנים ולצוות המורים המחנכים נשא הרה"ג משה נדשוני שליט"א רב בראשון לציון, ששיבח את לימוד דיני השביעית עם התלמידים כדי לדעת את המעשה אשר יעשון.

הוא העלה על נס את הנהלת "דגל ירושלים" על שהגתה את הרעיון הכביר לערוך מבחן עולמי לילדי ישראל על דיני שביעית שחולל מהפיכה אדירה בכל בתי החנוך בארץ ובעולם כולו ורבבות בני נוער שבעבר הלא רחוק לא היה להם כל שיג ושיח בדינים אלו, מפליאים כיום בידיעתם את דיני השמיטה בכל פרטיהם ודקדוקיהם.

את ברכת הנהלת "דגל ירושלים" הביא הרב נפתלי צבי פרוש שאמר כי הוא שמח שמבצע החדרת לימוד הלכות שמיטה בקרב בני הנוער הצליח למעלה מהמשוער, וכי המבחן המוצלח שהתקיים כאן הערב היא עדות חיה להצלחת המבצע והשבת המסורה.

הוא בירך את התלמידים שיזכו להמשיך ביתר שאת בלימוד התורה ויגדלו לתפארת עם ישראל.

בסיום דבריו הביע הערכה והוקרה למנהל הת"ת הרב משה קנר וצוות המורים והמחנכים על התמסרותם לנושא חשוב זה אשר בזכותם יוכלו להגיע למעמד הגדול של המבחן הערב.

קוראים כותבים

זהירות מגנבים!

ביום רביעי 24 לדצמבר הגעתי באל־על ארצה לבקור קצר. בנ.ת. בן גוריון נסעתי בשירות הפועל כלוד בשעה 5 אחה"צ לירושלים — שכ. רמות.

עוד יהודי שבא במטוס עשה כמוני ולקח גם שירות לירושלים שכ. בית ישראל (מס' מונית זו ושם הנהג נמסר למשטרה).

באותו לילה אחר חצות פרצו אלמונים גם את דירתי וגם את דירתו של הנ"ל, הצליחו לרוקן את 2 זוגות המכנסיים אשר כללו כמה אלפי דולרים. מקרה דומה אירע לפני כשבועיים ברח' סלנטים ירושלים כאשר הגיע ארצה אחד מחו"ל.

פניותי מופנות בזה אל:

★ שר התיירות — לדאוג לכך שתייר הבא ארצה תצוף לו קבלת פנים יותר סימפטית.

★ שר המשטרה — ישקיע מאמץ ללכוד גם את הפושעים עצמם וגם את אלו המספקים להם מידע כתובות "שירות" של בתים ודירות שרק עתה הגיעו לשם תיירי חו"ל שמן הסתם יש בכיסם משהו.

★ שר התחבורה — בטובו, ישתדל שאנשים מסוג זה אם רק חשודים על פשעים כאלו — לשלול מהם רשיון עולמית לעבוד בשירות הציבור. וביחוד בקו זה של נמל התעופה אשר בקלות יכולים לצוד ברשתם ובחכתם תיירים תמימים אשר אינם מעלים על דעתם חשד כל שהוא שאחינו בני ישראל במדינת ישראל מסוגלים לכזאת.

★ לאותה חבורה — ובערת הרע מקרבך!

★ לאחינו בני ישראל בארץ ובתפוצות הזהרו בבואכם ארצה במשנה זהירות! וישנם עצות ודרכים לכך אשר אני נמנע מלפרסם.

שלום ש.
פלטבוש, ניו יורק

בעולם היהודי

בגרמניה תובעים לשלם פיצויים ל"תאומי מנגלה"

בון — קבוצה של חברי בית הנבחרים המערב גרמני המורכבת מסוציאל דמוקרטים וחברי מפלגת הירוקים, קראה לממשלת בון לשלם פיצויים לניצולי ניסוייו של יוזף מנגלה, "תאומי מנגלה".

חברי קבוצה זו דורשים גם שהממשלה המערב גרמנית תתחיל לשלם פיצויים לכל שאר קורבנות הנאצים, שלא נקבעו להם פיצויים בעבר.

לפני כמה חודשים טענה ממשלת גרמניה המערבית שאנשים שנרדפו בתקופת שלטון הנאצים בגרמניה, כבר קיבלו פיצויים. בון סירבה לעיין בדרישות נוספות לתשלום פיצויים.

חברי הקבוצה מציינים כי בין אלה שלא קיבלו פיצויים על פשעים שבוצעו נגדם בתקופת הנאצים — צוענים, ואחרים קורבנות "הניסויים הרפואיים של מנגלה".

עתה אומרים מקורות ממשלתיים כי בעיה זו תיבדק ללא ספק פעם נוספת לאחר הבחירות הכלליות בינואר. יצויין כי לפני חודשיים נפגש נציג "תאומי מנגלה" המשפטן הישראלי אריה בן טוב בבון עם ריטה זיסמוט שרת המשפחה והבריאות בגרמניה המערבית. עם תום השיחה אמר הפרקליט כי השרה הביעה נכונות לנסות ולמצוא פתרון לבעיה. היא הבטיחה גם להפגש עם שר האוצר ועם חברי קבינט אחרים, שיכולים להשפיע על ההחלטה בנושא זה.

ממצב הקהילות היהודיות בארגנטינה ובדרום אפריקה

יהדות ארגנטינה מודאגת מהתגברות תופעת האנטישמיות לרגל החרפת המצב הכלכלי במדינה — מסר השבוע המתנדב ישראל נטוביץ, ממערכת העתון היהודי "די פרעסע" בבואנוס איירס, במסיבה שנערכה מטעם האיגוד העולמי של העתונאים היהודיים בבית סוקולוב בתל אביב.

הדובר ציין, כי קריאות נגד יהודים נשמעו בהפגנות של ארגוני פועלים על רקע המצב הכלכלי. היו איומים על חייו של סופר יהודי, ויש פרסומים על ריבוי עובדים יהודים במשרדים ממשלתיים.

ירידת ערך הנכסים פגעה גם ברכושם של היהודים, וכתוצאה מכך אין לרבים מהם אמצעים מספיקים לעלות לישראל. ישראל אינה מושכת עליה בהעדר תעסוקה ושיכון מובטחים, והרבה עולים אף חזרו לארגנטינה מסיבה זו.

ריבוי נישואי התערובת פוגע אף הוא בקהילה היהודית האשכנזית. לעומת זאת מגובשת יותר הקהילה היהודית הספרדית, המונה כ־70 אלף נפש, שיש לה מוסדות חינוך מפותחים.

מר לוי שליט, עורך שבועון יהודי מדרום אפריקה, שעלה להשתקע בארץ, סיפר במסיבה כי אין בהלה בקרב היהודים שם, למרות המצב הכלכלי המתוח במדינה על רקע האפרטהייד. הקהילה היהודית, המונה 120 אלף איש, מבוססת מבחינה כלכלית: כ־70 אחוז מבני הנוער מקבלים חינוך יהודי מלא בבתי ספר יהודיים, ואילו היתר מקבלים חינוך יהודי חלקי. הקהילה היהודית גדלה לאחר ש־25 אלף ישראלים ירדו לדרום אפריקה. (עתים).

אלפי איש מדי ערב בהדלקת החנוכיה הגדולה ביותר בעולם

בשדרה החמישית שברובע מנהטן שבניו יורק, משתתפים מדי ערב אלפים בטקס הדלקת נר החנוכה ליד החנוכיה שהוצבה ע"י צעירי חב"ד, וזהי החנוכיה הגדולה ביותר בעולם.

החנוכיה עוצבה באופן מיוחד ע"י מומחה מפורסם על יסוד ציור מנורת בית המקדש שבכתב ידו של הרמב"ם בפירושו על המשניות.

כאמור, אלפים רבים של יהודים נעצרים בתרכזי המרכז הסואן העולמי כדי לצפות מדי ערב בהדלקת החנוכיה ובאורותיה המאירים למרחק עצום ומעוררים את הנקודה היהודית לרבים שהתרחקו.

מאות חנוכיות ענק הוצבו השנה ע"י סניפי צעירי חב"ד בכל הישיבות בכל רחבי תבל, ומדי ערב מתכבדים בהדלקתן רבנים ואישי ציבור. מיליוני אנשים בעולם זוכים לראות את החוויה של פרסום הנס של חנוכה.

מפעל זה של הצבת החנוכיות בעולם נעשה לפי הוראת האדמו"ר מלובביץ' שליט"א לחסידיו.

ביקורו הצפוי של הבישוף מניו־יורק־מעורר אנטישמיות

מאת סופרנו המדיני

הכנסיה הקתולית מנצלת את פרשת ביקור של הבישוף הניו יורקי כדי להסית נגד ממשלת ישראל והפרסומים האלה דווקא בראשית השנה האזרחית גורמים להגברת האנטישמיות במדינות הקתוליות.

הבישוף ג'ון אוקונור שהוזמן ע"י מר פרס לפני חדשים מספר בעת ביקורו בוושינגטון מסרב לבקר ביקור רשמי בירושלים בהתאם להוראות שקיבל בוושינגטון.

ברומא טוענים שממשלת ישראל מנצלת את הבישוף הניו־יורקי בצורה בלתי הוגנת.

בין היתר הוא רוצה לבקר בירושלים בתנאי שלא יתלווה אליו שום נציג ישראלי בטענה שהביקור הוא דתי ולא מדיני.

בית מסחר ספרים
ר' עקיבא 124 ב"ב
טל. 787365

מבצע
מראשית השנה
ועד אחרית השנה
בית מסחר ספרים מישור מעמיד לרשותך מבחר אדיר של ספרי קודש.
ספרים בהלכה, מוסר, ספרי קריאה, נוער וחוברות לילדים
במחירי מבצע
נוסף לכך התשלומים
עד אחרית השנה
תמורת כל 100 שקל נוסף תקבל חודש נוסף
בקניה של 100 ש"ח 3 תשלום ל 30 יום (אפשרי גם 2 תשלומים)
על כל 100 ש"ח נוסף, 30 יום נוספים עד 10 תשלומים ל 300 יום
התשלום האחרון
ליום א' ד' בתשרי תשמ"ח
פתוח: בין השעות 17-22 אחה"צ
נ.ב. אין המבצע כולל עשיית השו"ע
קטלוג מישור יהודי חינם לכל דורש

בחיים התורניים

מוסיף והולך-משמאל לימין

כתב וצילם: מ.מ. צורן

בשני אופנים, מצאנו בהלכה על הדלקת נרות חנוכה משמאל לימין. כך דעת הגאון מווילנא זי"ע אם הפתח מצד שמאל, או שאם מדובר בתוך בית הכנסת — ההדלקה מצד שמאל. עיריית תל אביב הנהיגה השנה מנהג חדש, נאה וחיובי כשלעצמו והציבה במספר מקומות בעיר חנוכיות נאות, חשמליות, כאשר מידי לילה נוסף נר־נורה אחת.

בפינת הרחובות שד' רוטשילד־אבן גבירול מצאנו חנוכיה שנ־רותיה הודלקו משמאל לימין. או שלהט החליט להחמיר כדעת הגאון, שהוא מחשיב את כל עירו כבית כנסת אחד גדול. לצערינו, ככל הנראה, לא זה ולא זה. אולי סתם סימן: השמאל שולט בתל־אביב...

יותקנו מזוזות חדשות במוסדות החינוך בעכו

למעלה ממאה מזוזות חדשות יותקנו בכל מוסדות החינוך בעכו, לאחר שהותקנו כבר מזוזות כשרות בכל משרדי העיריה. כתב עתים מוסר, כי בדעת הנהלת העיר לאשר רכישת כמאה מזוזות נוספת כדי לצייד את כל מוסדות העיריה במזוזות כשרות למהדרין.

מעמד מרשים בסעודת מלוה מלכה בפ"ת למען מוסדות ספינקא בא"י

מעמד מרומם ומרשים בראשות כ"ק האדמו"ר מספינקא שליט"א ובהשתתפות רבני פ"ת, אדמו"רים וראשי הציבור הדתי, נערך בסעודת מלוה מלכה, שהוקדשה למען ביסוס הרחבת ישיבת ומוסדות ספינקא בא"י, באולמי "יהוד" בפתח־תקוה במוצש"ק פר' ויצא.

הסעודה שולבה במסיבת פרי־דה מיוחדת לכ"ק האדמו"ר מס־פינקא שליט"א, היוצא לאירופה וארצות הברית למען חיזוק הר־חבת המוסדות, המונים כיום יותר מארבע מאות תלמידים ואברכים כ"י.

כשעה היעודה החלו להגיע לאולם מאות חסידי ואוהדי ספינקא מכל רחבי הארץ, למרות מזג האויר הגשום, כשחלקם באים בתחבורה מיוחדת שאורגנה מי־רושלים, מבני ברק ומנתניה. תוך זמן קצר התמלא האולם עד אפס מקום, כשהכל ערוך ומוכן לבואו של כ"ק האדמו"ר שליט"א.

עם כניסתו לאולם, קם הקהל על רגליו, ועל במת הנשיאות קידמו את פניו הגרב"ש סלומון, רבה של פתח־תקוה, הגר"מ מז־שוני, חבר הרבנות הראשית בראשון־לציון, הרב פלטיאל איי־זנטל, יו"ר המועצה הדתית, אשר נשאו ברכות ודיברו על חשיבות הרחבת מוסדות ספינקא בא"י, וכן כ"ק האדמו"ר מוידיטשוב שלי־ט"א, כ"ק האדמו"ר רבי אברהם פולק שליט"א מפ"ת, והגאונים הרבנים: הרב שלום ברנר, חבר הרבנות בפתח־תקוה, הרב שמחה ראם, הרב י. אוחיון, דיין בבית הדין הרבני בפ"ת, והרב יעקב הניג, ראש ישיבת נדבורנא בבני ברק.

בדברי כל הנואמים הושמעו דברי שבח למוסדות ספינקא על פעילותם והתפתחותם היפה, מאז יוסדם בארה"ק בשנת תשכ"ט. כיום כוללים המוסדות תלמוד תורה, ישיבה מתיבתא "בית יצחק", ישיבה גדולה, כולל אבר־כים "נר לאברהם", קופת גמ"ח, מפעל עזר לנישואין, שיעורי תורה ורשת ישיבות מתמידים בביהמ"ד דספינקא ברחבי הארץ. כמו כן יוחל בקרוב בבניית בנין חדש לתלמוד תורה ע"ש רבי יצחק אייזיק זצ"ל, בן כ"ק האדמו"ר שליט"א, שנספה בתאונת דרכים ליד נתיבות. בין הזכר המאבק למען השבת בפתח תקוה, בו אותו מעודד כ"ק האדמו"ר שליט"א בגשמיות וברוחניות, כשהוא קורא לחסידים להשתתף באופן פעיל במאבק על דמותה של השבת בעיר.

בתום שורת הברכות והדברים לכבוד המעמד, השמיע כ"ק האדמו"ר מספינקא שליט"א משא מיוחד, כשהוא מקשר בין פרשת השבוע ומעניינא דיומא, והזכיר שכ"ק האדמו"ר בעל ה"אמרי יוסף" זצ"ל טמון בפ"ת לאחר העלאת עצמותיו מרומניה ועמד על התפתחות בית ספינקא, באר־ה"ק.

בין הברכות והדברים שנישאו במעמד, אותו הינחה ר' אליעזר שוימר, מראשי הציבור הדתי בפ"ת, השמיעו זמירות ופרקי חז־נות מקהלת ארגון הנוער של ספינקא והחזן ר' יעקב בש.

האדמו"ר מסדיגורה ישבות השבת בבני ברק

כ"ק האדמו"ר מסדיגורה שליט"א, ישבות שבת חנוכה פר' מקץ בבני ברק. התפילות השולחנות בליל ש"ק ובשבת בבוקר יתקיימו בישיבת "בית ישראל רוז'ין" ברח' עזרא, ושלחן סעודה שלישית בישיבה הגדולה "כתר ישראל" ברח' השלושה.

תכונה רבה ניכרת בקרב חסידי ואוהדי בית סדיגורה רוזין ברחבי הארץ.

בקשו רחמים
עבור החולה
אסתר מלכה בת מירל רבקה
לרפואה שלימה במהרה בתושח"י

התשובה הטובה ביותר

"הידיעות על התמעטות מספר היהודים בעולם גרמו לא מעט חרדה וגם דאגה. התשובה הטובה ביותר לחרדה זו היא עידוד הילודה, וכאן עושים זאת בצורה הטובה ביותר" — דברים אלה אמר הרב חיים קרייזירט שליט"א רבה הראשי של אנטוורפן, בעת שהתכבד לקבוע מזוזה, באחד האולמות של הבנין החדש של בית ההחלמה ליולדות, שהוקם בקרית מלרמטון במבואות ירושלים.

"בתקופה זו הרי זו מצוה גדולה לסייע בהקמת ובהשלמת הבנין הגדול הזה — אמר הגר"ח קרייזירט בעת שהזים את תרומתו הנדיבה למען המוסד שהוקם ע"י תרומותיהם של נדיבים שונים. הוא הוסיף שראה לעצמו זכות גדולה לתרום את חלקו למטרה זו, קרא לכל הציבור החרדי בעולם להיות מן התורמים, ולהתרים אחרים למען בית ההחלמה ליולדות.

בתמונה: הגר"ח קרייזירט קובע את המזוזה. על ידו עומד הרב שמואל יצחק שטרן מראשי המוסד.

אירועים תורניים מטעם צא"י בפתח תקוה ואזור בחודש האחרון

מספר אירועים תורניים התק־יימו בחודש האחרון מטעם צא"י פתח תקוה, בסעודה שלישית של ש"ק פר' וישלח נערכה עצרת התעוררות בביהכ"נ "מגן אברהם" בשכונת כפר אברהם. הרב שלום אברהמי נשא דברים התמקד בעיקר על עניני צניעות.

ביום שלישי לאחר מכן התקי־ים "בר בי רב דחד יומא" מטעם ישיבת "כיצד ינהג" — (מכון ללימוד ההלכה על בוריה), שע"י צא"י בפתח תקוה. פתח את יום הלימודים הרב סימן טוב מזרחי שהתעכב על נושא תפלה בזמנה. הרב שמחה ראם דיבר בענין גדל הצבור.

דברים נוקבים על עיוות דיני האישות במדינת ישראל, השמיע הרב שלום אברהמי, שגם הביא ברכתו של הרב הראשי רבי משה מלכה. הרה"ג יוסף שחור עמד על נשאי חינוך; הרה"ג אריה נדב. הרה"ג אריה כהן דרשו להחזיר עטרת יהדות תימן ליושנה. הרב אוחיון והרב ששון כהן עמדו על ערך לימוד התורה ואילו הרה"ג יוסף זלישא עסק בעניני חנוכה. הרב שלמה מילר דיבר בענין קיום הלכה על בוריה. ברכה השמיע יו"ר המועצה ד"ר פלטיאל אייזנ־טל.

ביום חמישי התקיים כנס תורני מטעם ביהכ"נ "היכל יעקב" לעדת הבבלים והפרסים — והוא נערך בבית משפחות רחמים כהן, נשאו דברים הרב שמחה ראם והרה"ר יהודה עוקי.

זכרון להולכים

מרת שרה רבקה לודמיר ע"ה

— שבעה לפטירתה —

כפה פרשה לעני וידיה שלחה לאביון צופיה הליכות ביתה ולחם עצלות לא תאכל

הלב מסרב להאמין. המוח אינו מסוגל לקלוט. אין אנו יכולים לעכל את בשורת האיוב המרה שהגיעתנו זה עתה כי שרה רבקה איננה! הן זה עתה ראינוה. הכר־נוה. ואף הרגשנוה, ואילו מעתה, כאילו בחלום נכתב עליה את השם בתוספת "ז"ל", ע"ה. האומנם?

האומנם נגדע הארז בלבנון? כשושנה פורחת וזכה התהלכה בתוכנו מ"ד שנים בלבד. והנה נגדע הארז והיא נחטפה מעמנו בלא עת. בחטיפה, בלא שיהיה סיפק בידינו לעכל זאת. היד רועדת מלכתוב "ע"ה". העינים דומעות, הכל בוכים, וכי איך אפשר להא־מין!

אותה חן, ואצילות וקדושה, אהבת הזולת, עזרה וחסד. גמילות חסדים ונדיבות לב — שהיו מנת חלקה — אינם!

"טוב שם משמן טוב ויום המות מיום הולדו". על האשת חיל האמא, הדודה מרת שרה רבקה אפשר לומר את הפסוק, שמה הטוב הלך לפניה על כל צעד ושעל, בכל מידה ומידה, ולא בכדי היתה נקראת בפי הכל "אוצר כל מידה טובה". כל המידות הטובות היו בה ואם נלך לפרטן הרי שהקולמוס יכלה והניר לא יכלה, והדמעות עדיין תילנה...

אשת חיל מי ימצא? מבטה הרחום והאמהי עומד עדיין לנגד עינינו ואיננו מרפה. אשת חיל במלוא מובן המילה. עמדה לימין וסייעה ביד בעלה יבלחט"א הרה"ח ר' יחיאל הי"ו מחשובי חסידי בייאן רוזין בכל העניינים ובכל ההצטרכויות. צופיה הליכות ביתה, שכן הבית כולו על שכמה ועיניה צופיות על הכל. ואילו עתה, החלל שנוצר עמוק מיני ים...

ותעש בחפץ כפיה... בכל היתה לה יד: לטובה, לפעולה ולעזרה, תוך פעילות מתמדת לעשות הטוב. קמו בניה ויאשרוה בעלה ויהללה. על חינוך הילדים שמה את הדגש העיקרי. תמיד עינה פקוחה על חינוך, משנת תלמודם, מדותיהם הטובות. ואומנם זכתה לראות בנים ובנות עוסקים בתורה ובמ־צוות, דור ישרים יבורך. את החי־נוך הטהור אותו ינקה בבית הוריה יבלחט"א הרה"ח ר' יעקב שאול הלוי ריגפלד שליט"א ואמא שת־ליט"א, בית ירושלמי לתפארת העבירה לבני משפחתה בעת הבאתה. רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כולנה.

כפה פרשה לעני וידיה שלחה לאביון. מעשי הצדקה והחסד שלה היו לשם דבר. העניקה מפר־תה לנצרכים ולאביונים וכל זאת מתוך הסתר ובהצנע לכת לבל ידעו כלל ממעשיה המעטירים. היותה ידועה כרודפת צדקה וחסד. פעמים רבות נשאה עמה למקומות מסוימים — ואף שהיו במרחק רב מאד מביתה — ארוחות מוכ־נות לבתים רבים, כמלאך מן הש־מים היתה מופיעה לפני אותם נצרכים, והנה עתה, עלתה הש־מימה לגנזי מרומים, ואותנו עזבה לאנחות.

גם השכנים, גם כל המנחמים אשר פקדו את הבית בימי השב־עה" יודעים לספר עוצם מעשי הצדקה והחסד שהיו מנת חלקה מדי יום ביומו. בשמחה היתה עושה הכל, העצלות ממנה והלאה, ולא נרפית כלל במעשיה הטובים. ואילו עתה, היכן היא השמחה שהיתה שרויה תמיד על פניה?

היכן אותה נדיבות לב? היכן כל אותן מדות טובות? להיכן נעלמו?

שרה רבקה היתה נקראת, שרה במידותיה, בצורה מופלאה, אפשר לומר עליה בת ק' כבת כ' בלא חטא, בת כ' כבת ז' ליופי. מלאה במצוות ובמעשים טובים, זהרה ביופי רוחני, אותו יופי של קדושה ושל מדות דרך ארץ שהיו טבועים בה, בכל יישותה ועצמותה. "רב־קה אוהבת את יעקב": את האיש תם. את יושב האהלים. שכן אהבת התורה וחינוך הבנים והבנות היו טבועים בלשד עצמותיה ולכך התמסרה כל חייה הקצרים. את די"ם שנותיה עלי אדמות הקדישה לחינוך לתורה לחופה ולמעשים טובים.

* * *

עוז והדר לבושה ותשחק ליום אחרון, עוז של קדושה, הדר של תורה ושל אהבת תורה, יראת שמים וחסידות. אלה היו מלבושיה שלה בימי חייה הקצרים. "ותשחק ליום אחרון" גם ביום האחרון, בשעות הספורות של אותו יום אחרון מר ונמהר התהלכה בשמחה, ובקדושה. מותה הטראגי אירע בצאתה על אם הדרך. פתיל חייה שנקפד — קרה בעת שהיתה בדרכה לשמחה של מצוה. כזו היתה כל יישותה: שמחה, מצוה ומעשים טובים. וכך עלתה בסערה השמימה כאשר החיוך והשמחה לא משים מפניה הצדקניות.

בחייה המלאים מדות טובות גילמה דמות של "מרגלית יקרה", כפי שאכן התבטא עליה אדמו"ר מוקירי האדמו"רים שליט"א שבא לנחם ולסעוד את בני המשפחה בעת ה"שבעה". "מרגלית יקרה ועדינה בכתר המשפחתי". ומרגלית זו איננה עמנו יותר. שרה רבקה נלקחה ואיננה.

בשורת האיוב שהגיעתנו בחטף, שם קץ לימיה הפורחים. דמותה הפלאית עומדת נגד עינינו עם אותו מבט מחייך, אותם פנים השופעות אהבה, שמחה, והדרת חיים. אוי לנו כי נחטפה מעמנו בחטף. היד מסרבה לכתוב: ע"ה. הלב ממאן להאמין לבשורת איוב. הכל כמו חלום. ואכן, חלום בלי הות.

אשה יראת ה' היא תתהלל. כל צעד ושעל שלה קרנו יראת שמים וענוה שהיו נסוכים על פניה.

ואנו לא נותר לנו אלא להמשיך במשאת חייה. בשאיפותיה הק־דושות והנאצלות בהן עסקה בימי חייה הקצרים עלי אדמות. זה יהיה שכרינו וזו תהיה כצבא... לקיים לזכרה.

שרה ע"ה כשושנה פורחת היתה בין בני המשפחה — השושנים שנעצר הכל בבכים ואבלים על אובדנה בלא עת. עליה ניתן לומר "שלי ושלכם — שלה". כפי שאכן העיד עליה בעלה יבלחט"א בדברי הספדו בעת ההלויה...

היא לא לה יבכה... כל עלפון על בעלה... הקיצוני ... המשפחה העיפה יבלחט"א.

יהי דמה אשר נשפך ... לתחיה ... לכפר על כולנו ... בכל ... בבית הגאולה ... משיח צדקנו בב"א.

תנצב"ה.

בלב שותת, בכאב ובצער בני המשפחה

על אם בישראל

הלב כואב, העין זולגת דמעה וזוכרת. איך אפשר לכתוב "שרה רבקה ז"ל". הרי שרה רבקה היא סמל החיים והחיות. סמל הטוב השופע, מעיין האהבה והנתינה, החיוך הנצחי ומאור הפנים. אכן קשה להאמין אולם הקשה מכל קרה: שרה רבקה נלקחה בפתע השמימה והשאירה אחריה בעל, ילדים הורים ומשפחה המבכים כאבים הזויים.

מובא בספרים הקדושים שהשם של אדם קובע... את אישיותו. ואכן שרה רבקה היתה דוגמא נפלאה לכך: דומה לשרה אמנו והוכה גם לרבקה אמנו.

שרה אמנו הקדישה את כל כולה לחינוך בנה יצחק, היא דחתה בתוקף את כלי ישמעאל שהפריע לחינוכו של יצחק והיה "מצחק". הקב"ה הסכים על ידה ואמר לאברהם: "כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקולה..." היא השתדלה לתת לבנה יצחק את החינוך הטוב ביותר עלי אדמות ועשתה זאת במסירות נפש רבה ביותר, על כן הקב"ה עמד בצדה שהרי בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו".

"באם כבתה": שרה שלנו גם היתה רעיה ואם למופת. ברוב תבונתה ואהבתה גידלה את בניה ובנותיה לתורה, לחופה ולמעשים טובים.

רבקה אמנו נהגה בעת הבית הכירה היטב את בניה. ידעה מיהו הצדיק התמים. שרה רבקה שלנו השכילה להכיר את ילדיה ובנה לכל אחד ואחד מהם את כל לבה בהתאם לאופיו... אולם בכך לא הסתפקה שרה רבקה ז"ל. על שרה אמנו נאמר "את הנפש אשר עשו בחרן" — "אברהם מגייר את האנשים ושרה מגיירת את הנשים". שרה רבקה שלנו היתה חברה ואם לכל אדם שידע צער וסבל. היא השתתפה בסבלו של החולה כאילו היא עצמה סבלה... תמיד ידעה לעשות ולעודד בנועם ברוך באהבה ובצנעה. ... היא היתה ... הצדקה שבעצמה בכך.

במותה הטראגי השאירה אח־ריה יתומים רבים: את יתומיה הפרטיים ואת יתומיה ... שטיפלה בהם במסירות חום ודאגה לכל צרכיהם.

קשה לנחם את בעלה הנעזב הרה"ח ר' יחיאל שליט"א ואת משפחתו המפוארה. אנו מתפללים להקב"ה אבי יתומים שינחם את המשפחה ואת כל ... תיה.

ת.נ.צ.ב.ה.

הכותבת ...
ב.ב.

ומשם

סקר חדש על בני 60 ומעלה:

שליש מהקשישים משתמשים בכדורי שינה; לרב גדול שיניים תותבות; 4% משתמשים במכשיר שמיעה

33% מבני 60 ומעלה בארץ משתמשים בכדורי שינה: 13% עושים זאת כל לילה: אחוז מה־משתמשים עולה ככל שהגיל עולה: 29% בגיל 60–64 לעומת 41% בגיל 80 ומעלה. כמו כן נמצא ש־39% מילידי אירופה־אמריקה משתמשים בכדורי שינה לעומת 28% בקרב ילידי אסיה־אפריקה.

השימוש בכדורי שינה נדיר יחסית בקרב הקשישים הערבים, מהם פחות מ־8% דיווחו על נטי־לת כדורים. נתונים אלה מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מתוך תוצאות ראשוניות שהת־קבלו לאחרונה מסקר בני 60 ומעלה.

הסקר נערך ב־1985 ובו נחקר מדגם של כ־3,300 משקי בית בישובים המונים 2,000 תושבים ומעלה (לא כולל מוסדות). הסקר בוצע ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לפי הזמנתם של האגודה לשירותים לקשישים (אש"ל) ג'ונט־ישראל, המוסד לביטוח לאומי, מכון ברוקדייל לגרונטולוגיה, ומשרדי הבריאות, העבודה והרווחה והשיכון.

בסקר נחקרו בראיונות אישיים כ־4,600 בני שישים ומעלה על נושאים רבים בתחום הבריאות, הדיור, העבודה, קשרי משפחה וחברה, רמת חיים, פנאי, הכנסות ועוד.

עוד מסר הדובר ש־77% מבני 60 ומעלה בארץ משתמשים (בשיניים תותבות) מסוג כלשהו, אבל שליש מהם מוסר שהשיניים הללו מפריעות להם באכילה: כמחצית מהקשישים ילידי אסיה ואפריקה לעומת פחות משליש מילידי אירופה ואמריקה המש־תמשים בשיניים כאלה, מוסרים על אי־התאמה של השיניים התותבות.

11% מבני 60 ומעלה לא מש־תמשים בשיניים תותבות ומתק־שים בלעיסה, הם ניזונים, לדברי־הם, רק ממאכלים רכים, וטחונים או מרוסקים: בקרב בני 80 ומעלה מסרו על מצב זה 48% מהקשישים הערביים לעומת 35% מילידי אסיה אפריקה ו־14% מילידי אי־רופה ואמריקה. כ־30% מבני 60 ומעלה ביקרו לפחות פעם אחת בשנה שקדמה לראיון אצל רופא שיניים.

עוד מגלים נתוני הסקר כי 16% מבני 60 ומעלה עברו בדיקת שמיעה בשנה שלפני הסקר לעומת כ־57% שלא עברו בדיקה כזאת אף פעם. כ־4% מהישראלים בני 60 ומעלה משתמשים במכשיר שמיעה ו־22% נוספים סובלים מקשיי שמיעה אך לא משתמשים במכשיר. כמחצית מבני 60 ומעלה בישראל עברו בדיקת ראיה בשנה שקדמה לסקר, ועוד 42% ציינו שעברו בדיקה כזאת לפחות פעם אחת בעבר.

הבעיה בראיה נפוצה יותר ככל שהגיל עולה: 25% מבני 60-64 מתלוננים על קשיים כלשהם בראיה. (מקרוב, מרחוק ולפעמים אף אם משתמשים במשקפיים או עדשות ראיה), לעומת 52% בקרב בני 80 ומעלה. ל־11% מבני 60 ומעלה יש בעיות ראיה בקריאה (מקרוב) בלבד, ול־7% יש בעיות בראיה מרחוק בלבד.

מבין בני 60 ומעלה, 73% מי־לידי אירופה־אמריקה אינם סוב־לים מבעיות בראיה כלל או שפתרו אותן בעזרת משקפיים מתאימים לעומת כ־56% מהקשישים ילידי אסיה־אפריקה ומהקשישים הערבים.

נחנך אגף סיעודי בבית האבות בעפולה

מכבי המוכנות היהודית, מר עקיבא לוינסקי, חנך את האגף הסיעודי החדש ובית כנסת במרכז לשירותי הקשיש לתושבי העמקים בעפולה, נחגך ביום ראשון האחרון.

כל הציוד באגף הסיעודי ממומן מכספי "יוזמת התביעות משלטונות גרמניה".

בטקס השתתפו ראש עירית עפולה, ח"כ עובדיה עלי, ח"כ בני שליטא, מזכיר הסוכנות, ראשי המועצות בעמקים שאת תושביהם משרת בית האבות, סגן הממונה על המחוז ונציגת משרד הבריאות (עשת).

קצין רפואה ראשי עובר לנהל את בי"ח רמב"ם

ד"ר משה רווה, קצין רפואה ראשי בצה"ל הפורש בימים אלה מתפקידו, ייכנס במחצית החודש הקרוב לתפקידו האזרחי כמנהל בית החולים רמב"ם בחיפה.

פרופ' יהודה דנון, המשמש כמנהל בית החולים ביילינסון בפתח תקוה, יתמנה בימים הק־רובים לקצין רפואה ראשי בצה"ל (עתים).

נחנך מיתקן אישפוז בצבא

מתקן האישפוז הצה"לי ביותר של צה"ל נחנך בצריפין לא רחוק מבית החולים אסף הרופא.

בטקס הצגת, שנערך במעמד קציני רפואה ואורחים, הוצגו תורות הגיבוי והתהליך המעקב המאפשרת קשר הדוק בין האחיות לבין 175 מיטות האשפוז שבמיתקן.

צה"ל השקיע במבנה ובציו־דו 25 מיליון דולר. הקמתו נמשכה כשלוש שנים. (עתים).

מוסדות התורה "בית ישראל"
דחסידי גור אשדוד

כוס תנחומין

לידידנו היקר המשגיח מחשובי ישיבתנו
הה"ח **יחיאל לודמיר** הי"ו
ולבניו היקרים
הר"ר מרדכי הי"ו והב"ח יהודה נ"י
תלמידי ישיבתנו
ולכל המשפחה החשובה שיחי' לאורייתא
באבלם הכבד בהלקח מהם הרעיה־האם היקרה
מרת **שרה רבקה** ע"ה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד
והמסתר פעלה הברכות ומעשיה הנעלים תמצאו נחום

ההנהלה — הצוות החינוכי — התלמידים

בס"ד

קריאה להצלה

באנו בשורות אלו לעורר עזרה מהירה ודחופה עבור האי גברא רבא ויקירא, תלמיד חכם גדול, הרה"ג מחבר הספר החשוב וכו', אשר חי כל ימיו בעניות, ועתה כאשר הוא כבר בגיל זקנה ושיבה הושתת כח מטל עליו על גדול וכבד של הוצאות נישואי בנו החתן הנעלה המצויין נ"י הרב הנ"ל נמצא במצב כאשר הנושים עליו חובות קודמים ולרש אין כל למלא התחייבויותיו לנישואי בנו. וכידוע כהיום גדל ההוצאות ואפילו באופן המצומצם והצנוע ביותר

ע"כ בקשתינו אחים יקרים! אל נא תעמדו מנגד לראות את הרה"ג הנ"ל כורע תחת משאו. הושיטו יד עזר ואבה בכל האפשר למען יוכל להתן בנו בשעטו"מ שלא יבוש ולא יכלם ח"ו ובזכות מצוה רבה והכנסת כלה והחזקת תורה יושפעו הברכות והמעשים בכל משאלות לבם לטובה ולברכה. אמן

חיים פינחס שיינברג	ש. נסים קרליץ
הריני מצטרף לחברים הנאמנים לעיל	גם אני מצטרף לכל האמור לעיל
יוסף שלו' אלישיב	שלמה זלמן אויערבאך

מתוך מכתבו של הגה"צ ר' חיים שליט"א גאב"ד ירושלים ...

[illegible]

מתוך מכתבו של הרה"ג ר' בנימין יהושע זילבר

[illegible]

בנימין יהושע זילבר

הכתובת למשלוח תרומות:

[illegible]

בא לציין עבור "קריאה להצלה"

מפה

ביקורת קשה על קיצוץ תקציב הבריאות בדו"ח מבקר המדינה

חברים בועדה: סכנה מוחשית לחידוש שביתת האחיות

הועדה לענייני ביקורת המדינה דנה בישיבתה ביום שני בדו"ח מבקר המדינה על מערך שירותי הבריאות במדינה. שרת הברי־אות אשר התמכבה על דו"ח מבקר המדינה, טענה כי תקציב הבריאות איננו ריאלי, אינו משקף את הדרישות והוא מקוצץ מדי שנה בשנה. על פי מצבתה קיימת סכנה מוחשית של הדר־דרות כל שירותי הבריאות, סגירת מחלקות, דחיית ניתוחים והקטנת רמת הטיפול הרפואי, אם הממשלה לא תורים באופן דחוף ביותר תוספת תקציבית עד לעבת התקציב הנוכחית. לגבי השנה הבאה לא בא בחשבון לקצץ בתקציב בכל התייקרויות שירותי הבריאות הגידול הה־רתי באוכלוסיית הקשישים המוקקים.

ח"כ אהרן הראל, שישב ראש בישיבה, טען לאור הדיווחים של אנשי משרד הבריאות האוצר, כי קיימת סכנה מוחשית לחידוש שביתת האחיות ובמקרה כזה, בעוצמה גדולה יותר. התברר למעלה מכל ספק כי הממשלה אינה מבצעת את חלקה בהסכם ומערערת למעשה את ההסכם עליו חותמים נציגיה.

ח"כ הראל הזהיר בפני כל קי־צוץ נוסף בתקציב הבריאות העלול להביא להדרדרות של מערכת הבריאות למצבים קריטיים.

הממונה על התקציבים, מר אהרן פוגל, טען כי תקציב הברי־אות לא קטן בשנים האחרונות ועל המערכת עצמה לספוג את ההתייקרויות בדרך של גביה נוספת ממבוטחים או ייעול המ־ערכת עצמה.

פרופ' חיים דורון, מנכ"ל קופ"ח, הזהיר בפני הקיצוץ ההולך וגדל בתקציב קופת חולים. האשר הגיע לאחרונה עד כדי מימון של 3.1% בלבד מהתקציב, מצב שלא היה כמותו בעבר. עוד טען פרופ' דורון כי אין כיום לקופה תקציב פיתוח ועל־ידי כך נדחות עבודות בינוי ופיתוח ההכרחיות למערכת הבריאות. לדעתו כבר הגדל העומס על המבוטחים ע"י העלאת המס־האחיד ואין להשלים עם הטלת עומס נוסף בדרך של תש־לום דמי ביקור אצל רופא או עבור ימי אשפוז.

מבקר המדינה, בדו"ח מפורט טוען, בין השאר, כי בתנאים הק־יימים בישראל אין דרך אחרת מאשר לבסס את מערכת הבריאות על רפואה ציבורית. המבקר מותח ביקורת קשה על כך שתקציב משרד הבריאות איננו תקציב ריאלי וע"י מצב זה נוצר הכרח של שינויים תמידיים בתקציב.

המבקר טוען כי יש לבסס את ההתחשבנות בין משרד הבריאות לבין קופות החולים, על בסיס של קריטריונים קבועים ולהפסיק את המיקוח הקבוע לגבי תקציבי הקופות. לדעתו, אי קביעת תקציב המבוסס על הקריטריונים, משבש את תקציב משרד הבריאות, את תקציב קופות החולים, מביא לחוסר בהירות לגבי תמיכות המ־משלה ומונע על־ידי כך ארגון יעיל של מערכת הבריאות.

תנועת נוער ארצית נר ישראל
רח' מהרש"ל 1 בני־ברק
טל' 702891

איחוד בני תורה
רח' שרה חמד 11 ירושלים
טל' 381434

מסיבות חנוכה ברחבי הארץ

היום יום רביעי כ"ט כסלו נר ה' דחנוכה

המקום	השעה	בהשתתפות
אשדוד - ביה"ס מירון רובע ג'	6.00 בערב	הרב א.מ. זנד מג"ש; הרב אפרים אונלמן מג"ש
אשדוד - ביהכ"נ שלי גרוזיה רובע ה'	3.00 אחה"צ	הרב שמעון יוסף לוי מג"ש; הרב אברהם הלל ברסקי רכז רשת
אשדוד - ביהכ"נ בן ציון בובניק רובע ג'	4.00 אחה"צ	הרב צבי שמעון קרול מג"ש
ירושלים - ישיבת המתמידים אהבת תורה רח' תחכמוני 24	7.00 בערב	הרב יצחק שפירא מנהל ישיבת המתמידים; הרב יעקב ליצמן מנכ"ל איחוד בני תורה; הרב צבי קופרברג יו"ר הנהלת נר ישראל
פתח־תקוה - ביהכ"נ זכרון אליעזר	2.00 בצהריים	הרה"ג ר' ראובן ברגר מרבני פ"ת וראש כולל זכרון אליעזר; הרב חיים ברוך שטרנשוס יו"ר רשת פ"ת; הרב שמואל דוד הרמן מג"ש
תל־אביב - בביה"ח דגור רח' בר אילן 4	2.30 בצהריים	הרב מאיר ברוך קורניק; הרב יצחק גליקסברג
מושב זנוח - ביהכ"נ המקומי	6.00 בערב	הרב דוד קוליק מג"ש; הרב ישראל וקסלמן מג"ש; הרב יהודה פרקל מג"ש
מושב נחם - בבית העם	6.00 בערב	הרב יוסף שיף מגיד השיעור
מושב עוזיקם - בביהכ"נ המקומי	6.00 בערב	הרב יוסף בוקבזה מג"ש
מושב רתמיה - במועדון המקומי	6.30 בערב	הרב מאיר וינבכר מגיד השיעור; הרב גימפל בנ"ש

יום חמישי ל' כסלו א' דר"ח טבת נר שישי דחנוכה

המקום	השעה	בהשתתפות
בני־ברק - לסניפי רמת אהרן	7.00 בערב	הרב משה בנצלוביץ
חדושי הרי"ם בביהכ"נ דגור ברח' חדושי הרי"ם 4		הרב מאיר וינברבר מג"ש; הרב משה ציטרנבוים מג"ש
ירושלים - ישיבת המתמידים רח' בר אילן 7	7.00 בערב	הרב צבי קופרברג מנהל החינוך ויו"ר הנהלת נר ישראל; הרב יצחק גולדקנופף - מנהל איחוד החרדים; הרב יעקב ליצמן מנכ"ל איחוד בני תורה
ירושלים - בביהכ"נ אבן האזל קרית חבתני	6.00 בערב	הרב בצלאל דוידוביץ מג"ש
ערד - באולם השמחות רח' שמעון 18	10.00 בבקר	הרב א.מ. זילברברג רכז רשת
ראשל"צ - בביהכ"נ רשב"י שכונת רמת אליהו	6.00 בערב	הרב דוד דרור מג"ש
רמת פנקס - במועדון המקומי	6.00 בערב	הרב יעקב הורן מג"ש; הרב גימפל בנ"ש
תל־אביב - ישיבת המתמידים רח' הצנחנים 22 קרית הרי"ם לוין	6.00 בערב	הרב חיים יצחק פלדמן מג"ש
כפר חב"ד במועדון המקומי	11.00 בבקר	כל מגידש במקום

מאמצים רפואיים להציל את חייו של מיכאל שירמן

מיכאל שירמן, שלקה בסרטן הדם, אושפז ביום ו' האחרון בביה"ח "הדסה" עין כרם בי־רושלים. במשך השבוע מתכוונים רופאי בית החולים למלאות ש־ליחותם מן הכתוב "ורפא ירפא" — מכאן שניתנה לרופאים רשות לרפאות ולפתוח בנסיון נואש להציל את חייו על ידי השתלת מח עצם מאחותו.

כתב עתים מוסר, כי שירמן היה בתקופה האחרונה בטיפול כימו־תראפי תחת השגחתו של פרופ' אלן ברבי בביה"ח "קפלן" ברחובות, זאת על ידי המלצת פורום ארצי להשתלות.

פרופ' ברבי מסר, כי הטיפול הכימוטרפי הביא להפוגה זמנית בלבד בהתקדמות המחלה, אך עם הפסקתו של הטיפול חלה הדרדרות קשה במחלתו של שירמן. מאחר שהתברר כי אין כל סיכוי להביא לנסיגה ממושכת במחלה. הוחלט לעשות הפעולות המתר־כנות להציל את חייו באמצעות השתלה.

כזכור, נערכה בדיקת התאמת רקמות בין שירמן לאחותו אינסה פלדרבה, שהגיעה לפני מספר שבועות מבריה"מ עם בני מש־פחתה, והאחות נמצאה מתאימה לתרום לו מח עצמות. סיכויי ההצלה של ההשתלה קלושים ביותר, אך למרות זאת החליטו הרופאים לבצע את ההשתלה. בשל מצבו ההולך ומחמיר של שירמן, שאינו מותיר כל סיכוי להישארותו בחיים.

הרופאים הודיעו בשעתו, כי אילו היתה מתאפשרת יציאתה של האחות לפני מספר חודשים היה טיפול ההשתלה עשוי להיות מוכתר בהצלחה. אך נוכח ההידר־דרות במצבו קלושים יותר סיכויי נסיון ההשתלה.

שירמן עצמו מודע למצבו הקשה, אך הוא הביע את רצונו לעבור את הטיפול.

היקף השפעת בצבא כמו בשנים קודמות

תחלואת השפעת ביחידות צה"ל בימים אלה דומה לזו של כל שנה, כתבת עתים מוסרת, כי בצה"ל לא ניתנו השנה חיסונים נגד הזן החדש של שפעת "סינגפור־מיוזאק", מאחר והחי־סונים ניתנו בקיץ, בטרם נודע על שפעת חדשה זו.

נתונים אלה מסר ד"ר מר רותו, קצין רפואה ראשי. ד"ר רותו ציין, כי עד כה נראה היה שתחלואת השפעת קיימת במימדים גדולים יותר, בקבוצות שלא חוסנו בחיסון השפעת הרגיל.

בצה"ל נהוג לתת חיסונים נגד שפעת מידי שנה ובמסגרת זו מחוסנים חיילים וקצינים בכל הי־חידות, בהתאם להנחיות שתפקידן למנוע מצב שבו יחידות שלמות יחלו בו־זמנית, עד כה לא דווח על הערות מיוחדות של חיילים ביחידות צה"ל או על מימדים של מגיפה או תחלואה קשה של שפעת סינגפור. (עתים).

במשק ובכלכלה

הוגשה הצעה"ח לניכוי מע"מ ששולם על תשומות-לתועלתו של הציבור

הצעת תקון חוק מס ערך מוסף תשומות לתועלת הציבור הוגשה השבוע לנשיאות הכנסת במגמה לעודד הקמת מוסדות ציבור, מתנסים ומגרשי משחקים בשטחים הציבוריים שבשכונות החדשות.

את הצעת החוק הגישו חברי הכנסת: הרב ש. בן שלמה (ש"ס), פ. גולדשטיין, פ. גרופר (ליכוד), ד. דנינו (מפד"ל), הרב א. ורדיגר (מורשה), הרב י. יוסף (ש"ס), י. כהן, י. מצא (ליכוד), ש. עמר (מערך), הרב מ. פרוש (אגו"י), י. צבן (מפ"ם), מ. רייסר (ליכוד), א. ה. שאקי (מפד"ל), מ. שיטרית, ב. שליטא, י. שמאי (ליכוד), ב. שפט (תחיה) והרב א. י. שפירא, יו"ר ועדת הכספים של הכנסת (אגו"י).

בהתאם להצעת החוק, יותר לניכוי מס תשומות לתועלת הציבור שאותם הוציא עוסק, בשל התחייבות כלפי קונים, כולל תשומות שהוצאו בבנין הקמה, שיפוץ או תחזוקה של מבנים ומשטחים שהם לתועלת הציבור.

בחלקה השני של הצעת החוק נאמר, שנכסים שהוקמו בתשומות לתועלת הציבור והועברו לידי מוסד ללא כוונת רווח ייחשבו כנכסים שנמכרו בהנחה מסחרית בגובה מלוא מחירם.

קבלת חלק זה של החוק תאפשר לקבלן בונה המסיים את פעולתו ועוזב את אתר הבניה להעביר את המוסדות שנבנו לתועלת הציבור לגוף מתאים של התושבים החדשים בשכונה הנבנית, מבלי לחייב את הקבלן במס עיסקאות בשל העברה זו כפי שמקובל היום, בכל העברה ללא תמורה.

כיום מעוררים שלטונות מע"מ ספק כאשר עוסק מוציא תשומות שאינן מיועדות באופן ישיר כדי לתת לקונה ספציפי נכס או שירות אלא לציבור הקונים כציבור. לדוגמא קבלן אשר בונה שכונה מתחייב להקים בה בית כנסת, מתנ"ס, מגרש משחקים וכו' בהתאם למקובל בהתחייבות עם שלטונות מס ההכנסה, הרי שהתשומות מוכרות כהוצאות, אלא; ששלטונות מע"מ אינם מוכנים לאפשר את קיזוז התשומות הנ"ל. זאת, למרות שבפסק הדין המשותף של תעשיות ורובנזון ואל־על (ע.א. 466,470/79) נתן בית המשפט העליון פירוש רחב ביותר למילים "לצרכי עסקו של העוסק", שהם תנאי לקיזוז התשומות, כך שתשומות לצרכי עסק אינן רק תשומות ייצור ישירות, אלא גם תשומות שבאות לשרת את העסק במישרין או בעקיפין.

ששים חברות ישראליות כבר נרשמו ליריד קהיר

לאחרונה ביקרו בישראל אנשי עסקים מצריים שבחנו שיתוף פעולה כלכלי

התעניינות מוגברת של חברות ישראליות לקראת יריד קהיר. עד כה כבר נרשמו 60 חברות וגופים ישראליים להשתתף בביתן הישראלי ביריד קהיר, שייערך במרס 1987.

הנספח המסחרי בשגרירות ישראל במצרים, יוסף שבו, אמר כי בין החברות שנרשמו בולטות חברות בתחומי האגרו־תעשייה, אנרגיה סולרית, חלפים לרכב, תשומות לבניה, מכונות וציוד אלקטרוני ועוד. שבו ציין, כי בחודשים האחרונים ניכרת פתיחות רבה מצד גופים וגורמים במצרים להגברת הקשרים המסחריים עם גורמים בישראל ובעיקר ניכרת התעניינות ברכישת ידע מישראל. המצרים מגלים התעניינות ברכישת ידע בתחום אגרו־תעשייה, התפלת מים ואנרגיה סולרית.

הנספח המסחרי ציין כי באחרונה ביקרו בישראל שורה של אנשי עסקים מצריים שביקשו לבחון מקרוב אפשרויות לשיתוף פעולה עם גורמי תעשיה.

מלונים ליצוא בעזרת מים גיאותרמיים

גידול מלונים ליצוא בענף החורף, בחממות על פני שטח של 50 דונם, תוך ניצול מים גיאותרמיים — הביא הכנסה נאותה למושב פארן בערבה.

מים אלה, הבוקעים מקידוח שנעשה במקום לצרכי השקיה, מוזרמים בצינורות לבתי הצמיחה, הצינורות מונחים על פני הקרקע ומחממים את מצע הגידול וכן את האטמוספירה. עלותו של מקור אנרגיה זה נמוכה כדי 50 אחוז מזו של אנרגיה המופקת מדלק. לפי הערכת מומחים ניתן לפתח בקנה מידה נרחב את ענף הירקות ליצוא בחורף.

נוכח הצלחת העבודה בפארן צופים תנופת פיתוח לניצול מים גיאותרמיים בשנים הקרובות, העבודה תתרכז בעריכת סקר לאיתור מקורות גיאותרמיים נוספים לאנרגיה גיאותרמית. בעונות החממות של השנה. העבודה מורחבת לאתרים נוספים: בקיבוץ רתמים, מושב קדש ברנע, מושב עין יהב ועוד.

העבודה בפארן היא פרי 5 שנות נסיון בשיתוף עם חוקרי מינהל המחקר החקלאי ואנשי משרד החקלאות, ובסיוע הסוכנות היהודית. (עתים).

רבין: הקיצוצים השפיעו קשות על מערכת הבטחון

הקיצוצים בתקציב הבטחון השפיעו קשות על כל המערכת הבטחונית והדברים ניכרים ומורגשים — את אמר שר הבטחון יצחק רבין במהלך פגישה עם תעשיינים בעת בקורו בבית שאן.

בתשובה לדרישות של התעשיינים להגדלה ניכרת במספר ההזמנות של משרד הבטחון ממפעלי התעשיה בבית שאן כדי לסייע במלחמה נגד האבטלה הקשה השוררת בעיירה אמר שר הבטחון: "החגיגה נגמרה: בשנתיים האחרונות עלה גרזן הקיצוצים על תקציב הבטחון והתקציב קטן ב־600 מיליוני דולר לעומת זה שלפני שלוש שנים, כתוצאה מכך פוטרו 11 אלף איש, 6000 מהם אנשי קבע ואזרחים עובדי צה"ל וכ־5000 פועלים פוטרו ממפעלי התעשיה שונים שנפגעו בשל הקטנת ההזמנות של משרד הבטחון.

בשל הקיצוץ נאלץ צה"ל להשבית מטוסים וטנקים ואף לפרק יחידות. בשל העלות העולה על שכר העבודה הדולר הקפוא אינו היורדת בכד איות היצוא יילך המצב ויחמיר גם אם תקציב הבטחון לא יקוצץ.

"צים" הגישה כתב הגנה בקשר לאניה "עטרה"

ההסתדרות וכל ארגון שעובדים המסונף אליה אינם מוסמכים להגיש תביעת נזיקין בשם חבריהם, אלא לייצגם במישור יחסי העבודה בלבד — טוענת חברת "צים", בכתב הגנה שהגישה לבית משפט המחוזי בחיפה, בקשר עם הסכסוך בענין אניית הצובר "עטרה".

אניה זו מניפה את דגל הונג קונג ומאויישת ע"י צוות זר. אך ההסתדרות ואיגוד קציני הים טוענים, כי לאמיתו של דבר זוהי אניה ישראלית לכל דבר וכי חברת צים הפרה חובה חקוקה על פי חוק הספנות, בכך שלא רשמה אותה בישראל ולא העלתה עליה צוות ישראלי, כנדרש על פי החוק.

על סמך טענה זו הגישו ההסתדרות והאיגוד, באמצעות עו"ד מנחם רענן, תביעת נזיקין נגד "צים" על סך 400 אלף דולר, בטענה שהוא סכום ההפרשים בין השכר המשתלם לקצינים השוהים בחוף לבין שכרם של קצינים המפליגים בים.

בכתב ההגנה מבקשת חברת "צים" למחוק את התביעה על הסף, בטענה כי לפי חוקת ההסתדרות אין ההסתדרות וכל ארגון שלה מוסמכים להגיש תביעת נזיקין בשם חבריה, אלא לייצגם במישור יחסי העבודה בלבד.

בא כוח צ"ים טוען עוד, כי גם אם נכונה טענת ההסתדרות וקציני הים שצ"ים הפרה חובה חקוקה, הרי הפרת חובה זו נועדה "לטובת קצינים וימאים ישראליים" ומכאן שלא נגרם נזק לאלה.

סגן נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה, השופט אליעזר דוד בר, דחה בשבוע שעבר את בקשת ההסתדרות וקציני הים לקבלת סעד זמני לעיכוב האניה "עטרה" בנמל הפחם בחדרה. זאת מחמת שיהוי בהגשת הבקשה, לאחר שבית המשפט קבע כי עיכובה של אונית הצובר עלולה לגרום לחברת צ"ים הפסדים של 20 אלף דולרים לחודש. (עתים).

דיונים על הפשרת הכספים האיראניים שהוקפאו בארה"ב

האג — מומחים פיננסיים אמריקאיים והאירניים התכנסו אתמול בדלתיים סגורות בהאג, כדי לדון בצעדים המכניים של הפשרה אפשרית של חצי מיליארד דולרים השייכים לאירן, ואשר הוקפאו לפני 7 שנים בבנק המרכזי של ארה"ב — מסרו השגרירויות של אירן וארה"ב בהולנד.

נפוצו שמועות, כי יש קשר בין אפשרות החזרת הכספים לבין גודלם של בני הערובה האמריקאיים בלבנון.

יו"ר מועצת המנהלים של הבורסה:

הכרזות הפוליטיקאים בענין מיסוי שוק ההון-גורמות נזק לאוצר

מתנגד להטלת מס על רווחי הון ★ ירידה משמעותית במניות הבנקים

בקריאה לפוליטיקאים ופקידים בכירים להיזהר בדבריהם בכל הקשור למסחר בניירות הערך והטלת מס על הפעילות בשוק ההון — יצא יו"ר מועצת המנהלים של הבורסה לניירות ערך בתל אביב, מר חיים שטסל, במסיבת עתונאים בה הציג את הדו"ח השנתי של הבורסה ל־1986.

מר שטסל אמר בתשובה לשאלה, כי כל ההתבטאות וההכרזה גורמים נזק ישיר לציבור המשקיעים, למוסדות פיננסיים וגם לאוצר המדינה.

"אפשר להוכיח במספרים שהכרזה לא שקולה גורמת נזק לאוצר, הגובה כיום מס מכל העיסקות בבורסה שמבוצעות הפירמות העיסקיות", אמר.

בהתייחסו לעצם ההצעות להטיל מס על הפעילות בשוק ההון, הוא אמר, כי "הנזק העלול להיגרם ע"י הטלת מס מחזור על עיסקאות בבורסה אינו שקול כנגד ההכנסות הקטנות יחסית, שיזרמו לקופת המדינה".

"אין מדינה בעולם שלא זנחה את מס המחזור. כולן הגיעו להכרה, שאין להפריע לנזילות השוק, שהינו גורם חשוב ביותר של כל שוק ניירות הערך. לזה יש להוסיף את האלמנט הפסיכולוגי של עצם הטלת מס על אחד המכשירים החשובים ביותר בגיוס הכספים הדרושים לצמיחת המשק", אמר.

בתשובה לשאלה על הטלת מס רווחי הון על עיסקאות בבורסה הוא אמר: "זהו נושא מורכב ביותר ואינו אקטואלי כיום. כאשר נגיע לרפורמה כוללת במערכת המיסוי ושעורי המס השולי ירדו בצורה ניכרת — אפשר יהיה להתחיל ולחשוב על כך".

מר שטסל נשאל אם ידוע לבורסה היקף ההחזקות של ניירות ערך אצל הציבור הרחב בישראל. הוא אמר כי "אין אנו יודעים במדויק כמה ניירות ערך מחזיק הציבור. אנו יודעים כי רבים קונים תעודות של קרנות נאמנות. זהו ציבור רחב מאד".

בסכמו את פעולות הבורסה בשנה השוטפת אמר מר שטסל, כי 1986 תרשם כשנת מפנה שבאה אחרי 3 שנות שפל. הוא אמר כי התעוררות שוק המניות בשנה זו הושפעה ממדיניות הייצוב הכלכלית שהחלה באמצע 1985 והשיפור שחל במצבן העיסקי של חברות רבות, שניירות הערך שלהן נסחרים בבורסה.

הוא מנה 3 גורמים ששיפרו את הרווחיות: גידול בביקושים בשוק המקומי, ירידה ברמת הריבית והירידה במחירי האנרגיה ביחד עם התחזקות המטבעות האירופים ששיפרו את רווחיות היצוא.

בולטת הירידה במשקל מניות הבנקים בנפח העיסקאות, שהגיע ל־33 אחוז לעומת 51 אחוז ב־1985.

לתשומת לב מיוחדת, אמר, ראוי הגידול המרשים בערך המניות החופשיות אשר הגיע בסוף 1986 ל־3.45 מיליארד דולר — עליה של 58 אחוז לעומת 1985.

באותה עת עלה ערך השוק של המניות הבנקאיות שבהסדר בשיעור נורמלי של 8 אחוז בלבד.

עוד ציין, כי המפנה בשוק המניות הביא גל של הנפקות חדשות. ב־1986 אושרו 30 הנפקות של מניות וניירות ערך המירים. שבאמצעותם יגוייסו 90 מיליון דולר, לעומת גיוס של 40 מיליון דולר ע"י 9 הנפקות ב־1985.

מרשים עוד יותר הגידול בהנפקות אגרות חוב: ב־1986 נרשמו למספר הנפקות חדשות בסך 2.1 מיליארד דולר לעומת 750 מיליון דולר ב־1985. בהקשר זה הוא הדגיש את הגידול העצום שהיה בהנפקות אגרות חוב של הסקטור העסקי, שהסתכמו ב־400 מיליון דולר לעומת 50 מיליון דולר בלבד ב־1985.

מר שטסל אמר כי הוא צופה כי בעקבות הרפורמה העומדת להתבצע בשוק ההון ובעיקר מתן ההיתר לסקטור העסקי הלא־פיננסי להנפיק ניירות ערך, "תבוא הרחבה ניכרת בגיוס כספים לטווח הארוך באמצעות מכשיר זה".

בסיכום דבריו הדגיש יו"ר מועצת המנהלים של הבורסה, כי "כושר גיוס הכספים בשוק ניירות הערך בישראל תלוי בראש ובראשונה ביציבות משקית ובתקציב מאוזן. יש לקוות כי הממשלה תסכם בהקדם את הדיונים התקציביים ובכך תוסר אי־הוודאות לגבי מגמות השוק ב־1987". (עתים).

"גם עובדי ציבור חייבים בכבוד האזרח"

גם עובדי ציבור חייבים בכבוד האזרח" קבע נשיא בית משפט השלום בחיפה השופט רם סביר, בעת שהקל בדינו של סוחר שהורשע בהעלבת פקיד מכס בכיר.

הנאשם יצחק צפרני הובא לדין לאחר שבאוקטובר אשתקד באחד ממחסני נמל חיפה העליב, לטענת התביעה, בודק ראשי במכס, אותו כינה בשמות גנאי.

הסוחר טען להגנתו, כי כמי שאמון ברכישת מיכרזים בא לבדוק סחורות שהוצאו למיכרז על ידי משרד הבטחון אשר אוחסנו בנמל. לטענתו, התייחס אליו בודק המכס בצורה גסה. העליב ובתגובה לכך, אמר הנאשם שהסיח גם הוא מלים מעליבות כלפיו.

השופט רם סביר גזר על הנאשם 200 ש"ח קנס, וציין בהחלטתו. כי החליט שלא למצות את הדין עם הנאשם, שהרי גם על פקידי ציבור חלה חובה של התנהגות נאותה כלפי האזרח. (עתים).

חידה: מי מבין שני אחים עבר על עבירת תעבורה?

דיון בסוגיה מי מבין שני אחים עבר עבירת תעבורה ונהג ברכב בלי רשיון וביטוח מעסיקה מזה זמן את בתי־המשפט ואת משטרת תל אביב.

ביולי 1985 נעצר אחמד בן עבדאללה דרוויש מיפו כשהוא נוהג במכוניתו, והשוטר רשם לו דו"ח על נהיגה ללא רשיון וביטוח. אחמד דרוויש הופתע לקבל הזמנה לבית המשפט, התייצב בדיון בפני שופט התעבורה וטען, כי אין לו רשיון נהיגה אלא נהג מעולם ברכב [illegible]

האיש טען בבית המשפט, כי הוא מסוכסך עם אחיו מחמד (עבדאללה) ושגם מספרי תעודות הזהות שלהם כמעט זהים. לדעתו, היטעה אחיו את השוטר בהציגו עצמו בשם "אחמד" במקום "מחמד", אלא שהשופט הרשיעו והשית עליו שנה פסילת נהיגה וקנס בסך 200 ש"ח.

הסניגור עו"ד יגאל יצחק־הלוי הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב, שם פירט את טיעוניו וביקש לבטל את גזר הדין המרשיע. בית המשפט אכן קיבל את הערעור, והורה לבית משפט לתעבורה לדון מחדש לברר אל־נכון, מיהו האיש שבאמת נהג ללא רשיון. (עתי"ם).

אגף חדש נחנך בבית משפט השלום בבאר־שבע

אגף חדש של בית משפט השלום בבאר שבע נחנך במעמד נשיא בית המשפט העליון ושר המשפטים.

חנוכת האגף תקל על העומס והצפיפות הרבה, שהיו קיימים עד כה בבית משפט השלום.

בנין האגף החדש שימש עד לפני כשלוש שנים את המוסד לביטוח לאומי, אך לאחר שיפוצים הותאם לשמוש מודרני כבית משפט. חלק מאולמות המשפטים ולשכות השופטים הועברו למבנה החדש. זהו שיפור ניכר לעומת המצב שהיה קיים עד כה, כאשר שלושה שופטי שלום התחלקו בלשכה אחת.

הטקס נערך בהשתתפות השופטים והעובדים של בתי־משפט השלום והמחוזי בבאר־שבע, אנשי הנהלת בתי המשפט ואלה שנטלו חלק בבניה. (עתים).

הערבים בגליל מסייעים לבדואים שבתיהם נהרסו

האוכלוסיה הערבית בגליל נרתמה לסייע למשפחות הבדואים משבט ערב אל־זוואלד המתגוררים ליד קרית מכמון, אשר בתיהם נהרסו בשבוע שעבר על ידי אנשי משרד הפנים על פי צו של בית־משפט.

כתב עתים מוסר, כי החל במבצע התרמה בקרב התושבים בכפרים הערביים, והם נענו בכך לפניית ועד ראשי המועצות המקומיות הערביות והועד להגנה על אדמות ערביות, שקראו להם לפתוח את לבם וכיסיהם ולתרום למען המשפחות המתגוררות כיום באוהלים, למען יוכלו להקים את בתיהם מחדש. (עתים).

● אנקרה — טורקיה וארה"ב חתמו על הסכם בדבר מלווה של 80 מיליון דולר המוענק לאנקרה במסגרת חידוש הסיוע הכלכלי האמריקאי לשנת 1987. (ע"צ)

כלכלת חוץ

תוכנית להגדלת התפוקה בפרוייקט האשלג בירדן

רבת עמון — חברת האשלג הערבית הכינה תוכנית בעלות של 24 מיליון דולר להגדלת התפוקה בפרוייקט האשלג — מוסר העתון הירדני "אל־ראי".

התוכנית כוללת שלושה שלבים ותבוצע מיד. מטרת השלב הראשון הגדלת תפוקת היצור במסגן המלח מ־1.05 ל־1.2 טון בשנה. עלות ביצוע השלב הזה מוערכת ב־15 מיליון דולר. מטרת השלב השני של התוכנית הגדלת תפוקת היצור מ־1.2 ל־1.4 מיליון טון בשנה. עלות הביצוע מוערכת ב־5 מיליון דולר. מטרת השלב השלישי והאחרון: עריכת תוכנית כדי לדעת את האפשרות להגדיל את היצור ל־2 מיליון טון בשנה. עלות ביצוע התוכנית מוערכת ב־3.5 מיליון דולאר.

הבנק האסלאמי בג'דה הסכים לתת 8 מיליון דולר למימון בניית המכשירים, והבנק הלאומי אישר עקרונית מתן הלוואה לחברת האשלג בסכום של 15 מיליון דולאר בתנאים מסויימים. (עם).

חקלאיים מצריים יבאו עופות חולים שגרמו לתמותה

קהיר — פקיד בכיר במצרים הזהיר את החקלאים מפני יבוא עופות מישראל שכן הם גרמו לתמותת עופות במצרים.

מנהל תוצרת החי באלקליוביה נביל עבד אלפתאח סיפר, כי לדברי צאת אל ערב כי חקלאים במצרים החלו לאחרונה לייבא עופות מישראל וזאת כתוצאה ממדיניות הנורמליזציה עם ישראל ומתן אפשרות לייבא ממנה.

החקלאים לדבריו גם ניצלו את המחירים הנמוכים של ביצים ועופות מתוצרת ישראל כ"תוצאה משאיפתה להציף את השווקים המצריים בתוצרתה". אולם התברר לדברי אותו פקיד כי הדבר עלה ביוקר לחקלאים המצריים, שכן כל העופות שיובאו הם נושאי מחלות ובמצב ירוד.

רבים מהעופות העבירו מגפות לחוות החקלאיות המצריות, דבר שגרם למותם של עופות רבים. (עם).

עב"מים בשמי אלאסקה

טוקיו — הקברניט של מטוס נוסעים יפאני הודיע כי ראה שלושה חפצים דמויי ספינות חלל, וביניהם ספינת חלל ענקית שטסו ליד מטוסו במשך כ־50 דקות מעל אלאסקה — על כך מסרה סוכנות הידיעות היפאנית "קיודו".

סוכנות הידיעות מסתמכת על דברי הקברניט קאנטושי טוראצ'י, שאמר כי ראה עב"ם ענק בצורה גלובוס יחד עם שני עב"מים נוספים דמויי ספינות חלל ב־17 בנובמבר בשעות הערב.

שלושה העב"מים ליוו את מטוסו במשך 50 דקות מרחק של 760 ק"מ.

דובר חברת התעופה היפאנית מסרה כי מהנדס הטיסה ישיר צוקדה, שהיה במטוס, העיד כי ראה שני אורות בלתי מזוהים במהלך הטיסה, כולל "אורות בשתי שורות, שיצרו את הרושם כאילו מדובר בחלונות של תא־מטוס".

● קהיר — מקור פלשתינאי יודע דבר ברבת־עמון מוסר על שיחות שהתנהלו בשבוע שעבר בין האחראים בסוכנות עומאן לבין משלחת אש"ף במוסקט, בדבר אפשרות לפתיחת משרד אש"ף בנסיכות.

יבולי הדגנים בבריה"מ לא השיגו את היעד

מוסקבה — יבולי הדגנים הסתכמו השנה ב־210 מיליון טונות, מסר דובר סובייטי לשבועון "פרבדה", אך עם זאת ציין כי "היעדים שנקבעו לתכנית המזון של השנה, לא הושגו".

דובר אחר אמר כי השנה היו יותר תפוחי אדמה, ירקות ופירות מאשר אשתקד, ואיכות הפירות והצימוקים השתפרה בהרבה".

יבול הדגנים של השנה הוא הטוב ביותר מאז 1978, ועולה ב־18 מיליון טונות על אשתקד.

סוכנות טאס מסרה כי הרכבות בבריה"מ קבעו השנה שיא, בהובילן 4 מיליארדי טונות של מטענים. (עצ).

פרודנשל חברה לבטוח בע"מ

דין וחשבון כספי מקוצר ליום 31 בדצמבר 1985

א. דין וחשבון של המשרד הראשי בחו"ל (הסכומים באלפי לירות שטרלינג)

מאזן ליום 31 בדצמבר 1985

	000 ליש"ט	שנה קודמת 000 ליש"ט
השקעות	14,731,428	15,995,358
סכומים לקבל ומזומנים	1,098,268	1,046,829
	15,829,696	15,042,167

	000 ליש"ט	שנה קודמת 000 ליש"ט
הון, קרנות ועודפים	169,288	176,622
עתודות בטוח חיים	14,342,365	13,508,975
עתודה לתביעות שטרם שולמו בבטוח כללי	375,562	374,332
תביעות תלויות והתחייבויות	305,933	292,820
אחרות ויתרות זכות	636,548	689,420
	15,829,696	15,042,167

נתונים על עסקי בטוח ועל הרווחים לשנת 1985

פרמיה מעסקי בטוח חיים	1,238,125	1,399,651
פרמיה מעסקי בטוח כללי	490,650	463,369
רווח בבטוח חיים	109,336	72,915
רווח (הפסד) בבטוח כללי	(39,539)	(14,469)
הכנסות מהשקעות בנכוי הוצאות שלא נזקפו לדו"חות עסקי בטוח	22,508	13,151
רווח נקי לשנה	67,401	67,705

ב. נתונים על העסקים בישראל (הסכומים בשקלים חדשים) (מותאם להשפעת השינויים בכח הקניה של המטבע הישראלי)

עסקי בטוח ורווחים לשנת 1985

פרמיה, דמי רישום ודמים אחרים מעסקי בטוח כללי	2,447,539	4,974,704
רווח (הפסד) מעסקי בטוח כללי	(1,951,432)	25,192
הכנסות מהשקעות בנכוי הוצאות שלא נזקפו שלא נזקפו לדו"חות עסקי בטוח (כולל עודף אינפלציוני של פריטים כספיים)	791,598	87,230
רווח (הפסד) עסקי לפני הפרשה למסים	(1,159,834)	55,018

מצב ההשקעות בישראל ליום 31 בדצמבר 1985

התחייבויות בישראל	4,799,045	6,309,905
נכסים מוכרים בישראל	2,586,683	4,639,520
גרעון בנכסים מוכרים בישראל	2,212,362	1,670,385
נכסים בלתי מוכרים בישראל	1,631,276	

הערות:

1. דין וחשבון מפורט ומלא, עם ביאורים ודין וחשבון של רואה החשבון ימסר במשרדי החברה, ברחוב גאולה בגומין 47, תל־אביב, לכל דורש.
2. הפרסום הנ"ל נעשה בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי בטוח

תאריך ___ בא כח של החברה בישראל

שם והתפקיד

לוח המודיע

דירות ובתים

ירושלים

למכירה

★ בהזדמנות!! בנוה־צבי 4 (1 קטן) דו"ש, הסקה ביתית + מרפסות סגורות, ק"ב כיוונים טובים ללא תיווך 95,000 (02)823008

★ 3½ בסביבת נוה צבי חדשה משוכללת קומה נוחה, 5½ בסביבת צאנז לוקסוס משוכללת (02)287174

★ בסורוצקין, 3 מרווחים, מרפסות סגורות במצב מצוין, נוף. "תיווך ירושלים" (02)815188

להשכרה

★ לתיירים!! באוולה, מהודרת ומסודרת לתקופות קצרות בכל ימות השנה (02)825891

טפטים

★ במבצע: הדבקת טפטים, פרלים חוזיות באחריות ב־3 תשלומים 14 ש"ח למ"ר (מינימום 25 מ"ר) "רמפלסט" (02)288784

שפוצים

★ "שפוצים בני־תורה" שפוצים בבניה ברמה גבוהה גמור מושלם ואחריות (02)822421

אבידות

★ נמצא זוג תפילין לפני שבוע בירושלים האובד יפנה לטל: (02)244639

בני ברק

בערי הארץ

תל־אביב

★ בהרי"מ לוין 3 + פ"א ק"ב + תוספת חדר כיוונים מצויינים (03)499446

רהיטים

★ מבצע!!! ארונות קיר, קולבים, מראות, מדפי־טלפון "שפיצר" יפו 51 ק"ב

מכירות

★ תתקיים היום בלילה ים וביעי משנה 7 עד 11 בלילה ומחר משנה 9 בבוקר עד 1 בצהרים מכירה של סריגים יפהפיים תוצרת חוץ ברח' חבקוק 4 בבני ברק קומה א' דירה 4

למנהלי ישיבות ומוסדות

התקשר להראתי צלם עתונות ופרסום רחוב יונה 8 ירושלים טל. 288030 בבית 532131/1297 ביפר 854291

צילום בשחור לבן צבע, וידאו שרות כפול

תמונות מקצועיות אפשרות לפרסום בעתונות החרדית

מודעה זו שווה 10% הנחה ממחיר מחירון

הודעות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי בת ים

הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בת ים בקשה לשמוש חורג/הקלה בבניה על חלקה 207 בגוש 7140 הנמצאת ברח' שפירא 14.

לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באזור שיעוד מגורים ב'. תכנית מפורטת 30 א'.

מבקשים גבהה בקו בנין פתוח במקום 0 — 1.20 מ'.

לכל מי שיש התנגדות באיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום, מיום פרסום הודעה זה.

אהוד קממן 22.12.86

יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת ים

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

תיק בנין: 2/833-019

הרינו מודיעים בזה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב־יפו בקשה לדיון אשר להקלה לתוספת לאחוזי בניה בשטח 6% הקלה בקו בנין צדדים וקו בנין אחורי בשטח 10% ברחוב רוטשילד 19 גוש 6623 חלקה 567.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת ותלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והתנגדות לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. ספיר, סגן ראש העיריה יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עיריית ירושלים

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)

בר/84/384

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר ה"ה משה היאל והבנים בהכשיין הגיש לועדה המקומית לתכנון לבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 30005 חלקה 159 ברחוב שכ' קטמון בירושלים. והיינו: הקלה במחזי הבניה בשעור של 0.26% מעל המותר.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1200-1400.

אברהם כהלני, מ"מ ראש העיר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

המתנה החינוכית לחנוכה ספר

חינוך ילדים

מאת הרב חיים שלום שווארץ 03-622071

להשיג בכל בתי מסחר לספרי קדש בארץ ובחו"ל

★ ★ ★

לילדים: סיפורי נס חנוכה ביידיש ובעברית ולכל מועדי ישראל

להשיג: ברגופן, ספרים, רבי עקיבא 164

אל תחמיצו את המחזה שלא תשכחו לעולם

חשד צורב

טרגדיה ברמה בהמלצת מורות ומחנכות

כרטיסים אחרונים בקודות המכירה בבני ברק ובקופות האולם

ההצגה איה מחר יום ה' בשעה 7.30 באולם אוהל שם בלפור 30 תל אביב

הסעות: גן ורשא

2. בנק פאי רח' חזון איש

3. עזרא פינת נחמיה

4. השומר פינת ר' עקיבא

הנאה מההצגה מובטחת

נותרו 2 ימים

לתום מבצע סל"יה

(התוכנית הגדולה)

פרטים בחנויות תפוצה

שערים יציגים במטבע חוץ

יחידות המטבע	השער בשקלים
סל	1.5054
דולר ארה"ב	1.4859
לישט"ש	2.1773
מרק גרמני	.7620
פרנק צרפתי	.2304
ין יפני (100)	.9272
פרנק שוויצרי	.9116

חליפות "מהודר" 03-789326

בודד לחליפות ולמכנסיים לגברים ילדים ונוער

ר' עקיבא 76 בני ברק

העת להתהדר בחליפת "מהודר"

חליפת הוקרה "מהודר"

דרוש עובד לישיבה בירושלים

לארוחת ערב

טל. 245862 בין השעות 8.30-11.00

הגיעו מקצצי ירקות למקסר "בוש" גדול, בכמות מצומצמת

טכנו־מיקס

ר' עקיבא 72 794518 בני ברק

מבצע חנוכה

פאות ותסרוקות

פאות בהזמנות 30 ש"ח בלבד

רח' בית יוסף 9 ב"ב (מאחורי מבני אש)

בחנוכה פתוח 13 — 10 לפנה"צ

מבצע חנוכה

הגיע מבחר חדש

מעילים קסים חולצות ושמלות תוצרת אנגליה (אוירבך)

במחירי הפתעה!!!

השבוע מכירה רק ביום רביעי בבוקר

מ־2־10 ברח' אבן האזל 18 ־ם

כל הקודם זוכה

מתנה? ארוס?

הזמן את אמנות הצילום רמי

והשתתף בהגרלת כרטיסי טיסה לארופה

הזמן עוד היום: 788701

לוח היום

בס"ד יום ד' פ' מקץ כ"ט כסלו מ"ז

הדף היומי בבלי: בבא קמא ק

ירושלמי: כתובות ה

משנה יומית: טהרות. א. א־ב

הלכה יומית: או"ח עא, ב־ק

קריאת שמע	8.21
תפלת השחר	9.26
[illegible]	4.49
מחר	
עלות השחר	5.01
נץ החמה	6.36

קול הדף

לשמיעת השעור בדף היומי טל. 243121 — 02 — 241112 .02. השעור מתחיל בכל תחילת שעה.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: הר נוף רח' שאולזון 81

תל־אביב: לב העיר רח' אחד העם 69, סופר פארם רח' אינשטיין 40 ר. אביב

בני־ברק: רמה רח' ז'בוטינסקי 65

רמת־גן: רמה רח' ז'בוטינסקי 65

חיפה: הנשיא שד' הנשיא 33

הקריות: הקריות רח' ההגנה 1 ק. ביאליק

פתח־תקוה: קופ"ח כללית רח' חיים כהן

נתניה: תרופה רח' הרצל 2

אשדוד: קופ"ח כללית

שעות הפתיחה של בתי המרקחת מתנהלות בדרך כלל עד 10 בלילה.

תורנות בתי חולים

ירושלים: א.א.ג. פנימה — ביקור חולים. אורתופדית, כירורגית, נשים — שערי צדק. שאר המחלקות — הדסה עין כרם.

המודיע

עתון יומי — ירושלים

המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — הועד הפועל

העורך הראשון: ר' י' ל' לוין ז"ל

אזור התעשיה מקור ברוך רח' יהודה המכבי 5

טל' 8־539255 • ת.ד. 1306

דפוס "הדר", בע"מ

סניף ת"א: אלנבי 132, ת"ד 1869

טלפון 624353

בשעות הערב: טלפון 614950

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנונן

סוכנות בארצות־הברית:

R. LICHTENSHTEIN

324 Ave. I

Brooklyn, N.Y. 1 1230

U.S.A.

נסיונות פרלמנטריים להעביר בועדת החוקה התיקון לרישום "לאום קודם"

אתמול נדחתה ההצעה עקב התנגדות ח"כ הרב יעקב יוסף וחכ"ים מן הליכוד והמערך

מאת כתב "המודיע" בכנסת

יתכן שהיום ייעשה נסיון נוסף של נציגי סיעת ש"ס בכנסת, להעביר בועדת החוקה, חוק ומשפט תקנה חדשה לגבי מירשם התושבים בתעודות הזהות, בכך שתופיע בתעודה משבצת נוספת בה ירשם "הלאום הקודם" של מחזיק התעודה. מטרת ההצעה, להקהות את החומרה של רישום גויים ש"נ־תגיירו" אצל ראביים ריפורמים כיהודים, לאור פסיקת בג"צ. אתמול נכשל נסיון כזה עקב התנגדותו התקיפה של ח"כ הרב יעקב יוסף שאמר כי צעד מסוג זה פסול לחלופין מן הדין. אל התנגדותו של הרב יוסף הצטרפו גם חכ"ים מן הליכוד ומן המערך.

על שולחן ועדת החוקה אמנם עמדה בקשתו של שר הפנים הרב יצחק פרץ לרשום בתעודת הזהות את ה"לאום הקודם" אך למרות הבטחות של נציגי הליכוד בועדה לגייס רוב עבור ההצעה, השתבשו התכניות עקב ההתנגדות של הרב יוסף. התברר, כי להתנגדות זו חברו עוד נציגי סיעות אחרות, מהליברלים והתחיה אשר יחד עם נציגי המערך — מתנגדים את אישור התקנה.

אתמול אף נערכו מגעים קד־חתניים בין שר הפנים לראש הממ־שלה יצחק שמיר, וכן השרים דוד לוי, אריאל שרון ויצחק מודעי, במגמה להעמידם על מחויבות הליכוד לסייע לש"ס בהעברת התקנה בועדת החוקה. שמיר אמנם הודה שקיימת מחויבות כזאת לסיעות הדתיות, אולם נציגי בועדה, ח"כ דן מרידור וח"כ אהוד אולמרט, הצביעו על ח"כ הרב יעקב יוסף, שאיננו מתיר להעביר את התקנה. עקב עמדה זו, שאינה מאפשרת העברת התקנה בועדה, יתכן כי הרב יוסף יחלף בעמיתו הרב שמעון בן שלמה לקראת ההצבעה בועדה. אתמול נעשה נסיון כזה, אולם הוא נכשל לאחר שהרב יוסף בעצמו הופיע בועדה, כדי להשתתף בהצבעה ולהביע את עמדתו האישית.

נציגים רפורמיים לכתבים בכנסת:

"15 "גרים" ריפורמיים הגישו בקשה לרושמם כיהודים"

מאת כתב "המודיע" בכנסת

במהלך יום הדיונים אתמול סביב ענין רישומה של "הגיורת" הריפורמית סוזאן מילר כיהודיה, גילו נציגים ריפורמיים לכתבים גילוי חמור ביותר, לפיו הגישו עד 15 בקשות לרישום "גרים" ריפורמיים כיהודים בתעודת הזהות, לאחר שבשעתו לא עלה הדבר בידם.

הם גילו, כי הבקשות החדשות יוגשו עתה למשרד הפנים לאור תקדים שקבע הבג"צ בפסיקתו בעניינה של סוזאן מילר. לדבריהם, הם מקווים שיצליחו לרשום בסיטונות "גיורים" שלהם כיהודים

ה"ניו־יורק טיימס" מצטט את מיז:

"נורת' טען שרעיון העברת הכספים ל"קונטראס" הועלה ע"י דוד קמחי"

מנכ"ל משרד החוץ לשעבר — מכחיש מכל וכל

שר המשפטים האמריקני, אדווין מיז, אמר לחוקרי הקונגרס, כי סגן אלוף אוליבר נורת הודיע לו בשעתו כי הרעיון בדבר הפני־ית כספים ממכירת הנשק האמר־יקני לאיראן, הועלה בפניו על ידי פקיד ישראלי בכיר — על כך מוסר "הניו יורק טיימס" בגליונו ביום ב' האחרון.

בהסתמכו על "מקורות בקו־נגרס" מסר העתון, כי מיז הודיע בחקירה בדלתיים סגורות של ועדת הקונגרס, כי כאשר שאל את נורת' ב־23 בנובמבר שאלות בנושא זה, אמר לו נורת' כי הרעיון הועלה על ידי הישראלים.

ואילו ב־25 בנובמבר אמר מיז במסיבת עתונאים, שהישראלים מעורבים בהעברת הכספים.

נורת', שכיהן כעוזר לג'ון פוינדקאסטר, יועץ הנשיא לעניני בטחון לאומי, פוטר כזכור כאשר נחשפה העיסקה האיראנית, ואילו פוינדקאסטר מצידו, התפטר.

ממשלת ישראל חזרה והכחי־שה מאז, כי היה לה קשר כלשהו להעברת כספים למורדים בניקר־גואה.

המקורות אשר צוטטו על ידי "הניו יורק טיימס" היו חלוקים בדעתם בדבר זהותו של הפקיד הישראלי הבכיר. אולם אחד המ־קורות אמר שמיז נקב בשמו של דוד קמחי, שכיהן אז כמנכ"ל של משרד החוץ הישראלי.

"העניין כולו מגוחך", אמר קמחי. "אם אומנם אמר אוליבר נורת' דברים אלה, הרי הוא שקרן גמור".

עוד אמר קמחי כי נפגש עם נורת' פעמיים — באחת הפעמים בהקשר למכירת נשק לאיראן. אולם נושא הפניית הכספים לני־קרגואה לא הועלה מעולם בשי־חות בין השניים.

יו"ר ועדת הכספים

תובע מתן מענק והלוואות לחקלאים שומרי שמיטה

מאת סופר "המודיע"

יש לסייע בדחיפות לחקלאים שומרי שמיטה בצורה רצינית, מכיון שמצב החקלאות המגזר ומצבם של החקלאים שלא שבבו דיים השנה חמור עוד יותר — אמר ח"כ הרב יוסף שפירא, יו"ר ועדת הכספים, כאשר נועד אתמ־מול עם שר האוצר, משה נסים.

הרב שפירא ביקש לסייע לחק־לאים במענק מיוחד של מיליון דולר וכן הלוואות בשיעור של 2.5 מיליון דולר, כדי שיוכלו להחלץ מהמצוקה הקשה בה הם נתונים.

יו"ר ועדת הכספים הזכיר, כי גם בשנת שמיטה קודמת סייעה המדינה לחקלאים שומרי שביעית, ולמרות הסיוע שכבר ניתן עד עתה, צריך להשלימו ולעזור להם הן במענק הן בהלוואות נוספות.

הרב שפירא הציע לזמן בדחי־פות את כל הגורמים הקשורים בנושא, כדי לברר את פרטי הסיוע הנדרשים ולפתור את הבעיות ללא דיחוי.

בית מדרש לאברכים לתורה והוראה
מיסודם של חסידי גור תל אביב רח' יבנה 10
מברכים בזה את ידידנו ידיד בית מדרשנו הנדיב הנכבד בר אוריין ובר אבהן
הרב משה ברוך הרצברג הי"ו
להולדת הנין הראשון שיחי'
יזכהו השי"ת לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמ־צוות ובגמ"ח כשאיפתו
ההנהלה האברכים

פ.ה. מרכז לפניות הציבור
ארגון עסקנים ואישי ציבור לסיוע ולמציאת פתרונות לבעיות ציבוריות ולעזרת הכלל הפרט ברוח הפסוק: "איש את רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק".
"קרן מילגות וסיוע" לקידום מפעלי חינוך וחסד
קופת גמילות חסדים מרכזית
המרכז הארצי: רח' פינס 4 • ת.ד. 5353 • טל. 248703 228913 • ירושלים

ברוך הבא
מקדמים אנו בברכה את פני ידידנו הדגול איש המעש והחסד ראש וראשון לכל דבר שבקדושה כביר המעש למען מוסדות התורה והחסד
הרב אלימלך ניימן שליט"א
יועץ לנשיא מועצת ניריורק ומנהל הקונסול בבורדפארק
יהי בואו לברכה עבור היהדות החרדית בארצנו הק' ובכל אשר יפנה יצליח
בברכה ההנהלה

דגל ירושלים
מפעל בחינות בעל פה
ע"ש מרן הגאון האדיר רבי חיים שמואלביץ זצ"ל
בס"ד, חנוכה תשמ"ז
ברכת התורה
שלוחה בזה למאות מצטייני בני הנוער
מעשרות סניפי תנועת הנוער של קרן התרבות דגל ירושלים שמאז הקמת מפעל הבחינות ע"ש מרן זצ"ל נבחנו בעל פה
20.489 דפי גמרא + 46.347 פרקי משניות + 7.354 הלכות
עלו והצליחו בלימוד התורה כשאיפת קדשו של מרן זי"ע
בברכת התורה
ההנהלה

מכירה
בגדי נשים, חלוקי קטיפה
דמתניות, בגדי ילדים ועוד
הכל תוצרת חוץ
המכירה בימים ב'־ד' מ־8.00—10.00 בערב
ברח' ברטנורה 10 בני־ברק

הנהלת חשבונות וכתבונות לומדים
"בי"מחשבת"
בי"ס חרדי לפקידות
ב"ב: ר' עקיבא 56 טל. 03־702864
ירושלים: צפניה 43 טל. 02־826251
מבצע חנוכה 10% הנחה

מהיר ירושלים
02־285103/4 מא"ש 83
היום ער"ח:
1. לחברון קבר רחל ב־1.15 מהמשרד
ביום א' זאת חנוכה
למירון צפת אבנית עמוקה סבריה בשעה 6.30
פרטים והרשמה במשרדים

דרוש
עובד לישיבה
בירושלים לארוחת ערב
טל: 245862
בין השעות 11.00 — 8.30

הופמן — ובניו
י־ם: יונה 1 טל. 27222/74
ב"ב: ר' עקיבא 120 791464
הודעה
בשל סגירת אתר התרמון נדחה הטיול לחרמון והגולן למחר היום:
1. ער"ח לחברון קבר רחל בשעה 2
2. מ"ם לקומסיות וחזרה היום בשעה 7 בערב
פרטים והרשמה במשרדים

דליקה בבית אבות ביהוד

דליקה פרצה אתמול בערב בבית אבות ביהוד. למקום חשו אמבולנסים של מד"א מחשש לנפגעים וכן כוחות מתגברים של כבאים ומשטרה.

צוותי החילוץ פעלו לפינוי יושבי המוסד ולאיתור הלהבות.

בקשה להאריך הכרזת נקש כבר־הסגרה

היועץ המשפטי לממשלה ביקש מבית המשפט העליון להאריך את ההכרזה על וויליאם נקש כבר הסגרה עד תום הדיון בעתירות בעניינו.

תוקף ההכרזה הנוכחית יפוג בעוד כשבוע.

ההחלטה תינתן ככל הנראה ביום א' כאשר יימשך הדיון בע־תירות בענין נקש.

תוצאות הגרלת ה"לוטו"

בהגרלת הלוטו מספר 52/86 עלו המספרים הבאים: 36,26,23,11,4,3, והמספר הנוסף 22. (עתי"ם)

הרה"צ רבי נחמן ספר

(המשך מעמוד ראשון)

אנשים שיזמינו מזוהות אצלד כס־גולה. בשנים האחרונות קבע מקום לתפילתו בביהמ"ד דחסידי סדי־גורא בירושלים.

שימש כבעל תפילה אצל אד־מו"רי סלונים זי"ע. בהלוויה שיצאה מביתו בשכונת בתי ורשא הספידוהו כדין חכם בפניו חתנו הרה"צ ר' יחיאל לייפר האדמו"ר מטמשבער, הרה"ח ישראל שמ־ען בסטלניץ מזקני חסידי סלונים שביכו את האבידה הגדולה למשפחה ולעולם התורה והחסי־דות.

זכה לראות בחייו חמשה דורות כולם ממשיכים בדרכו בקודש.

קברו נכרה במרומי הר הזיתים בחלקת ורשא.

מרת מלכה דבורה צולמן ע"ה

מאנשי מבני פתח תקוה ליוו למנוחות את האשה החשובה הצדקנית מרת מלכה דבורה צולמן ע"ה אשת הרה"ר יחיאל מיכאל צולמן הי"ו מחשובי עסקני היהדות החרדית בפתח תקוה.

המנוחה היתה ידועה במעשי הצדקה והחסד שלה וקיבלה כל אדם בסבר פנים יפות הקדישה מזמנה לזולת.

לאחרונה סבלה יסורים קשים וקיבלה הכל באהבה בת 72 היתה במותה.

השאירה אחריה דור ישרים יבורך ההולך בדרך התורה והיר־אה.

עקב החלטת האחיות ליישם חד־צדדית ההסכם עמן

חשש לשיבושים חמורים בבתי החולים החל מיום ראשון הבא

שיבושים חמורים צפויים ביום ראשון הקרוב בבתי החולים, עקב החשש להתפרצות מחוד־שת של סכסוך האחיות. שרת הבריאות פנתה בדחיפות לשר האוצר שיתערב בפרשה.

עפ"י פרסים שהגיעו למשרד הבריאות מנציגי הסתדרות האחיות בבתי החולים, עולה כי החל מיום א' הקרוב יתולו שיבושים בעבודת בתי החולים, כיוון שהאחיות החליטו ליישם באופן חד צדדי את ההסכם שנחתם עימן עוד לפני חודשיים. באסיפת חירום שכינסו האחיות לפני שלושה ימים, הח־ליטו כל בכל בתי החולים בארץ יעברו האחיות לעבודה במתכונת של ארבע משמרות ביום. כל משמרת בת שש שעות בלבד.

הדבר מחייב את בתי החולים לדאוג לשיבוץ אחיות במשמרת נוספת ואולם אחיות אלה אינן בנמצא, כך שעלול להיווצר מצב שמשמרות שלמה לא תהיה מאר יישת בבתי החולים.

לכתב עתי"ם נמסר, כי בימים האחרונים זרמים עשרות מברקים ללשכת שרת הבריאות, בהם מת־ריעים מנהלי בתי החולים והאחיות הראשיות, כי לא יוכלו לעמוד במצב החדש וכי הדבר יגרום לשיבושים חמורים בבתי החולים עד כדי סגירת מחלקות.

האוצר הודיע, כי יהיה מוכן לתת רק סכום של מליון ש"ח לשנה, לצורך הסדרת סעיף "התנאים הפיזיים" — הסעות, סיוע בדיור וסיוע במעונות לילדי האחיות.

מהנהלת משרד הבריאות נמסר, כי עפ"י הערכה של משרד הבריאות, יידרשו כ־9.5 מיליון לשנה, כדי ליישם סעיף זה.

בימים הקרובים יתקיימו הת־ייעצויות בהנהלת משרד הבריאות, כדי למנוע את העיצומים ביום ראשון. (עתי"ם)

יש להתלונן על אי עמידה בלוח זמנים

עמידה בלוח זמנים — היא אחת התקנות שכל פיתן מופעלים הקואופרטיבים לתחבורה ציבורית. אי עמידה בלוח זמנים הינה עבירה חמורה ביותר, שבעבר נקנסו עליהן "אגד" ודן בקנסות גבוהים ביותר.

משרד התחבורה רואה בחומרה אי עמידה בלוח זמנים, כפי שפורסם על ידי החברות, ומטפל במהירות בכל תלונה של אורח בנושא זה.

אין ספק שתלונות של אנשים שהמתינו שעות לקו 400 מבלי שהופיע — יגרמו לפתיחת משפטים נגד "אגד", דבר שיביא גם לשינויי היחס לנוסעים. את התלונות יש להגיש למשרד התחבורה.

שר התחבורה: נטפל מיד בכל תלונה

שר התחבורה, חיים קורפו, נדהם לשמוע אתמול על אי העמידה של "אגד" בלוח הזמנים בקו 400 ועל העובדה שמאות אנשים נאלצו להמתין בגשם שעות שלמות מבלי שהאוטובוס יבוא.

מר קורפו אמר, כי יטפל מיד בכל תלונה בנושא זה וביקש מכל הנוסעים שהמתינו לשוא לפנות בדחיפות בכתב למשרדו.

מאות נוסעים נתקעו בקו בני ברק - ירושלים

מנהל "אגד" י־ם: הנושא טופל ויבוא על תיקונו

מאת סופר "המודיע"

מאות נוסעים בקו 400 — בני ברק ירושלים, נתקעו בליל של־שום בתחנות האיסוף בבני ברק בשעות הלילה המאוחרות.

עשרות תלונות של אנשים אשר נאלצו לחכות כשעה וחצי בתח־נות, במזג אויר גשום וסוער, עם ילדים קטנים הגיעו למערכת. מר־ניות שניצלו את המצב אליו נקלעו נוסעים רבים, גבו מחירים מופק־עים. הסבל הרב שנגרם למאות הנוסעים נמשך עד קרוב לחצות כאשר הגיע אוטובוס ודחס נוסעים רבים למעלה מהקיבולת הרגילה.

סופרנו פנה אתמול למנהל "אגד" בירושלים מר עזרא גיל וביקש תגובתו. לאחר בדיקת הנושא הודיע מר גיל למערכת כי אמנם התלונות נמצאו מוצדקות, אך היתה תקלה באחד האוטובו־סים ושיקול דעת מוטעה של הנהגים. מר גיל הבטיח, בעקבות בקשתנו, כי בימים אלו יועברו במידת הצורך האוטובוסים בקו 400, וכי ניתנה הוראה מתאימה לעקוב אחר קצב הנסיעות ולהכין אלטרנטיבה למקרה של שיבושים בסדרי הזמנים.

יש לציין, כי בתחנה המרכזית בירושלים, מוסיפים אוטובוסים מחוץ לזמנים הקבועים, אם אכן יש תור ארוך. מעתה, הבטיח מר גיל, כי גם בתחנת המוצא בבני־ברק יינתנו הוראות מתאימות בנושא.

3 הרוגים ו־2 פצועים בתאונה סמוך לדימונה

3 נוסעי רכב פרטי נהרגו ושני־יים נפצעו, בהתנגשות מכוניתם במשאית סמיטריילר, בצומת פריקלאס בוהדית לדימונה.

אמבולנס של מד"א שיצא למקום החיש את הפצועים לבית החולים "סורוקה" בבאר שבע.

בהתנגשות בין שני כלי רכב בצומת מתניים בצפון נפצע קשה כאשר אדם כבן 30.

ספר תורה חדש
בהזדמנות
כתב בית יוסף
לכתחלה ולכל הדעות
טל. 02־817182

עירית בני ברק
אגף חדש בבית־יעקב ויז'ניץ
הציבור הרחב מוזמן בזה לטכס
חנוכת האגף החדש
בבית הספר בית־יעקב ויז'ניץ, שברחוב טל חיים, ע"י אולמי ויז'ניץ
הטכס יתקיים אי"ה ביום חמישי, ראש חודש טבת התשמ"ז ו' דחנוכה, בשעה 11 לפנה"צ
בברכה
הרב יצחק הלברשטט — סגן ראש העיר וראש מח' החינוך
משה אירנשטיין — ראש העיר
רפאל מרובקה — חבר המועצה העירייה וראש מח' החינוך

לקראת ספירת המלאי!!
ולרגל חג החנוכה!!
הנחות ענק!! ל"פישר פריס"
ו"לגו" היכנסו ל:
הכל לגן
רחוב מאה שערים 7
לרגל המבצע: פתוח מ־9 עד 9 רצוף

בס"ד
התפנה מקום
עבור אשה שצריכה
טפול ומנוחה
לפנות לטל: 02־289974

"אור לאוזנים"
קלטת חדשה
"למי מחכים הילדים??"

דרוש ר"מ מסור
למכינה לישיבה
בשעות 6 — 7.30 בערב
להתקשר לפנה"צ (03)785867
אחה"צ מ־5 (03)747033

מלחמת הסביבונים
שעשוע בחנויות
מהנה הצעצועים

מבצע אצל רפאלי
קלטת חינם!
לרוכשי סדרת נ.ש.מ.ה.

פ.ה. מרכז לפניות הציבור
ארגון עסקנים ואישי ציבור לסיוע ולמציאת פתרונות לבעיות ציבוריות לעזרת הכלל והפרט ברוח הפסוק: "איש את רעהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק"
★ קרן מילגות וסיוע וקידום במפעלי חינוך וחסד
★ קופת גמילות חסדים מרכזית
המרכז הארצי: רח' פינס 4 • ת.ד. 5353 •
טל. 248703־228913 ירושלים
בשורה משמחת
הננו לבשר להמלמדים הסובלים מאויר הבתים להספק עם הכבה "ילדי" ויתר הבר נעלי "ילדי" בירושלים ונעלי "ילדי" בבני ברק על מתן הנחות מיוחדות ע"י תווי קניה לכל אחת שתציג תעודה מלמדת
תווי קניה ניתן להשיג
בירושלים: פינס מרכז רח' פינס 11
משפחת פרלמן אביטבים ילין 6 02־288088
על המקומות לרכישה בבני־ברק תבוא הודעה מחר

"מרכז הלבשה" מא"ש 13 י־ם
המכירה של שמיכות בעיצומה
★ מבצע מעילי גשם לנשים של שליפסקס ★ בלייזרים ★ פיפים במחירים מוזלים ★ בסלורסים מתחיל ממס' 10 ב־78 ש"ח ★ חולצות תוצרת חוץ
בחנוכה פתוח רק לפנהצ 2 — 10
חנוכה שמחה!!!

מתחדשת ההרשמה
לקורס תפירה
יסודי
לבגדי נשים וילדים
לימוד אישי ומסור
תשלומים נוחים
03־788808

פינק'ון עילית
בר־אילן 20 בבנין תעשיה י־ם
היום פתוח מ־10 עד 3 בלבד
חצאיות במבצע
במחיר 30, 35, 40 שקל
במידות 38 — 52
מעילים לילדים במבצע
במידות 1,2,3,
רק 35 שקל

"למי מחכים הילדים??"
גננתי
מיוחד לגיל הרך

שו"ת ירושלים
ראשי ישיבות ואברכים ת"ח
המסוגלים לערוך מבחני סיכום בכתב, על מסכתות בהתנדבות, מתבקשים להתקשר בערב לטל: 02־520105
"מרכז הבחינות ללומדי הש"ס בארץ"

מחסן המכירות
לבגדי ילדים ונוער
ראב"ד 5 בני ברק
מבצע חנוכה
על כל קניה 2 תשלומים חודשיים שווים + שי
בשבוע של חנוכה פתוח כל יום 2 — 9.30 לפנה"צ
להתראות

הסעה
"לערב שכולו חויה"
(באולם ביהכ"ס הגדול)
תצא הערב מרמת אלחנן כל 15 דקות. משעה 7.00־8.15 בערב
תחנת מוצא תחנת הדרה של קו 1 רח' הרב קוק תחנת לכל אורך קו 1
התגברות בחזור מובטחת
אל תחמיצי ערב נפלא זה

בחנוכה
לא נפסיק לשיר
עם הקלטת החדשה של
ילדי לונדון
הפצה ראשית גל־פז

דרושים גובים
למוסד חינוכי חשוב בירושלים
פרטים בטל:
02־866644
בשעות הערב

אגודת ידידי מפעל הש"ס בארץ־ישראל
תחבורה
למוזמני "הדינר השנתי" של מפעל הש"ס — במוצש"ק פר' מקץ (זאת חנוכה) באולמי "הדר" רח' סירקין 29 גבעתיים
מבני ברק: קווי אוטובוס 61 — 45
מירושלים: קווי אוטובוס 400
מתל־אביב: 52, 57, 60, 63, 67
(כל האוטובוסים הנ"ל מגיעים עד כופר הישוב ר"ג)
מק. צאנז נתניה: הסעה מאורגנת בשעה 6.45 בדיוק

בית יהושע
כפר הנופש שלי לכל ימות השנה
המבצע נמשך
רק 48 ש"ח לשבת פנסיון מלא
הבשר בהכשר הרב לנדא שליט"א
גלאט כשר!
טל. 053־99477 ואחה"צ ובערב 03־761128

רק עוד היום ניתן להשיג
את הרהיטים המיוחדים של
גוטמן "פניני רהיט"
במחירים הישנים
למזמינים תכנון ארכיטקטוני ללא תוספת תשלום
"פניני רהיט"
רח' ר' עקיבא 20 ב"ב טל: 03־7512779

לפני וגם אחרי הדלקת נרות
הש"ס לנוער
לכל ימות השנה
להשיג בחנויות הספרים

להתחדש ולהתרענן
זוג חרדי, מתמחה במסז' רפואי וכללי לטיפול בבעיות הקשורות (בבאבי גב, גפיים, שרירים מכובצים, הצטברות נוזלים וכו')
בהסכמה ובקשר הדוק עם גדולי הרבנים שליט"א
אפשרי ביקורי בית
1 ־9 בבוקר 02־867942
5־10 אחה"צ ובערב

קהל עדת ישורון חסידי סלונים בא"י
בית המדרש דחסידי סלונים ירושלים
אבד חסיד מן הארץ
אנו מבכים את פטירתו של אחד מהמיוחדים בחבורתנו, האי גברא רבא ויקירא, תו"פ שהתאבק מנעוריו בצל רבותה"ק זי"ע. מראשוני ומייסדי בית מדרשנו הרה"ח בנש"ק
ר' נחמן פאפירנא (סופר) ז"ל
שנפטר בשיבה טובה ביום ד' דחנוכה והובא למנוחות בהר הזיתים
ומביעים תנחומים ליוצ"ח ולכל המשפחה הכבודה
המקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

מוסדות התורה "בית ישראל"
דחסידי גור אשדוד
כוס תנחומין
לידידנו היקר החשוב מתומכי ישיבתנו
הרה"ח יחיאל לודמיר הי"ו
ולבניו היקרים
הר"ר מרדכי הי"ו והבה' יהודה נ"י
ולכל המשפחה החשובה שיחי' לאוי"ט
באבלם הכבד בהלקח מהם הרעיה והאם היקרה
מרת שרה רבקה ע"ה
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד והמשך פעלה הברוכים ועשיה הגדולים הבבאו נחם
ההנהלה הצוות הרוחני והתלמידים

בס"ד

צעקת האלמנה

אלמנה שבורה ורצוצה, שבעה מרורים, שבעלה ת"ח חשוב מאד עזבה לאנחות בגיל צעיר עם יתומים קטנים ללא מטה לחם, וצעקתה באה עד עוסק נפשנו, ומתחננת במר נפשה להצילה ממשבר, כי באו מים עד נפש — ה"י — כי אין בידה אפילו חלק זעיר מהתחייבותה לנשואי בנה החתן הי"ו ובתה הכלה תחי'

לכן אנו פונים בקריאה נרגשת ודחופה לבוא לעזרה בצר לה בסיוע שיש בו ממש למען מצוה גדולה זו, דלא בכל יום מצוה גדולה וחשובה כזו באה לידכם

אבי היתומים ודיין האלמנות יתמא לשכורי לב ויחבש לעצבותם, ותתברך ממקור הברכות וכו'

החותמים למען האלמנה החשובה

הק' משה אריי פריינד — ראב"ד העדה"ח
חיים פינחס שיינברג — ראש ישיבת תורה אור

מתוך המלצת הבד"ץ שליט"א:
...גם על קשה של התמכות הנשואין מוטל על עול אשת קשת רוח זו, והאלמנה שרויה בצער מאין תקה כל התמכות הענקיות. אשרי הזוכים במצוה נשגבה זו, אשר לא בכל יום תמצא מתרחיש כתאי.
(—) מקום החתם הבד"ץ

מתוך מכתבו של מרן הגאב"ד שליט"א:
...לא יתואר בחרט עלי גליון גודל עגמת נפשה של אלמנה זו, שעליה מוטל העול הקשה. לזאת מי תגיש התפך חיים הידוע והמבין ערכה הגדול של נשואי יתום ויתומה, יזרז בזריזות של מצוה ולהתאמץ בהשתתפות יתבאת מן הכלל ולהחיש פדות וישע להאלמנה שהיא קשת רוח וישועי נפשות בוקעת רקיעים
יצחק יעקב וויס רב ואב"ד פעה"ק ת"ו

גם אני מבקש להיענות בעין יפה לקריאה הנ"ל — שלמה זלמן אויערבאך
גם אני מצטרף לדברים האמורים למעלה ומצוה גדולה כפולה ומכופלת להשתתף במצוה רבה זו החותם בברכה לכל המסייעים — ש. נסים קרליץ
הנני מצטרף להדברים האמורים לעיל — יוסף שלו' אלישיב

התרומות לשלוח:
פס לגיין עבור "צעקת האלמנה"
הרה"ג רבי יוסף ליברמן שליט"א, עמוס 14 י־ם.
הרה"ג רבי משה יוסף פילצקי שליט"א, צפני 21 י־ם.
הרה"ג רבי יהושע נויבירט שליט"א, נוה עוזר 8 בית וגן, י־ם.
הרה"ג רבי נפתלי משבים שליט"א, בר־אילן 25, י־ם.
הרה"ג רבי שלמה מילר שליט"א, יהלום 9, פתח־תקוה.
בנק ברקליס־דיסקונט, סניף ישראל י־ם, חשבון 662879
בנק הדואר — חשבון 4־81893־6

במשק ובכלכלה

הוגשה הצעה״ח לניכוי מע״מ ששולם על תשומות-לתועלתו של הציבור

הצעת תקון חוק מס ערך מוסף תשומות לתועלת הציבור הוגשה השבוע לנשיאות הכנסת במגמה לעודד הקמת מוסדות ציבור, מתנסים ומגרשי משחקים בשטחים הציבוריים שבשכונות החדשות.

את הצעת החוק הגישו חברי הכנסת: הרב ש. בן שלמה (ש״ס), פ. גולדשטיין, פ. גרופר (ליכוד), ד. דנינו (מפד״ל), הר׳ א. ורדיגר (מורשה), הרב י. יוסף (ש״ס), י. כהן, י. מצא (ליכוד), ש. עמר (מערך), הרב מ. פרוש (אגו״י), י. צבן (מפ״ם), מ. רייסר (ליכוד), א.ה. שאקי (מפד״ל), מ. שיטרית, ב. שליטא, י. שמאי (ליכוד), ב. שפט (תחיה) והרב א. י. שפירא, יו״ר ועדת הכספים של הכנסת (אגו״י).

בהתאם להצעת החוק, יותר לניכוי מס תשומות לתועלת הציבור שאותם הוציא עוסק, בשל התחייבות כלפי קונים, כולל תשומות שהוצאו בבנין הקמה, שיפוץ או תחזוקה של מבנים ומשטחים שהם לתועלת הציבור.

בחלקה השני של הצעת החוק נאמר, שנכסים שהוקמו בתשומות לתועלת הציבור והועברו לידי מוסד ללא כוונת רווח ייחשבו כנכסים שנמכרו בהנחה מסחרית בגובה מלוא מחירם.

קבלת חלק זה של החוק תאפשר לקבלן בונה המסיים את פעולתו ועוזב את אתר הבניה להעביר את המוסדות שנבנו לתועלת הציבור לגוף מתאים של התושבים החדשים בשכונה הנבנית, מבלי לחייב את הקבלן במס עיסקאות בשל העברה זו כפי שמקובל היום, בכל העברה ללא תמורה.

כיום מעוררים שלטונות מע״מ ספק כאשר עוסק מוציא תשומות שאינן מיועדות באופן ישיר כדי לתת לקונה ספציפי נכס או שירות אלא לציבור הקונים כציבור. לדוגמא קבלן אשר בונה שכונה מתחייב להקים בה בית כנסת, מתנ״ס, מגרש משחקים וכו׳ בהתאם למקובל בהתחייבות עם שלטונות מס ההכנסה, הרי שהתשומות מוכרות כהוצאות, אלא; ששלטונות מע״מ אינם מוכנים לאפשר את קיזוז התשומות הנ״ל. זאת, למרות שבפסק הדין המשותף של תעשיות וזנדון ואל־על (ע.א. 466,470/79) נתן בית המשפט העליון פירוש רחב ביותר למילים ״לצרכי עסקו של העוסק״, שהם תנאי לקיזוז התשומות, כך שתשומות לצרכי עסק אינן רק תשומות ייצור ישירות, אלא גם תשומות שבאות לשרת את העסק במישרין או בעקיפין.

ששים חברות ישראליות כבר נרשמו ליריד קהיר

לאחרונה ביקרו בישראל אנשי עסקים מצריים שבחנו שיתוף פעולה כלכלי

התעניינות מוגברת של חברות ישראליות לקראת יריד קהיר. עד כה כבר נרשמו 60 חברות וגופים ישראליים להשתתף בביתן הישראלי ביריד קהיר, שייערך במרס 1987.

הנספח המסחרי בשגרירות ישראל במצרים, יוסף שבו, אמר כי בין החברות שנרשמו בולטות חברות בתחומי האגרו־תעשייה, אנרגיה סולרית, חלפים לרכב, תשומות לבניה, מכונות וציוד אלקטרוני ועוד. שבו ציין, כי בחודשים האחרונים ניכרת פתיחות רבה מצד גופים וגורמים במצרים להגברת הקשרים המסחריים עם גורמים בישראל ובעיקר ניכרת התעניינות ברכישת ידע מישראל. המצרים מגלים התעניינות ברכישת ידע בתחום אגרו־תעשייה, התפלת מים ואנרגיה סולרית.

הנספח המסחרי ציין כי באחרונה ביקרו בישראל שורה של אנשי עסקים מצריים שביקשו לבחון מקרוב אפשרויות לשיתוף פעולה עם גורמי תעשיה.

מלונים ליצוא בעזרת מים גיאותרמיים

גידול מלונים ליצוא בענף החורף, בחממות על פני שטח של 50 דונם, תוך ניצול מים גיאותרמיים — הביא הכנסה נאותה למושב פארן בערבה.

מים אלה, הבוקעים מקידוח שנעשה במקום לצרכי השקיה, מוזרמים בצינורות לבתי הצמיחה, הצינורות מונחים על פני הקרקע ומחממים את מצע הגידול וכן את האטמוספירה. עלותו של מקור אנרגיה זה נמוכה כדי 50 אחוז מזו של אנרגיה המופקת מדלק. לפי הערכת מומחים ניתן לפתח בקנה מידה נרחב את הירקות ליצוא בחורף.

נוכח הצלחת העבודה בפארן צופים תנופת פיתוח לניצול מים גיאותרמיים בשנים הקרובות, העבודה תתבסס בעריכת סקר לאיתור מקורות גיאותרמיים נוספים לאנרגיה גיאותרמית בעונות החמות של השנה. העבודה מורחבת לאתרים נוספים: בקיבוץ רחומים, מושב קדש ברנע, מושב עין יהב ועוד.

העבודה בפארן היא פרי 5 שנות נסיון בשיתוף עם חוקרי מינהל המחקר החקלאי ואנשי משרד החקלאות, ובסיוע הסוכנות היהודית. (עתים).

רבין: הקיצוצים השפיעו קשות על מערכת הבטחון

הקיצוצים בתקציב הבטחון השפיעו קשות על כל המערכת הבטחונית והדברים ניכרים ומורגשים — זאת אמר שר הבטחון יצחק רבין במהלך פגישה עם תעשיינים בעת בקורו בבית שאן.

בתשובה לדרישות של התעשיינים להגדלה ניכרת במספר ההזמנות של משרד הבטחון ממפעלי התעשיה בבית שאן כדי לסייע במלחמה נגד האבטלה הקשה השוררת בעיירה אמר שר הבטחון: ״ההגיגה נגמרה: בשנתיים האחרונות עלה גרעון הקיצוצים על תקציב הבטחון והתקציב קטן ב־600 מיליון דולר לעומת זה שלפני שלוש שנים, כתוצאה מכך פוטרו 11 אלף איש, 6000 מהם אנשי קבע ואזרחים עובדי צה״ל וכ־5000 פועלים פוטרו ממפעלי התעשיה שונים שנפגעו בשל הקטנת ההזמנות של משרד הבטחון.

בשל הקיצוץ נאלץ צה״ל להשבית מטוסים וטנקים ואף לפרק יחידות. בשל העלות העולה על שכר העבודה והדולר הקפוא היינו היחידה בכדאיות היצוא יילך המצב ויחמיר גם אם תקציב הבטחון לא יקוצץ.

״צים״ הגישה כתב הגנה בקשר לאניה ״עטרה״

ההסתדרות וכל ארגון שעובדים המסונף אליה אינם מוסמכים להגיש תביעת נזיקין בשם חבריהם, אלא לייצגם במישור יחסי העבודה בלבד — טוענת חברת ״צים״, בכתב הגנה שהגישה לבית משפט המחוזי בחיפה, בקשר עם הסכסוך בענין אניית הצובר ״עטרה״.

אניה זו מניפה את דגל הונג קונג ומאויישת ע״י צוות זר. אך ההסתדרות ואיגוד קציני הים טוענים, כי לאמיתו של דבר זוהי אניה ישראלית לכל דבר וכי חברת צים הפרה חובה חוקית על פי חוק הספנות, בכך שלא רשמה אותה בישראל ולא העלתה עליה צוות ישראלי, כנדרש על פי החוק.

על סמך טענה זו הגישו ההסתדרות והאיגוד, באמצעות עו״ד מיכאל רענן, תביעת נזיקין נגד ״צים״ על סך 400 אלף דולר, בטענה שזהו סכום ההפרשים בין השכר המשתלם לקציני״ם השוהים בחוף לבין שכרם של קצינים המפליגים בים.

בכתב ההגנה מבקשת חברת ״צים״ למחוק את התביעה על הסף, בטענה כי לפי חוקת ההסתדרות אין ההסתדרות וכל ארגון שלה מוסמכים להגיש תביעת נזיקין בשם חבריה, אלא לייצגם במישור יחסי העבודה בלבד. בא כוח צי״ם טוען עוד, כי גם אם נכונה טענת ההסתדרות וקציני הים שצי״ם הפרה חובה חוקית, הרי הפרת חובה זו נועדה ״לטובת קצינים וימאים ישראליים״ ומכאן שלא נגרם נזק לאלה.

סגן נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה, השופט אליעזר דוד בר, דחה בשבוע שעבר את בקשת ההסתדרות וקציני הים לקבלת סעד זמני לעיכוב האניה ״עטרה״ בנמל הפחם בחדרה. זאת מחמת שיהוי בהגשת הבקשה, לאחר שבית המשפט קבע כי עיכובה של אוניית הצובר עלולה לגרום לחברת צי״ם הפסדים של 20 אלף דולרים לחודש. (עתים).

דיונים על הפשרת הכספים האירניים שהוקפאו בארה״ב

האג — מומחים פיננסיים אמריקאיים ואירניים התכנסו אתמול בדלתיים סגורות בהאג, כדי לדון בצעדים המכינים של הפשרה אפשרית של חצי מיליארד דולרים השייכים לאירן, ואשר הוקפאו לפני 7 שנים בבנק המרכזי של ארה״ב — מפרוץ השערורייה של אירן וארה״ב בהולנד.

נפוצו שמועות, כי יש קשר בין אפשרות החזרת הכספים לבין גורלם של בני הערובה האמריקאיים בלבנון.

יו״ר מועצת המנהלים של הבורסה:

הכרזות הפוליטיקאים בענין מיסוי שוק ההון-גורמות נזק לאוצר

מתנגד להטלת מס על רווחי הון ★ ירידה משמעותית במניות הבנקים

בקריאה לפוליטיקאים ופקידים בכירים להיזהר בדבריהם בכל הקשור למסחר בניירות הערך והטלת מס על הפעילות בשוק ההון — יצא יו״ר מועצת המנהלים של הבורסה לניירות ערך בתל אביב, מר חיים שטסל, במסיבת עיתונאים בה הציג את הדו״ח השנתי של הבורסה ל־1986.

מר שטסל אמר בתשובה לשאלה, כי כל התבטאות והכרזה גורמים נזק ישיר לציבור המשקיעים, למוסדות פיננסיים וגם לאוצר המדינה.

״אפשר להוכיח במספרים שהכרזה לא שקולה גורמת נזק לאוצר, הגובה כיום מס מכל העיסקות בבורסה שמבוצעות הפירמות העיסקיות״, אמר.

בהתייחסו לעצם ההצעות להטיל מס על הפעילות בשוק ההון, הוא אמר, כי ״הנזק העלול להיגרם ע״י הטלת מס מחזור על עיסקאות בבורסה אינו שקול כנגד ההכנסות הקטנות יחסית, שיזרמו לקופת המדינה״.

״אין מדינה בעולם שלא זנחה את מס המחזור. כולן הגיעו להכרה, שאין להפריע לנזילות השוק, שהינו גורם חשוב ביותר של כל שוק ניירות הערך. לזה יש להוסיף את האלמנט הפסיכולוגי של עצם הטלת מס על אחד המכשירים החשובים ביותר בגיוס הכספים הדרושים לצמיחת המשק״, אמר.

בתשובה לשאלה על הטלת מס רווחי הון על עיסקאות בבורסה הוא אמר: ״זהו נושא מורכב ביותר ואינו אקטואלי כיום. כאשר נגיע לרפורמה כוללת במערכת המיסוי ושעורי המס השולי ירדו בצורה ניכרת — אפשר יהיה להתחיל ולחשוב על כך״.

מר שטסל נשאל אם ידוע לבורסה היקף ההחזקות של ניירות ערך אצל הציבור הרחב בישראל. הוא אמר כי ״אין אנו יודעים במדויק כמה ניירות ערך מחזיק הציבור. אנו יודעים כי רבים קונים תעודות של קרנות נאמנות, זהו ציבור רחב מאד״.

בסכמו את פעולות הבורסה בשנה השוטפת אמר מר שטסל, כי 1986 תרשם כשנת מפנה שבאה אחרי 3 שנות שפל. הוא אמר כי התעוררות שוק המניות בשנה זו הושפעה ממדיניות הייצוב הכלכלית שהחלה באמצע 1985 והשיפור שחל במצבן העיסקי של חברות רבות, שניירות הערך שלהן נסחרים בבורסה.

הוא מנה 3 גורמים ששיפרו את הרווחיות: גידול בביקושים בשוק המקומי, ירידה ברמת הריבית והירידה במחירי האנרגיה ביחד עם התחזקות המטבעות האירופים ששיפרו את רווחיות היצוא.

בולטת הירידה במשקל מניות הבנקים בנפח העיסקאות, שהגיע ל־33 אחוז לעומת 51 אחוז ב־1985.

לתשומת לב מיוחדת, אמר, ראוי הגידול המרשים בערך המניות החופשיות אשר הגיע בסוף 1986 ל־3.45 מיליארד דולר — עליה של 58 אחוז לעומת 1985.

באותה עת עלה ערך השוק של המניות הבנקאיות שבהסדר בשעור נומינלי של 8 אחוז בלבד.

עוד ציין, כי המפנה בשוק המניות הביא גל של הנפקות חדשות. ב־1986 אושרו 30 הנפקות של מניות וניירות ערך המירים. שבאמצעותם יגוייסו 90 מיליון דולר, לעומת גיוס של 40 מיליון דולר ע״י 9 הנפקות ב־1985.

מרשים עוד יותר הגידול בהנפקות אגרות חוב: ב־1986 נרשמו למספר הנפקות חדשות בסך 2.1 מיליארד דולר לעומת 750 מיליון דולר ב־1985. בהקשר זה הוא הדגיש את הגידול העצום שהיה בהנפקות אגרות חוב של הסקטור העסקי, שהסתכמו ב־400 מיליון דולר לעומת 50 מיליון דולר בלבד ב־1985.

מר שטסל אמר כי הוא צופה כי בעקבות הרפורמה העומדת להתבצע בשוק ההון ובעיקר מתן ההיתר לסקטור העסקי הלא־פיננסי להנפיק ניירות ערך, ״תבוא הרחבה ניכרת בגיוס כספים לטווח הארוך באמצעות מכשיר זה״.

בסיכום דבריו הדגיש יו״ר מועצת המנהלים של הבורסה, כי ״כושר גיוס הכספים בשוק ניירות הערך בישראל תלוי בראש ובראשונה ביציבות משקית ובתקציב מאוזן. יש לקוות כי הממשלה תסכם בהקדם את הדיונים התקציביים ובכך תוסר אי־הוודאות לגבי מגמות השוק ב־1987״. (עתים).

״גם עובדי ציבור חייבים בכבוד האזרח״

גם עובדי ציבור חייבים בכבוד האזרח׳ קבע נשיא בית משפט השלום בחיפה השופט רם סביר, בעת שהקל בדינו של סוחר שהורשע בהעלבת פקיד מכס בכיר.

הנאשם יצחק צפרני הובא לדין לאחר שבאוקטובר אשתקד באחד ממחסני נמל חיפה העליב, לטענת התביעה, בודק ראשי במכס, אותו כינה בשמות גנאי.

הסוחר טען להגנתו, כי כמי שאמון ברכישת מיכרזים בא לבדוק סחורות שהוצאו למיכרז על ידי משרד הבטחון אשר אוחסנו בנמל. לטענתו, התייחס אליו בודק המכס בצורה גסה. העליב ובתגובה לכך, אמר הנאשם שהטיח גם הוא מלים מעליבות כלפיו.

השופט רם סביר גזר על הנאשם 200 ש״ח קנס, וציין בהחלטתו. כי החליט שלא למצות את הדין עם הנאשם, שהרי גם על פקידי ציבור חלה חובה של התנהגות נאותה כלפי האזרח. (עתים).

אגף חדש נחנך בבית משפט השלום בבאר־שבע

אגף חדש של בית משפט השלום בבאר שבע נחנך במעמד נשיא בית המשפט העליון ושר המשפטים.

חנוכת האגף תקל על העומס והצפיפות הרבה, שהיו קיימים עד כה בבית משפט השלום.

בנין האגף החדש שימש עד לפני כשלוש שנים את המוסד לביטוח לאומי, אך לאחר שיפוצים הותאם לשמוש מודרני כבית משפט. חלק מאולמות המשפטים ולשכות השופטים הועברו למבנה החדש. זהו שיפור ניכר לעומת המצב שהיה קיים עד כה, כאשר שלושה שופטי שלום התחלקו בלשכה אחת.

הטקס נערך בהשתתפות השופטים והעובדים של בתי משפט השלום והמחוזי בבאר־שבע, אנשי הנהלת בתי־המשפט ואלה שנטלו חלק בבניה. (עתים).

חידה: מי מבין שני אחים עבר על עבירת תעבורה?

דיון בסוגיה מי מבין שני אחים עבר עבירת תעבורה ונהג ברכב בלי רשיון וביטוח מעסיקה מזה זמן את בתי־המשפט ואת משטרת תל אביב.

ביולי 1985 נעצר אחמד בן עבדאללה דרוויש מיפו כשהוא נוהג במכוניתו, והשוטר רשם לו דו״ח על נהיגה ללא רשיון וביטוח. אחמד דרוויש הופתע לקבל הזמנה לבית המשפט, התייצב בדיון בפני שופט התעבורה וטען, כי אין לו רשיון נהיגה אלא נהג מעולם ברכב כפי שהאשים...

האיש טען בבית המשפט, כי הוא מסוכסך עם אחיו מחמד (עבדאללה ושגם מספרי תעודות הזהות שלהם כמעט זהים. לדעתו, היטעה אחיו את השוטר בהציגו עצמו בשם ״אחמד״ במקום ״מחמד״, אלא שהשופט הרשיעו והשית עליו שנה פסילת נהיגה וקנס בסך 200 ש״ח.

הסניגור עו״ד יגאל יצחק־הלוי הגיש ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב, שם פירט את טיעוניו וביקש לבטל את גזר הדין המרשיע. בית המשפט אכן קיבל את הערעור, והורה לבית משפט לתעבורה לדון מחדש לברר מיהו האיש שבאמת נהג ללא רשיון. (עתי״ם).

הערבים בגליל מסייעים לבדואים שבתיהם נהרסו

האוכלוסיה הערבית בגליל נרתמה לסייע למשפחות הבדואים משבט עריב אל־הואלד המתגוררים ליד קרית מבשר, אשר בתיהם נהרסו בשבוע שעבר על ידי אנשי משרד הפנים על פי צו של בית־משפט.

כתב עתים מוסר, כי הוחל במבצע התרמה בקרב התושבים בכפרים הערביים, והם נענו בכך לפניית ועד ראשי המועצות המקומיות הערביות והועד להגנה על אדמות ערביות, שקראו להם לפתוח את לבם וכיסיהם ולתרום למען המשפחות המתגוררות כיום באוהלים, למען יוכלו להקים את בתיהם מחדש. (עתים).

● אנקרה — טורקיה וארה״ב חתמו על הסכם בדבר מלווה של 80 מיליון דולר המוענק לאנקרה במסגרת חידוש הסיוע הכלכלי האמריקאי לשנת 1987. (ע״צ)

כלכלת חוץ

תוכנית להגדלת התפוקה בפרוייקט האשלג בירדן

רבת עמון — חברת האשלג הערבית הכינה תוכנית בעלות של 24 מיליון דולר להגדלת התפוקה בפרוייקט האשלג — מוסר העתון הירדני ״אל־ראי״.

התוכנית כוללת שלושה שלבים ותבוצע מיד. מטרת השלב הראשון הגדלת תפוקת הייצור במסגן המלח מ־1.05 ל־1.2 טון בשנה. עלות ביצוע השלב הזה מוערכת ב־15 מיליון דולר. מטרת השלב השני של התוכנית הגדלת תפוקת הייצור מ־1.2 ל־1.4 מיליון טון בשנה. עלות הביצוע מוערכת ב־5 מיליון דולר. מטרת השלב השלישי והאחרון: עריכת תוכנית כדי לדעת את האפשרות להגדיל את הייצור ל־2 מיליון טון בשנה, עלות ביצוע התוכנית מוערכת ב־3.5 מיליון דולאר.

הבנק האסלאמי בג׳דה הסכים לתת 8 מיליון דולר למימון בניית המכשירים, והבנק הלאומי אישר עקרונית מתן הלוואה לחברת האשלג בסכום של 15 מיליון דולאר בתנאים מסויימים. (עמ).

חקלאיים מצריים יבאו עופות חולים שגרמו לתמותה

קהיר — פקיד בכיר במצרים הזהיר את החקלאים מפני יבוא עופות מישראל שכן הם גרמו לתמותת עופות במצרים.

מנהל תוצרת החי באלקליוביה נביל עבד אלפתאח סיפר, כי לדברי צאת אל ערבי כי חקלאים במצרים החלו לאחרונה לייבא עופות מישראל וזאת כתוצאה ממדיניות הנורמאליזציה עם ישראל ומתן אפשרות לייבא ממנה.

החקלאים לדבריו גם ניצלו את המחירים הנמוכים של ביצים ועופות מתוצרת ישראל כ״תוצאה משאיפתה להציף את השווקים המצריים בתוצרתה״. אולם התברר לדברי אותו פקיד כי הדבר עלה ביוקר לחקלאים המצריים, שכן כל העופות שיובאו הם נושאי מחלות ובמצב ירוד.

רבים מהעופות העבירו מגפות לחוות החקלאיות המצריות, דבר שגרם למותם של עופות רבים. (עמ).

עב״מים בשמי אלאסקה

טוקיו — הקברניט של מטוס נוסעים יפאני הודיע כי ראה שלושה חפצים דמויי ספינות חלל, וביניהם ספינת חלל ענקית שטסו ליד מטוסו במשך כ־50 דקות מעל אלאסקה — על כך מסרה סוכנות הידיעות היפאנית ״קיודו״.

סוכנות הידיעות מסתמכת על דברי הקברניט קאנטושי טראוצ׳י, שאמר כי ראה עב״ם ענק בצורה גלובוס יחד עם שני צב״מים נוספים דמויי ספינות חלל כ־17 בנובמבר בשעות הערב.

שלושה העב״מים ליוו את מטוסו במשך 50 דקות מרחק של 760 ק״מ.

דובר חברת התעופה היפאנית מסרה כי מהנדס הטיסה ישיר צוקודה, שהיה במטוס, העיד כי ראה שני אורות בלתי מזוהים במהלך הטיסה, כולל ״אורות בשתי שורות, שיצרו את הרושם כאילו מדובר בחלונות של תאי־מטוס״.

● קהיר — מקור פלשתינאי יודע דבר ברבת־עמון מוסר על שיחות שהתנהלו בשבוע שעבר בין הארגונים בנסיכות עומאן לבין משלחת אש״. במוסקט, בדבר אפשרות לפתיחת משרד אש״ף בנסיכות.

יבולי הדגנים בבריה״מ לא השיגו את היעד

מוסקבה — יבולי הדגנים הסתכמו השנה ב־210 מיליון טונות, מסר דובר סובייטי לשבועון ״פרליה״, אך עם זאת ציין כי ״היהודים שנקבעו לתכנית המוון של השנה, לא הוגשמו״.

דובר אחר אמר כי השנה היו יותר תפוחי אדמה. ירקות ופירות מאשר אשתקד, ואיכות הפירות והצימוקים השתפרה בהרבה״.

יבול הדגנים של השנה הוא הטוב ביותר מאז 1978, ועלה ב־18 מיליון טונות על אשתקד.

סוכנות טאס מסרה כי הרכבות בבריה״מ קבעו השנה שיא, בהובילן 4 מיליארדי טונות של מטענים. (עצ).

פרודנשל חברה לבטוח בע״מ

דין וחשבון כספי מקוצר ליום 31 בדצמבר 1985

א. דין וחשבון של המשרד הראשי בחו״ל (הסכומים באלפי לירות שטרלינג)

מאזן ליום 31 בדצמבר 1985

	000 ליש״ט	שנה קודמת 000 ליש״ט		000 ליש״ט	שנה קודמת 000 ליש״ט
השקעות	14,731,428	13,995,338	הון, קרנות ועודפים	169,288	176,622
סכומים לקבל ומזומנים	1,098,268	1,046,829	עתודות בטוח חיים	14,342,365	13,508,975
			עתודה לסיכונים שטרם חלפו בבטוח כללי	375,562	374,332
			תביעות תלויות	305,933	292,820
			התחייבויות אחרות ויתרות זכות	636,548	689,420
	15,829,696	15,042,167		15,829,696	15,042,167

נתונים על עסקי בטוח ועל הרווחים לשנת 1985

	000 ליש״ט	שנה קודמת
פרמיות מעסקי בטוח חיים	1,238,125	1,399,651
פרמיה מעסקי בטוח כללי	490,650	463,369
רווח בבטוח חיים	109,336	72,915
רווח (הפסד) בבטוח כללי	(39,539)	(14,469)
הכנסות מהשקעות בנכוי הוצאות שלא נזקפו לדו״חות עסקי בטוח	22,508	13,151
רווח נקי לשנה	67,401	67,705

ב. נתונים על העסקים בישראל (הסכומים בשקלים חדשים) (מותאם להשפעת השינויים בכח הקניה של המטבע הישראלי)

עסקי בטוח ורווחים לשנת 1985

		שנה קודמת
פרמיות, דמי רישום ודמים אחרים: מעסקי בטוח כללי	2,447,339	4,974,704
רווח (הפסד) מעסקי בטוח כללי	(1,951,432)	25,192
הכנסות מהשקעות בנכוי הוצאות שלא נזקפו שלא נזקפו לדו״חות עסקי בטוח (כולל עודף אינפלציוני של פריסום בספרים)	791,598	87,230
רווח (הפסד) עסקי לפני הפרשות למסים	(1,159,834)	55,018

מצב ההשקעות בישראל ליום 31 בדצמבר 1985

		שנה קודמת
התחייבויות בישראל	4,799,045	6,309,905
נכסים מוכרים בישראל	2,586,683	4,639,520
גרעון בנכסים מוכרים בישראל	2,212,362	1,670,385
נכסים בלתי מוכרים בישראל	1,631,276	

הערות:

1. דין וחשבון מפורט ומלא, עם באורים ודין וחשבון של רואה החשבון ימסר במשרדי החברה, ברחוב נחלת בנימין 47, תל־אביב, לכל דורש.
2. הפרטים הנ״ל נעשו בהתאם לחוק הפיקוח על עסקי בטוח

תאריך: ________ בא כח של החברה בישראל

השם והתפקיד

לוח המודיע

דירות ובתים

ירושלים

למכירה

★ בהזדמנות!! בנוה־צבי 4 (1 קטן) דוד״ש, הסקה ביתית + מרפסות סגורות, ק״ב כיווניים טובים ללא תיווך 95,000 (02)823008

★ 3½ בסביבת נוה צבי חדשה משוכללת קומה נוחה, 5½ בסביבת צאנז לוקסוס משוכללת (02)287174

★ בסורוצקין, 3 מרווחים, מרפסות סגורות במצב מצוין, נוף. ״תיווך ירושלים״ (02)815188

להשכרה

★ לתיירים!! בגאולה, מהודרת ומסודרת לתקופות קצרות בכל ימות השנה (02)825891

טפטים

★ כמבצע: הדבקת טפטים, פרלים חזיות באחריות ב־3 תשלומים 14 ש״ח למ״ר (מינימום 25 מ״ר) ״רמפלסט״ (02)288784

שפוצים

★ ״שפוצים בני־תורה״ שפוצים בבניה ברמה גבוהה גמור מושלם ואחריות (02)822421

אבידות

★ נמצא זוג תפילין לפני שבוע בירושלים האובד יפנה לטל: (02)244639

בני ברק

בערי הארץ

תל־אביב

★ בהרי״ם לוין 3 + פ״א ק״ב + תוספת חדר כיוונים מצויינים (03)499446

רהיטים

★ מבצע!!! ארונות קיר, קולבים, מראות, מדפי־טלפון ״שפיצר״ יפו 51 ק״ב

מכירות

★ תתקיים היום בלילה יום רביעי משעה 7 עד 11 בלילה ומחר משעה 9 בבוקר עד 1 בצהרים מכירה של סריגים יפהפיים תוצרת חוץ ברח׳ חבקוק 4 בבני ברק קומה א׳ דירה 4

למנהלי ישיבות ומוסדות

התקשר להראתי צלם עתונות ופרסום רחוב יונה 8 ירושלים טל. 288030 בבית 532131/1297 ביפר 854291

צילום בשחור לבן צבע, וידאו שרות כפול

תמונות מקצועיות אפשרות לפרסום בעתונות החרדית

מודעה זו שוה 10% הנחה ממחיר מחירון

הודעות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון מקומי בת ים הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בת ים בקשה למתן הקלה בניה על חלקה מס׳ 207 בגוש 7140 הנמצאת ברח׳ שפירא 14.

לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ״ל באזור שיעוד מגורים ב׳. תכנית מפורטת 30 א׳.

מבקשים נסיגה בקו בנין פנימי במקום ... מ׳ — 1.20 מ׳.

לכל מי שיש התנגדות באיזו סיבה שהיא לבקשה הנ״ל יגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום, מיום פרסום הודעה זו.

22.12.86 אהוד קמחי יו״ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת ים

חוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965 הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965

תיק בנין: 3/833-019

הרינו מודיעים בזה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת לאחוזי בניה בשטח 6% הקלה בקו בנין צדדים וקו בנין אחורי במסגרת 10% ברחוב רוטשילד מס׳ 19 גוש 6623 חלקה 567.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ״ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד׳ בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת והטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו והתבקשנה לדיון בפני הועדה הנ״ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה יו״ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

עיריית ירושלים הועדה המקומית לתכנון ולבניה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ״ה 1965 (להלן: החוק)

בנ/84/384

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר היה משה היאל הרבש בהכשרין הגיש לועדה המקומית לתכנון לבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 30005 חלקה 159 ברחוב שכ׳ קטמון בירושלים. הדיון: הקלה במרווחי הבניה בשעור של 0.26% מעל המותר.

את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ״ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס׳ 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו׳ בין השעות 1200-1400.

אברהם כהלני, מ״מ ראש העיר יו״ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

שערים יציגים במטבע חוץ

היחידה המטבע	השער בשקלים
סל	1.5054
דולר ארה״ב	1.4859
ליש״ט	2.1773
מרק גרמני	.7620
פרנק צרפתי	.2304
ין יפני: (100)	.9272
פרנק שוויצרי	.9116

חליפות ״מהודר״ 03-789326 בגדי לחליפות ולמכנסיים לגברים ילדים ונוער ר׳ עקיבא 76 בני ברק העת להתהדר בחליפת ״מהודר״ חליפת ״מהודר״

דרוש עובד לישיבה בירושלים לארוחת ערב טל. 245862 בין השעות 8.30-11.00

הגיעו מקצצי ירקות למקסר ״בוש״ גדול, בכמות מצומצמת טכנו־מיקס ר׳ עקיבא 72 794518 בני ברק

מבצע חנוכה פאות ותסרוקות פאות בהזירות 30 ש״ח בלבד רח׳ בית יוסף 9 ב״ב (מאחורי מכבי אש) בחנוכה פתוח 13 — 10 לפנה״צ

מבצע חנוכה הגיע מבחר חדש מעילים קסים חולצות ושמלות תוצרת אנגליה (אוירבך) במחירי הפתעה!!! השבוע מכירה רק ביום רביעי בבקר מ־2-10 ברח׳ אבן האזל 18 ־ם כל הקודם זוכה

מחנה? ארוס! הזמן את אמנות הצילום רמי והשתתף בהגרלת כרטיסי טיסה לארופה הזמן עוד היום: 788701

לוח היום

בס״ד יום ד׳ פ׳ מקץ כ״ט כסלו מ״ז

הדף היומי בבלי: בבא קמא ק

ירושלמי: כתובות ה

משנה יומית: טהרות. א. א־ב

הלכה יומית: או״ח עא, ב־ק

קריאת שמע	8.21
תפלת השחר	9.26
	4.49
מחר	
עלות השחר	5.01
	6.36

קול הדף

לשמיעת השעור בדף היומי טל. 243121 — 02 241112 — 02. השעור בתחילת כל תחילה שעה.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: הר נוף רח׳ שאולזון 81

תל־אביב: לב העיר רח׳ אחד העם 69, סופר פארם רח׳ איינשטיין 40 ר. אביב

בני־ברק: רמה רח׳ ז׳בוטינסקי 65

רמת־גן: רמה רח׳ ז׳בוטינסקי 65

חיפה: הנשיא שד׳ הנשיא 33

הקריות: הקריות רח׳ ההגנה 1 ק. ביאליק

פתח־תקוה: קופ״ח כללית רח׳ חיים כהן

נתניה: תרופה רח׳ הרצל 2

אשדוד: קופ״ח כללית

שעות הפתיחה של בתי המרקחת מתנהלות בדרך כלל עד 10 בלילה.

תורנות בתי חולים

ירושלים: א.א.ג. פנימה — ביקור חולים. אורטופדית, כירורגית. נשים — שערי צדק. שאר המחלקות — הדסה עין כרם.

המתנה החינוכית לחנוכה ספר

חינוך ילדים

מאת הרב חיים שלום שווארץ 03־622071

להשיג בכל בתי מסחר לספרי קודש בארץ ובחו״ל

★ ★ ★

לילדים: סיפורי נס חנוכה בידיש ובעברית ולכל מועדי ישראל

להשיג: ברגופן, ספרים, רבי עקיבא 164

אל תחמיצו את המחזה שלא תשכחו לעולם

חשד צורב

טרגדיה בדרמה במלצת מורות ומחנכות

כרטיסים אחרונים בקודות המכירה בבני ברק ובקופות האולם

ההצגה א״יה מחר יום ה׳ בשעה 7.30 באולם אוהל שם בלפור 30 תל אביב

הסעות: בן חדשא

2. בנק פאי רח׳ חזון איש

3. עזרא פינת נחמיה

4. השומר פינת ר׳ עקיבא

הורה מההצגה מובטחה

נותרו 2 ימים.

לתום מבצע סל״ה

(התוכנית הגדולה)

פרטים בחנויות תפוצה

המודיע

עתון יומי — ירושלים

המו״ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — הועד הפועל

העורך הראשון: ר׳ י׳ ל׳ לוין ז״ל

איזור התעשיה מקור ברוך רח׳ יהודה המכבי 5

טל׳ 8־539255 • ת.ד. 1306

דפוס ״הדר״, בע״מ

חופשה: בירושלים מוצ״ש

סניף ת״א: אלנבי 132, ת״ד 1869

טלפון 624353

בשעות הערב: טלפון 614950

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנונן

סוכנות בארצות־הברית:

R. LICHTENSHTEIN
324 Ave. I
Brooklyn, N.Y. 1 1230
U.S.A.

קוראים כותבים

החילוני הראשון / גדליה אור

ח"כ אלוני זה שנה החלה לטהר את האוירה, רק לאחרונה צרפה את הראשון בין בני הזוג, שנה שמור להולד החילוני הראשון, זה שהורתו ולידתו בחולי חולין, וכבר... מציבים את החילוני האחרון. בטרם נולד האב, כבר עומד הבן על דעו...

החילוני האחרון בחולם החילוני הראשון מזה שנות דור ודור טרם התגשם, הוא עתה בחזיליו ובאשר יצא לאויר העולם, רחמנא ליצלן, יראו הכל בעליל כי החילוני של היום חילוני אך למחצה לשליש או לרביע, שהרי נישא כדת וכדין, מל את בניו, אומר קדיש על קבר אביו ואפשר גם צם ביום הכיפורים, ואילו החילוני הראשון, מדל 87, הינו גוי־יהודי של ממש, לא קידושין ולא מילה; ואיזה קדיש או יום כיפור!

פגשתי חילוני למהדרין, שאלתיו, מה לכם כי נזעקתם לפסילת הצגת החילוני האחרון והוא ענה בתום לב: ההצגה היא מציאות, עוד כעס... הוזרתי ושאלתי: ומה דעתך על תורי הראשון שעורכת שולמית אלוני? והוא ענה: הו, הה לא, עד כדי כך, אני לא בעד...

מיד באתי למסקנה: החילוני בן־ימינו הקצוני חרד מחילוניות גבורה כשם שהוא חרד מחרדיות גמורה, הוא אינו חפץ בניתוק גמור של פתיל היהדות ורק כמה מפריצי בני עמנו רוצים לכרות זאת עליו ועורכים לו לשם כך שטיפת מח אדירה על בעיית פסולי חיתון ושאר מרעין בישין שאינם יכולים לתת דחוד ליצריהם.

אך הנה הוא החילוני הראשון צועד מרחוק מולנו ומתקרב, זה המנותק לגמרי ממעמד הר סיני, זה המצהיר כי "בכל ישראלי טמון נאצי קטן" הזורק ספר תנ"ך לרצליו, זה הקורא לעצמו "כנעני" ומבקש במותו קבורת חמור; הנה הוא החילוני המוצר המוגמר של ההשכלה, הציונות, השמאלנות וכרי זה אשר מהווה תמצית ומיצוי הנפש הישראלית־צברית בעידן החינוך לדור הקיום הדמוקרטיה...

אולי נאחל לו לחילוני הראשון, שכשם שהחילוני האחרון הינו רק בסרטים, כן ישאר אף הוא בתסריטיה של ח"כ אלוני ותבניותיו של יצחק נבון ושל כל הדואגים לעיצוב המותר החילונית.

ארבע כנפות תבל

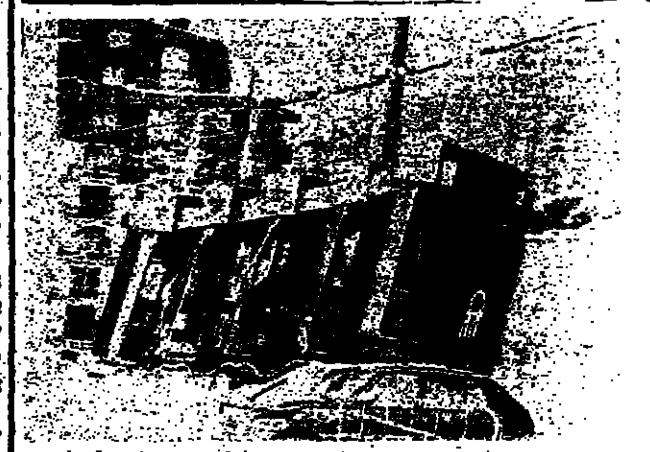

צרפת — חלקיה השבורים של אחת משתי רכבות הכבלים שנפלה מגובה 12 מטרים באתר סקי באלפים הצרפתיים, 34 בני אדם נפצעו. צילום סי"ר

בריה"מ מתאמצת לסכל תכנית מלחמת הכוכבים

מאת ד"ף

בריה"מ המועצות שוקדת על פיתוח אמצעי נגד, שיהוו "תשובה ניצחת" למערכת ההגנה שעתידה ארה"ב להציב בחלל, הידועה יותר בשם "מלחמת הכוכבים". אמצעים אלה יכללו כנראה טילי דמי, טכנולוגיות למלחמה בקרני לייזר ואמצעים אחרים, ומטרה אחת לכולם — שיפור סיכויי ההשרדות של הטילים ההתקפיים של ברית המועצות.

תכנית כוללת זו, מתוארת לפרטיה בספר שראה לאחרונה אור בברית המועצות, כמו כן, נתנים לה פקידים סובייטים בכירים פומבי במסיבות עתונאים ובכל הזדמנות שניקרית על דרכם, ונראה שיש כאן מגמה ברורה מצד הסובייטים לנהל מלחמת עצבים נגד כוונתו של הנשיא רייגן.

עד עתה לא נשמעו אלא רמזות בלבד. מיכאיל גורבאצ'וב ופקידים סובייטים בכירים אחרים, הסתפקו עד לאחרונה באמירות סתמיות, המרמזות שהתגובה הסובייטית למלחמת הכוכבים, עתידה להיות "תשובה הולמת".

מוסקבה, שעד עתה התנגדה לתכניתו של רייגן, בטענה שתכניתו זו תעתיק את מרוץ החימוש גם אל החלל, מנסה עתה כנראה, לשנות כיוון ולבסס את הטיעונים על יסוד יותר מעשי, וכן להעלות ספק אם לתכנית רייגן יש בכלל סיכוי להיות מציאותית, ובאיזה מחיר.

הפקידים הסובייטים אמרו, שהתכנית הסובייטית מוכיחה בצליל, שיש בידי מוסקבה, באמצעים צנועים ובשימוש בטכנולוגיות פשוטות יחסית, לשים לאל את תכנית רייגן, או לאלץ את האמריקאים להשקיע סכומים שאינם מתקבלים על הדעת בשפור ובשכלול כלי הנשק החלליים, בכדי שיהיו מסוגלים להתגבר על התחבולות הסובייטיות.

רואלד סגדייב, מנהל המכון לחקר החלל שליד האקדמיה הרוסית למדעים, אמר בראיון, שהתכנית הסובייטית מכוונת לפגוע ישירות בשתי המגמות של התכנית האמריקאית — השרדות וכדאיות — המצויות ביסוד תכניתה של וושינגטון לפיתוח כלי נשק חלליים.

"האמריקאים, לא מסוד אף במרומז, כיצד יש בדעתם להגן על עמדות המלחמה המוצבות בחלל, ולהבטיח את כדאיותן התמחירית", אמר סגדייב.

האמצעים המוזכרים על ידי הסובייטים, שכנראה יוכנסו בהם שינויים כדי להתאימם לשינויים שהאמריקאים מועידים להם, כוללים:

★ שימוש ברקטות קטנות עם מבערים מהירים, המסוגלות לתקוף עמדות קרב חלליות.

★ הצבת "מוקשים" בחלל, עם פוטנציאל נפץ אדיר, בדרכם של כלי הנשק החלליים האמריקאיים.

★ עריכת פיצוצים גרעיניים במרומי האטמוספירה, שישבשו את מערכות הגילוי ואמצעי הבילוש של כלי הנשק האמריקאיים המוצבים בחלל.

★ הגברה מכוונת של מספר הטילים, שיכללו מספר ניכר מאד של טילי דמי כדי להרהיב ולפזר את המטרות.

★ הוספת ראשי חץ נוספים לטילים, שיפצו על אבדן אותם טילים שנפגעו על ידי מערכות החלל ויכבידו על אותן מערכות.

★ הפיכתם של הטילים לחשופים פחות, על ידי צמצום בהזק הלהבה של מבער הטיל וקיצור השלב הראשוני של שילוח הטיל, שבמהלכו הלהבה גדולה ובהירה יותר.

כל אלה ואחרים כלולים בספר שהתפרסם, כאמור, לאחרונה, והקרוי "נשק בחלל: דילמה של בטחון". מר סגדייב אמר שברית המועצות אינה ממהרת בפיתוח האמצעים המוזכרים בספר, אלא, היא מתאימה את קצב הפיתוח לשלבים, החופפים את התבהרות ההתפתחות של התכנית האמריקאית.

הונג־קונג — שריפה שפרצה בספר המשמש פליטים משוחת סייגון גרמה להשמדתם של הצפיפ רבים המקום. במקום מקלט זה גרים למעלה מ־600 משפחות. 120 פירות משמשות למגורי בבית. בתמונה: גראה אחד מסלי המכסה לרוב את הפציו בתוך המים. צילום סי"ר

התקדמות בשיחות בין מצרים וקרן המטבע הבינלאומית

קהיר — ריים מצרים עמה צידקי מסר על התקדמות מסויימת בשיחות עם קרן המטבע הבינלאומית על אישור קראשראי של מיליארד דולר.

האשראי דרוש למצרים בשל הירידה החולפה בהכנסות המסיה ניצוא נפט, תיירות והעברות משכורות של עובדים מצרים בחו"ל.

דו"ח המשפטנים שבדק ממצאי המשטרה בפרשת השב"כ מחמיר עם אברהם שלום

היועץ המשפטי יודיע בכל הנראה בימים אלו על סגירתו המוחלטת ★ הדרג המדיני — לא ידע על הריגת המחבלים וכמובן שלא הורה או הסכים לכך ★ ממליצים לבדוק נורמות העבודה בשב"כ כדי שלא יסתרו החוק

מאת יורם לוי, כתב עיתים

חוות הדעת של משפטני משרד המשפטים מקיפה 64 עמודים המחולקים ל־6 פרקים. בנוסף מכיל הדו"ח 18 נספחים סודיים שכוללים בין היתר את הודעותיהם של הנחקרים במשטרה.

הפרק הראשון כולל דברי הקדמה ולאחר מכן מפרט צוות המשפטנים את השתלשלות האירועים עד לחקירת המשטרה (ידיעה נפרדת).

באשר לנושאי הבדיקה, חקירת המשטרה הורכזה ב־4 נושאים עיקריים: מעורבותם של אנשי השב"כ בפגיעה במחבלים לאחר הורדתם מהאוטובוס, מי הורה לחסלם, בדיקת מיכלול האירועים וההוראות לבידוי הראיות בפני ועדת זורע וצוות בלטמן ובית הדין למשמעת של השב"כ ובדיקת מעורבות ואחריות לפעולות החיפוי הללו.

בשאלת הכאת המחבלים קובע צוות המשפטנים כי ההליכים מוצו והם מישנים לשאלות העיקריות בהמשך.

בדיקת הצוות התייחסה לשתי שאלות עיקריות: האחריות להריגת המחבלים והאחריות לשיבוש הליכי משפט בפני הוועדות השונות.

אנשי השב"כ אחראים להריגת המחבלים

באשר לאחריות להריגת המחבלים, קובע הצוות, כי מבצעי ההריגה הם אנשי שב"כ שקיבלו חנינה מנשיא המדינה. כל המעורבים הדרו לראשונה במעשה בחקירתם במשטרה, לאחר שקיבלו חנינה מנשיא המדינה. תיאור מעשיהם של המעורבים מפורטים בנספחים הסודיים ובעקבות החנינה אין הצוות דן בעניינם.

לגבי ראש השב"כ, שקיבל גם הוא חנינה מנשיא המדינה, רואה הצוות חשיבות לבדוק את מעשיו ובירסתו, משום שהם לב ליבה של חקירת הפרשה ויש לזה השלכות על בדיקת אחריותו של הדרג המדיני.

בדו"ח נאמר, כי ראש השב"כ אברהם שלום הודה במשטרה במתן ההוראה לאנשיו להרוג את שני המחבלים והוראתו כלולה בנספחים הסודיים.

ראש השב"כ מפרט את הנימוקים להוראה הקשורים במהות תפקידו ואחריותו והם גם כן כלולים בנספחים הסודיים. צוות הבדיקה קובע כי הנימוקים אינם נראים לו תואמים את נסיבות המקרה ולדעתו יש לקבוע כי בנסיבות כפי שתוארו לא היתה צריכה הוראת ראש השב"כ להינתן והיא פסולה מכל וכל ולדעתו פסלות זו היא שהביאה לתהליך החיפוי כפי שיבואר".

ראש השב"כ הצדיק את מעשיו למתן ההוראה על סמכות שניתנה לו לדבריו, מידי ראש הממשלה. הדו"ח קובע כי אין חולק על כך שגם מדברי ראש השב"כ עולה, כי בליל האירוע הוא לא קיבל מראש הממשלה שמיר כל הוראה בעניין אירועי אוטובוס 300. ראש השב"כ טען, כי מקור הסמכות היא שיחה שקיים עם ראש הממשלה כבר בחודש נובמבר 1983 ובה נידון הנושא של טיפול במחבלים ללא קשר לאירוע מסויים. פרטי השיחה גם הם כלולים בנספח סודי.

עדותו של שמיר — מקובלת

ראש הממשלה שמיר אישר בעדותו את קיומה של השיחה, אך תוכנה המדוייק ובעיקר הפרשנות שנתן לה אברהם שלום שנויים במחלוקת ביניהם. "ניתוח זה מביא למסקנה כי ראש השב"כ לא יכול היה לראות בשיחתו עם ראש הממשלה מנובמבר 1983 מקור לסמכותו לתת את ההוראה בעניין המתת שני המחבלים".

הצוות מסביר מסקנה זאת בכך, שראש השב"כ הדגיש במפורש את השיחה עם שמיר בנובמבר 1983 כמקור הסמכות רק בהודעתו במשטרה. השיחה לא הוזכרה בפגישתם הראשונה של ראש השב"כ עם ראש הממשלה סמוך לאחר האירוע, וכך גם מסתבר מדברי שלום. אותה שיחה גם לא הוזכרה גם בשיחותו של ראש השב"כ עם שר הבטחון משה ארנס מיד לאחר האירוע, שנושאה היה ההוראה להמתת המחבלים.

צוות הבדיקה קובע, כי בשלב הראשוני לאחר ליל האירוע, בשיחתו עם ראש הממשלה שמיר יחס ראש השב"כ לארנס את מתן ההוראה להמתת שני המחבלים. לגבי תוכן אותה שיחה יש הבדלי גירסאות בין ראש הממשלה וראש השב"כ. התברר, כי לאחר שראש הממשלה שמע זאת מפי שלום, הוא דיווח על כך לשר הבטחון. ארנס הבהיר לראש הממשלה שלא היו דברים מעולם וכי לא נתן שום הוראה בשטח. כמה ימים לאחר מכן התקיימה פגישה בלשכת שר הבטחון בינו לבין ראש השב"כ ובה מחה ארנס בפני ראש השב"כ על דבריו לראש הממשלה לפיהם הוא נתן הוראה להמית את המחבלים בעוד שהוא ראש השב"כ יודע, ששר הבטחון לא נתן הוראה כזאת. על פי הודעת שר הבטחון, תשובת ראש השב"כ היתה "היה נדמה לי שנתת הוראה כזאת אבל עכשיו כשאני מדבר אתך אני רואה שטעיתי ולא היה". לפי עדות שניהם לא דיווח ראש השב"כ באותה הזדמנות לארנס, כי הוא שנתן את ההוראה.

צוות הבדיקה מעיר, שראש השב"כ לא הזכיר בהודאתו הראשונה במשטרה לא את דבריו לראש הממשלה שבהם ייחס לשר הבטחון את מתן ההוראה, ולא את הפגישה בה התברר הנושא בינו לארנס.

אברהם שלום התנצל בפני ארנס

כאשר נחקר פעם נוספת במשטרה ראש השב"כ, לאחר ששמיר וארנס התייחסו לכל הנושא בהודעותיהם, הבהיר ראש השב"כ בהודעתו השנייה, כי התייחס לדעת ארנס בשלב שלפני ההשתלשלות על האוטובוס והוא הוסיף, כי "ידעתי בסופה של השיחה נחה דעתו של משה ארנס והוא הבין שהיתה כאן אי הבנה".

צוות המשפטנים קובע, כי דברים אלה של ראש השב"כ מלמדים כי הוא לא נשען על סמכות שקיבל מראש הממשלה, משום שזאת אינה מתיישבת עם ייחוס ההוראה לשר הבטחון בשיחתו של ראש השב"כ עם ראש הממשלה.

באשר לאחריות הדרג המדיני, קובע צוות המשפטנים מיד בתחילת הפרק, כי על פי חומר הראיות אין כל אחריות מוטלת על הדרג המדיני, דהיינו ראש הממשלה יצחק שמיר, באשר למותם של המחבלים.

הצוות בדק את אחריותו של ראש הממשלה בשני מישורים: יום האירוע וההסמכה.

הדרג המדיני נקי מאשמה

לגבי יום האירוע, לא היה ראש הממשלה שותף בכל דרך שהיא למהלך האירועים. ראש הממשלה היה עסוק בעת חטיפת האוטובוס בישיבה של מרכז חירות וקיבל הודעה טלפונית משר הבטחון על הצבאי עוזיאל גבו. במשך הלילה הוא קיבל הודעה טלפונית משר הבטחון על שיחרור האוטובוס, ואחר כך הודעה על מותם של שני מחבלים ועל מותם של שניים נוספים מפצעיהם. בהודעתו אמר ראש הממשלה "באשר להריגת המחבלים ברור שבאותו לילה איש לא שאל אותי מה ייעשה במחבלים ועל כן לא יכולתי לתת הוראה להרוג אותם".

באשר לשיחה ממנה שאב לכאורה אברהם שלום את סמכותו למתן הוראה להמית את המחבלים, מצטט צוות המשפטנים את דברי ראש הממשלה כלשונם: "אני זוכר שבאחת הפגישות שלי עם ראש השב"כ, דיברנו מה צריך לעשות במחבלים במקרים של חטיפת מטוסים או פיגוע מיקוח ואני הבעתי את דעתי... במבט לאחור אני חייב לומר שאין להבין הנחייה כזאת כהרשאה לקחת שבויים לחקור אותם ואחר כך להרוג אותם.

שנית, ראש השב"כ, אף פעם לא מסר לי שהוא נתן הוראה להרוג מחבלים בהסתמך על ההנחייה הזאת..." צוות המשפטנים מקבל את דברי ראש הממשלה וחוזר על עמדתו כי אין הם סבורים שראש השב"כ באמת ראה בשיחתו עם ראש הממשלה מקור סמכות למתן ההוראה.

הדו"ח קובע עוד, כי גם שלושה אנשי שב"כ נוספים מאשרים, כי אברהם שלום עידכן אותם לגבי שיחתו עם ראש הממשלה מנובמבר 1983 סמוך לאותה השיחה אולם התייחסותם של השלושה לשיחה כפי שתוארה על ידם, אינה תומכת בפרשנותו של ראש השב"כ לגבי המשמעות של השיחה.

"ברשות ובסמכות" - של מי?

צוות הבדיקה בירר האם המילים "ברשות ובסמכות" שצויינו בבקשת החנינה של ראש השב"כ נוסחו בידיעתו ועל דעתו של ראש הממשלה. מן העדויות שנאספו מפי עו"ד רם כספי וכן מן השר יצחק מודעי קובע הצוות כי המילים לא נכתבו על דעתו של ראש הממשלה אלא להיפך — הם נוספו לבקשה משום שראש הממשלה הביע דעה לפיה לא היתה רשות ולא היתה סמכות.

צוות הבדיקה חוזר ומדגיש כי גם לוא ניתנה לראש השב"כ הוראה מסוג זה לא היה בכך כדי להכשיר בכל דרך שהיא את ההוראה של ראש השב"כ להמתת המחבלים ואת ביצוע המעשה על ידי אנשי השב"כ.

הפרק החמישי בדו"ח דן בכל נושא החיפוי לאחר הריגת המחבלים.

התקלה שהביאה לפעולות החיפוי החלה עם פירסום הדיווחים הסותרים של דובר צה"ל כדבר גורלם של שני המחבלים שהורדו חיים מהאוטובוס. מן השלב שהתברר כי ישנם צילומים של אותם המחבלים בעודם בחיים החל ראש השב"כ בפעילות נמרצת שמטרתה למנוע כל דליפת מידע לגבי נסיבות האירוע ובעיקר לגבי גרימת מותם של המחבלים על פי הוראתו.

בדו"ח נאמר כי לפעילותו צירף ראש השב"כ "שותפי סוד" אשר במשך תקופה ארוכה עסקו בפעילות קדחתנית ונקטו דרכים שונות כדי להסתיר את חלקו של השב"כ בהמתת שני המחבלים.

ראש השב"כ עשה נסיון למנוע את פירסום תמונות המחבלים בעתונות והנסיון נכשל. בעקבות כך, קובע הדו"ח, התעוררה דרישה בציבור לחקור מה גרם למותם של המחבלים. "ראש השב"כ עשה כל שביכולתו למנוע חקירה כעיקר על ידי קיום מגעים עם ראש הממשלה וסאמצים לשכנעו שהעניין לא ייחקר".

שלום נכשל בנסיונות הטשטוש

שר הבטחון החליט אז למנות את אלוף זורע כדי לבדוק את הנושא. ראש השב"כ דימן אליו את היועץ המשפטי של השב"כ ואחר מכן גם את סגנו והורה להם לסייע בהסתרת חלקו של השב"כ בהמתת המחבלים תוך מתן הסבר שאם העניין יתגלה "ייגרם נזק חמור לבטחון המדינה ויחשפו סודות שב"כ".

ראש השב"כ המשיך במאמצים לשכנע את שמיר וארנס לצרף לוועדה איש מטעמו כדי לשמור על האינטרסים של השב"כ. וכך נעשה. עם מינויו של גנוסר כחבר בוועדת זורע הוטל עליו ללמוד את נסיבות המתת המחבלים. הוא נפגש עם אנשי השב"כ שמסרו לו פרטים מלאים על שקרה בשטח ובאותה פגישה הוחלט על סיפור הכיסוי לוועדת זורע ותידרוך עדים. ראש השב"כ נתן גם הוראה לאיש שב"כ שכינויו "י" שידרך לאנשים שהשתתפו בהריגה לא לדבר בפני הוועדה על ההריגה.

"במשך כל דיוני הוועדה הכחישו אנשי השב"כ, על פי הוראת ראש השב"כ, את חלקו של השב"כ בהמתת המחבלים".

צוות הבדיקה מציין כי "הטענה כי לא היה חריג גרמסיבי בהכחשה או בהסתרת עובדות בפני ועדת זורע במקרים שהיו לפני כן נזכרת רק בהודעתו של "ג" נציג השב"כ בועדת זורע. "ג" הינו היחידי מכל אנשי השב"כ שנחקרו במשטרה המעלה אפשרות טענה כאמור".

צוות הבדיקה מציין עוד כי היועצים המשפטיים של השב"כ הסבירו שמטרת החיפוי היתה למנוע גילויו של אחד הסדרות הכמוסים ביותר של השב"כ וכי היה חשש שאם הנושא יתגלה ייגרם נזק חמור לבטחון המדינה. אולם החשש הנ"ל אינו מוצא ביסוי ואינו מופיע בהודעותיו של ראש השב"כ במשטרה.

גם דבריו של ראש השב"כ כי אם תת־אלוף יצחק מרדכי יואשם במעשה הריגה הוא יביא לגילוי האמת, משמיטים לדעת צוות הבדיקה את הקרקע מטענותיו כאילו חשיפת הסודות עלולה לפגוע בבטחון המדינה.

החיפוי והבידוי — באחריות השב"כ

באשר לאחריות לפעולות החיפוי, בדק צוות הבדיקה את הנושא בשני מישורים: מבצעי פעולות החיפוי והדרג המדיני.

הצוות קובע כי על פי חומר הראיות נעשו פעולות החיפוי על פי הוראת ראש השב"כ ובהשתתפותו וכן על ידי אנשי שב"כ נוספים. המעורבים העיקריים מאנשי השב"כ שהיו שותפים לאותן פעולות והסתירו את האמת בעדותם בוועדות השונות, קיבלו חנינה מנשיא המדינה ולכן לא ראה הצוות מקום לדון בעניינם.

לגבי יתר אנשי השב"כ שתודרכו בטרם עדותם, והעידו בפני הוועדות השונות, גם כן קובע הצוות, כי אין מקום לבדוק את פרטי מעורבותם או אחריותם לאור החנינה שקיבלו.

צוות הבדיקה מדגיש, כי החקירה לא הביאה למיצוי מלא של הנושא על כל מרכיביו. עוד קובע הצוות, כי "תידרוך עדים", גם אם הוא מעוגן בנוהל פנימי, וגם אם הוא נעשה בידי יועץ משפטי של גוף כלשהו, אינו יכול לשמש בסיס או הצדקה לפעולות של שיבוש עשיית משפט.

עוד קובע הצוות, כי בעניינו של ראובן חזק, העובדה שהוא יחד עם אחרים, הביא בסופו של דבר לחשיפת הפרשה וגילוי האמת, מבלי לבקש חיסיון כלשהו, מצדיקה לדעת הצוות את סגירת התיק הפלילי נגדו.

השתלשלות האירועים

12.4.1984 — פרשת חטיפת האוטובוס בקו 300 ומות המחבלים.

20.5.84 — דו"ח ועדת זורע.

4.6.84 — היועץ המשפטי לממשלה ממנה את צוות בלטמן.

יולי 1985 — צוות בלטמן מגיש את הדו"ח ליועץ המשפטי לממשלה.

בעקבות דו"ח זה:

הפרקליט הצבאי הראשי העמיד לדין את תת אלוף מרדכי באשמה של התעללות ב־16.8.85 זוכה מרדכי מן האשמה.

ב־6.9.85 מזכה בית הדין למשמעת של השב"כ 5 מעובדיו שהועמדו לדין בהתאם להחלטת היועץ המשפטי. כמו כן החליט היועץ המשפטי זמיר לא לנקוט בהליכים נגד שלושה אנשי משטרה שהיו מעורבים בפרשה.

18.5.86 — היועץ המשפטי לממשלה פרופ' זמיר מעביר תלונה למפכ"ל המשטרה בנושא פרשת השב"כ.

24.6.86 — 11.7.86 — הגשת יתר התלונות בפרשת השב"כ.

25.6.86 — נשיא המדינה העניק חנינה לראש השב"כ ושלושה מעובדיו לגביהם התייחסה חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה.

10.7.86 — מפכ"ל המשטרה מקים את צוות החקירה המיוחד בראשותו.

6.8.86 — בית המשפט הגבוה לצדק מחליט ברוב דעות כי החנינות שניתנו ע"י נשיא המדינה לאנשי השב"כ שרירות וקיימות.

24.8.86 - נשיא המדינה מעניק חנינות ל־7 אנשי שב"כ נוספים.

18.9.86 — צוות החקירה המשטרתית מסיים את החקירה והמפכ"ל מעביר את החומר ליועץ המשפטי לממשלה.

23.9.86 — היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש ממנה את צוות הבדיקה של חומר תקירת המשטרה בפרשת השב"כ.

11.11.86 — צוות הבדיקה מבקש מן המשטרה השלמות.

28.12.86 — דו"ח הבדיקה מועבר לראש הממשלה.

29.12.86 — פירסום דו"ח חקירת פרשת השב"כ. (עתי"ם)

קוראים כותבים

זהירות מגנבים!

ביום רביעי 24 לדצמבר הגעתי באל־על ארצה לבקור קצר. בנ"ת. בן גוריון נסעתי בשירות הפועל כלו"ר בשעה 5 אחה"צ לירושלים — שכ. רמות.

עוד יהודי שבא במטוסי עשה כמוני ולקח גם שירות לירושלים שכ. בית ישראל (מס' מונית זו ושם הנהג נמסר למשטרה).

באותו לילה אחר חצות פרצו אלמונים גם את דירתי וגם את דירתו של הנ"ל, הצליחו לרוקן את 2 זוגות המכנסיים אשר כללו כמה אלפי דולרים. מקרה דומה אירע לפני כשבועיים ברח' סלתנים ירושלים כאשר הגיע ארצה אחד מחו"ל.

פניותי מופנות בזה אל:

★ שר התיירות — לדאוג לכך שתייר הבא ארצה תצוך לו קבלת פנים יותר סימפטית.

★ שר המשטרה — ישקיע מאמץ ללכוד גם את הפושעים עצמם וגם את אלו המספקים להם מידע כתובות "שירות" של בתים ודירות שרק עתה הגיעו לשם תיירי חו"ל שמן הסתם יש בכיסם משהו.

★ שר התחבורה — בטובו, ישתדל שאנשים מסוג זה אם רק חשודים על פשעים כאלו — לשלול מהם רשיון עולמית לעבוד בשירות הציבור. וביחוד בקו זה של נמל התעופה אשר בקלות יכולים לצוד ברשתם ובחכתם תיירים תמימים אשר אינם מעלים על דעתם חשד כל שהוא שאחינו בני ישראל במדינת ישראל מסוגלים לכזאת.

★ לאותה חבורה — הבערת הרע מקרבך!

★ לאחינו בני ישראל בארץ ובתפוצות הזהרו בבואכם ארצה במשנה זהירות! וישנם עצות ודרכים לכך אשר אני נמנע מלפרטם.

שלום ש.

פלטבוש, ניו יורק

בעולם היהודי

בגרמניה תובעים לשלם פיצויים ל"תאומי מנגלה"

בון — קבוצה של חברי בית הנבחרים המערב גרמני המורכבת מסוציאל דמוקרטים וחברי מפלגת הירוקים, קראה לממשלת בון לשלם פיצויים לניצולי ניסוייו של גזוף כנגלה, "תאומי מנגלה".

חברי קבוצה זו דורשים גם שהממשלה המערב גרמנית תתחיל לשלם פיצויים לכל שאר קורבנות הנאצים, שלא נקבעו להם פיצויים בעבר.

לפני כמה חודשים טענה ממשלת גרמניה המערבית שאנשים שנרדפו בתקופת שלטון הנאצים בגרמניה, כבר קיבלו פיצויים. בון סירבה לעיין בדרישות נוספות לתשלום פיצויים.

חברי הקבוצה מציינים כי בין אלה שלא קיבלו פיצויים על פשעים שבוצעו נגדם בתקופת הנאצים — צוענים, ואחרים קורבנות "הניסויים הרפואיים של מנגלה".

עתה אומרים מקורות ממשלתיים כי בעיה זו תיבדק ללא ספק פעם נוספת לאחר הבחירות הכלליות בינואר. יצויין כי לפני חודשיים נפגש נציג "תאומי מנגלה" המשפטן הישראלי אריה בן טוב בבון עם ריטה זיסמות שרת המשפחה והבריאות בגרמניה המערבית. עם תום השיחה אמר הפרקליט כי השרה הביעה נכונות לנסות ולמצוא פתרון לבעיה. היא הבטיחה גם להפגש עם שר האוצר ועם חברי קבינט אחרים, שיכולים להשפיע על ההחלטה בנושא זה.

ממצב הקהילות היהודיות בארגנטינה ובדרום אפריקה

יהדות ארגנטינה מודאגת מהתגברות תופעת האנטישמיות לרגל החרפת המצב הכלכלי במדינה — מסר השבוע המתנאי ישראל נטוירס, ממערכת העתון היהודי ידי פרעסע בבואנוס איירס, במסיבה שנערכה מטעם האיגוד העולמי של העתונאים היהודיים בבית סוקולוב בת"א אביב.

הדובר ציין, כי קריאות נגד יהודים נשמעו בהפגנות של ארגוני פועלים על רקע המצב הכלכלי. היו איומים על חייו של סופר יהודי, ויש פרסומים על ריבוי עובדים יהודים במשרדים ממשלתיים.

ירידת ערך הנכסים פגעה גם ברכושם של היהודים, וכתוצאה מכך אין לרבים מהם אמצעים מספיקים לעלות לישראל. ישראל אינה מושכת עליה בהעדר תעסוקה ושיכון מובטחים, והרבה עולים אף חזרו לארגנטינה מסיבה זו.

ריבוי נישואי התערובת פוגע אף הוא בקהילה היהודית האשכנזית. לעומת זאת מגובשת יותר הקהילה היהודית הספרדית, המונה כ־70 אלף נפש, שיש לה מוסדות חינוך מפותחים.

מר לוי שליט, עורך שבועון יהודי מדרום אפריקה, שעלה להשתקע בארץ, סיפר במסיבה כי אין בהלה בקרב היהודים שם, למרות המצב הכלכלי המתוח במדינה על רקע האפרטהייד. הקהילה היהודית, המונה 120 אלף איש, מבוססת מבחינה כלכלית: כ־70 אחוז מבני הנוער מקבלים חינוך יהודי מלא בבתי ספר יהודיים, ואילו היתר מקבלים חינוך יהודי חלקי. הקהילה היהודית גדלה לאחר ש־25 אלף ישראלים ירדו לדרום אפריקה. (עתים).

אלפי איש מדי ערב בהדלקת החנוכיה הגדולה ביותר בעולם

בשדרה החמישית שברובע מנהטן שבניו יורק, משתתפים מדי ערב אלפים בטקס הדלקת נר החנוכה ליד החנוכיה שהוצבה ע"י צעירי חב"ד, וזוהי החנוכיה הגדולה ביותר בעולם.

החנוכיה עוצבה באופן מיוחד ע"י מומחה מפורסם על יסוד ציור מנורת בית המקדש שבכתב ידו של הרמב"ם בפירושו על המשניות.

כאמור, אלפים רבים של יהודים נעצרים בתרכזי המרכז הסואן העולמי כדי לצפות מדי ערב בהדלקת החנוכיה והאורותיה המאירים למרחק עצום ומעוררים את הנקודה היהודית לרבים שהתרחקו.

מאות חנוכיות ענק הוצבו השנה ע"י סניפי צעירי חב"ד בכל הישיבות בכל רחבי תבל, ומדי ערב מתכבדים בהדלקתן רבנים ואישי ציבור. מיליוני אנשים בעולם זוכים לראות את החוויה של פרסום הנס של חנוכה.

מפעל זה של הצבת החנוכיות בעולם נעשה לפי הוראת האדמו"ר מלובביטש שליט"א לחסידיו.

ביקורו הצפוי של הבישוף מניו־יורק - מעורר אנטישמיות

מאת סופרנו המדיני

הכנסיה הקתולית מנצלת את פרשת ביקור של הבישוף הניו יורקי כדי להסית נגד ממשלת ישראל והפרסומים האלה דווקא בראשית השנה האזרחית גורמים להגברת האנטישמיות במדינות הקתוליות.

הבישוף ג'ון אוקונור שהוזמן ע"י מר פרס לפני חודשים מספר בעת ביקורו בושינגטון מסרב לבקר ביקור רשמי בירושלים בהתאם להוראות שקיבל בושינגטון.

ברומא טוענים שממשלת ישראל מנצלת את הבישוף הניו־יורקי בצורה בלתי הוגנת.

בין היתר הוא רוצה לבקר בירושלים בתנאי שלא יתלווה אליו שום נציג ישראלי בטענה שהביקור הוא דתי ולא מדיני.

בית מסחר ספרים
ר' עקיבא 124 ב"ב
טל. 787365

מבצע
מראשית השנה ועד אחרית השנה
בית מסחר ספרים מישור מעמיד לרשותך מבחר אדיר של ספרי קודש. ספרים בהלכה, מוסר, ספרי קריאה, נוער וחוברות לילדים
במחירי מבצע
נוסף לכך: התשלומים עד אחרית השנה
תמורת כל 100 שקל נוסף תקבל חודש נוסף
בקניה של 100 ש"ח 1 תשלום ל־30 יום (אפשרי גם 2 תשלומים)
על כל 100 ש"ח נוסף, 30 יום נוספים עד 10 תשלומים ל־300 יום
התשלום האחרון ליום א' ד' בתשרי תשמ"ח
פתוח: בין השעות 22־17 אחה"צ
נ.ב. אין המבצע כולל עסקיים השו"ע קטלוג מישור יהודי חינם לכל דורש
"מישור" — איכות בכבודיקייש

לקראת המבחן העולמי בהלכות שביעית ע"י "דגל ירושלים"

מבחן פומבי בהלכות שביעית בת"ת "חפץ חיים" בראשל"צ

התלמידים גילו ידע מקיף בכל דיני השמיטה ★ שבחים רבים ל"דגל ירושלים" ולהנהלת הת"ת על מבצע לימוד דינים אלו

מאת יהודה חכמון

מבחן פומבי ראשון לקראת מבחן ההלכה העולמי בהלכות שביעית שיתקיים ע"י "דגל ירושלים" שבמסגרת אגודת ישראל נערך בתלמוד תורה "חפץ חיים" בראשון לציון.

היתה זו שעה של קורת רוח לראשי "דגל ישראל" ולמנהלי הת"ת לראות שיש שכר לפעולתם המטרה שהציבו לעצמם שלא יהיה ילד בישראל שלא יהא בקי בהלכות שביעית השיגה את עצמה — במשך מספר שעות השיבו התלמידים הנבחנים תשובות קולעות וקולחות לכל סוגי השאלות בדיני שביעית שהציגו בפניהם צוות הבוחנים.

יצויין כי השאלות שהוצגו בפני התלמידים היו מקיפות ומסובכות ביותר, כך לדוגמא, נתבקשו התלמידים להשיב בכתב ולציין לפחות שש עשרה פסקי הלכה של מרן החזון איש זצוק"ל המופיעים בספר, אחד התלמידים אף הפתיע את הצוות וציין בתשובתו שבע עשרה פסקים, כן הוצגו בפני התלמידים חמשה סוגי פירות וירקות, והם נתבקשו לציין הלכה מסויימת הנוגעת לכל אחד מהפירים, בדיני קדושת שביעית.

כדי לעבור לשלב הסופי של המבחן הפומבי היה על התלמידים להבחן בשלבים המוקדמים של המבחן, שבהם עברו התלמידים בהצלחה סידרת מבחנים של כ־300 שאלות בדיני שביעית.

המבחנים נוהלו ע"י צוות השופטים שכלל את טובי המחנכים, את הרב א. בן טוב שחיבר את השאלות, הרב י. קליין והרב מ. לרנר.

כחתן ההלכה נבחר התלמיד משה בן בינוי מכותה ר' ולסגני החתן נבחרו התלמידים, ישראל נישטט מכותה ר', משה חבר מכותה ה'.

החתן וסגניו וכן התלמידים המצטיינים קבלו פרסים יקרי ערך שנתרמו זו ע"י מר מנחם גינזבורג ראשון לציון שבזמנו היה המנהל האר... דיבה נערך המבחן, וכן סט ספרי "החפץ חיים" זצוקל"ל מתנת "דגל ירושלים".

את הערב הנחה מנהל הת"ת הרב משה קנר שי שקיים בברכה את הרבנים וראשי "דגל ירושלים", צבור ההורים והאורחן חביב את חתני הערב תלמידי הת"ת שהגו ועמלו במשך חודשים בספר "דיני שביעית" כדי לדעת דינים אלו על בוריין.

הרב קנר הודה במילים חמות לצוות המחנכים המורים שלמדו עם התלמידים את החומר בחודשים האחרונים עד שהגיעו למבחן הערב בו גילו בקיאות רבה ומפליאה, והביע תקוה, שהחניכים יצליחו במבחנים הבאים במסגרת מבחן ההלכה העולמי.

דברי ברכה לתמידים הנבחנים ולצוות המורים המחנכים נשא הרה"ג משה נדשוני שליט"א רב בראשון לציון, ששיבח את לימוד דיני השביעית עם התלמידים כדי לדעת את המעשה אשר יעשון.

הוא הפלה על נס את הנהלת "דגל ירושלים" על שהגתה את הרעיון הכביר לערוך מבחן עולמי לילדי ישראל על דיני שביעית שחולל מהפיכה אדירה בכל בתי החנך בארץ ובעולם כולו ורבבות בני נוער שבעבר הלא רחוק לא היה להם כל שיג ושיח בדינים אלו, מפליאים כיום בידיעתם את דיני השמיטה בכל פרטיהם ודקדוקיהם.

את ברכת הנהלת "דגל ירושלים" הביא הרב נפתלי צבי פרוש שאמר כי הוא שמח שמבצע החודות לימוד הלכות שמיטה בקרב בני הנוער הצליח למעלה מהמשוער, וכי המבחן המוצלח שהתקיים כאן הערב היא עדות חיה להצלחת המבצע והשבת המסורה.

הוא בירך את התלמידים שיזכו להמשיך ביתר שאת בלימוד התורה ויגדלו לתפארת עם ישראל.

בסיום דבריו הביע הערכה והוקרה למנהל הת"ת הרב משה קנר וצוות המורים והמחנכים על התמסרותם לנושא חשוב זה אשר בזכותם יכולנו להגיע למעמד הגדול של המבחן הערב.